

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 18.11.1997
COM(97) 550 τελικό

97/0302 (CNS)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

περί θέσπισης πολυετούς προγράμματος-πλαισίου για δράσεις στον τομέα

της Ενέργειας (1998-2002)

και για

Συναφή Μέτρα

(παρουσιάστηκε από την Επιτροπή)

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	3
1. ΒΕΛΤΙΩΜΕΝΗ ΣΥΝΟΧΗ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	7
1.1 Γενικό πλαίσιο	7
1.1.1 Οριζόντιες δράσεις	7
1.1.2 Θεματικά προγράμματα	7
1.1.3 Συντονισμός ενεργειακών συνιστωσών σε άλλα Κοινοτικά προγράμματα και πολιτικές	8
1.2 Δομή του προγράμματος πλαισίου.....	8
1.2.1 Νομοθετικό πλαίσιο	8
1.2.2 Όργανα	8
1.2.3 Διαχείριση και έλεγχος.....	9
1.3 Δράσεις και προγράμματα	10
1.3.1 Αναλύσεις προοπτικών και παρακολούθηση αγορών (βλ. παράρτημα II)	10
1.3.2 Διεθνής ενεργειακή συνεργασία (βλ. παράρτημα III)	12
1.3.3 Προώθηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και υλοποίηση κοινοτικής στρατηγικής και σχεδίου δράσης στον τομέα αυτόν (βλ. παρ/μα IV)	14
1.3.4 Βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας (βλ. παρ/μα V).....	15
1.3.5 Κίνητρα για την εισαγωγή καθαρών και αποδοτικών τεχνολογιών στον τομέα των στερεών καυσίμων (βλ. παράρτημα VI)	17
1.3.6 Συνεργασία στον πυρηνικό τομέα σε θέματα ασφάλειας, βιομηχανικής συνεργασίας με τη Ρωσία και τα ΝΑΚ, μεταφοράς ραδιενεργών υλικών και καταπολέμησης του παρανόμου εμπορίου(βλ. παρ/μα VII)	18
1.4 Συντονισμός ενεργειακών συνιστωσών σε άλλα Κοινοτικά Προγράμματα και Πολιτικές	21
1.4.1 Στήριξη της έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης.....	21
1.4.2 Διευρωπαϊκά ενεργειακά δίκτυα	21
1.4.3 Άλλες πολιτικές και προγράμματα	22
1.5 Γενικά χρηματοδοτικά στοιχεία	22
2. ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΣΥΝΙΣΤΩΣΩΝ.....	23
ΣΤΙΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ	
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	24

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΡΟΤΑΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

περί θέσπισης πολυετούς προγράμματος-πλαισίου για δράσεις στον τομέα της ενέργειας (1998-2002) και για συναφή μέτρα

ΛΙΤΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το αίτημα θέσπισης προγράμματος-πλαισίου για δράσεις ενεργειακής πολιτικής, διατυπώθηκε στα πλαίσια των κοινοτικών οργάνων πολλές φορές κατά τη διάρκεια συζητήσεων αφιερωμένων στον τομέα αυτόν, έως ότου τελικά κατέληξε σε επίσημη ενέργεια του Συμβουλίου¹. Κατά την εξέταση της ανακοίνωσης της Επιτροπής με θέμα *"Γενική άποψη της πολιτικής και των ενεργειακών δράσεων"*², το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο³ και η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή⁴ εκφράστηκαν κατ' αυτή την έννοια.

Οι εξελίξεις στον τομέα της ενέργειας, που είναι ζωτικής σημασίας για την Ένωση και για την ευημερία των ευρωπαίων πολιτών, πρέπει να αντιμετωπισθούν με κατάλληλη ενεργειακή στρατηγική. Η απόφαση που ελήφθη στη Συνάντηση Κορυφής του Denver για τη σύγκληση στη Μόσχα, την άνοιξη του 1998, μιας συνάντησης της **G8 αποκλειστικά αφιερωμένης στην ενέργεια**, επιβεβαιώνει για μια ακόμα φορά τη σημασία που πρέπει να δοθεί στον τομέα αυτόν και σε όλη τη συναφή προβληματική.

Στην ανακοίνωση της 23ης Απριλίου 1997, *Γενική άποψη της πολιτικής και των ενεργειακών δράσεων*, που καταρτίστηκε μετά από συγκεκριμένο αίτημα του Συμβουλίου, σαφώς οριοθετείται η εξής εικόνα της κατάστασης:

- 1) Η Ένωση είναι και θα είναι όλο και περισσότερο αντιμέτωπη με **μέγιστες προκλήσεις** όσον αφορά την ενεργειακή στρατηγική:
 - α) Η επιδείνωση του ποσοστού **εξάρτησης του ανεφοδιασμού** από το εξωτερικό, ο οποίος σήμερα είναι 50%, μπορεί να φθάσει, αν συνεχισθούν οι σημερινές τάσεις και δεν ληφθούν μέτρα, μέχρι το 2002 στο 80% για τον άνθρακα, στο 70% για το φυσικό αέριο και στο 90% για το πετρέλαιο· οι δύο τελευταίες αυτές πηγές θα παραμείνουν, σύμφωνα με τις προβλέψεις, οι κύριες πηγές ενέργειας που θα χρησιμοποιούνται στην Ευρώπη· επιπλέον, η εξάρτηση αυτή εγγράφεται σε ένα γεωπολιτικό πλαίσιο του οποίου οι προοπτικές εξέλιξεως είναι πολύ δύσκολο να προβλεφθούν· τέλος αξίζει να σημειωθεί στο σημείο αυτό ότι η ομάδα "Ανάλυση και προγραμματισμός" του Συμβουλίου (COPLA) επιφορτίστηκε, από την Πολιτική επιτροπή της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής

¹ Απόφαση του Συμβουλίου της 8ης Ιουλίου 1996 για τη Λευκή Βίβλο *"Μια πολιτική ενέργειας για την Ευρωπαϊκή Ένωση"* (ΕΕ αριθ. C 224 της 1.8.1996) και Κανονισμός (ΕΚ) του Συμβουλίου αριθ. 701/97 για τη θέσπιση του προγράμματος SYNERGY (ΕΕ αριθ. L 104 της 22.4.1997).

² COM(97) 167 τελικό, 23.4.1997

³ Παραπομπή ΕΚ

⁴ Παραπομπή ΟΚΕ

και Πολιτικής Ασφάλειας, να αφιερώσει τις εργασίες της του δευτέρου εξαμήνου του 1997 στη σημασία της νέας γεωπολιτικής ενεργειακής κατάστασης στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Χρειάζεται επιτακτικά μια στρατηγική ασφαλείας του ανεφοδιασμού βασισμένη στη διαφοροποίηση των πηγών και την προώθηση ανανεώσιμων εγχωρίων πηγών ενέργειας της Ένωσης, σε συνδυασμό με την ορθολογική χρήση της ενέργειας, στρατηγική ενισχυόμενη από έντονη διεθνή συνεργασία και στηριζόμενη στην κατασκευή διευρωπαϊκών ενεργειακών δικτύων που θα συνδέουν την Ένωση με τους εξωτερικούς προμηθευτές της

- β) Η ανάγκη έντονης στήριξης της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων της Ένωσης που πολύ συχνά πλήττονται από ενεργειακές δαπάνες ανώτερες αυτών που επιβαρύνουν τους μη ευρωπαϊούς ομολόγους τους, και ιδίως τους αμερικανούς, (υπολογίζεται για παράδειγμα ότι, στον τομέα της χημείας, το κόστος της ενέργειας για τις ευρωπαϊκές βιομηχανίες είναι μεγαλύτερο κατά 45% και άνω από αυτό που επιβαρύνει τις αμερικανικές επιχειρήσεις)..
- γ) Η ανάγκη να συμβιβάζεται η ανάπτυξη της ενεργειακής αγοράς με τους περιβαλλοντικούς στόχους, δεδομένης της ανησυχίας των ευρωπαίων πολιτών και των διεθνών δεσμεύσεων της Κοινότητας. Το ανησυχητικό επίπεδο της ρύπανσης στην ίδια την καρδιά των ευρωπαϊκών πόλεων και οι επιπτώσεις των κλιματικών μεταβολών επί του περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας στέλνουν σαφές μήνυμα στις κυβερνήσεις και στους πολίτες ότι χρειάζονται επείγοντα όσο και δραστικά μέτρα στον τομέα των ενεργειακών επιλογών. Οι τρέχουσες συζητήσεις στα πλαίσια της Σύμβασης για τις Κλιματικές Μεταβολές και τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν μετά τη Διάσκεψη του Κυότο, υπογραμμίζουν σαφέστατα αυτή την ανάγκη. Οι αποφάσεις αυτές συνεπάγονται βαθιές αλλαγές στην καταναλωτική παιδεία των πολιτών που θα υλοποιηθούν μέσω μιας εθελοντικής πολιτικής με δράσεις στον τομέα της προσφοράς και της ζήτησης.
- 2) Η Κοινότητα εκτελεί στον τομέα της ενέργειας πολλές αλλά κατακερματισμένες δράσεις :
- α) είτε στα πλαίσια διάφορων προγραμμάτων ενεργειακής πολιτικής που θεσπίσθηκαν σε διαφορετικές περιόδους και σε διαφορετικές περιστάσεις⁵.
- β) είτε στα πλαίσια διάφορων κοινοτικών πολιτικών, όπως αυτές που αφορούν το περιβάλλον, την φορολογία, τις εξωτερικές σχέσεις⁶, την εσωτερική αγορά, τις διαρθρωτικές πολιτικές, την έρευνα ή ακόμη και την γεωργική πολιτική.

Η κατάσταση αυτή προέρχεται από την εξέλιξη που σημειώθηκε με το πέρας του χρόνου, όσον αφορά την προσέγγιση των ενεργειακών θεμάτων στην Κοινότητα και από τη θέληση να επανεξετασθούν όλα τα στοιχεία αυτής της περίπλοκης προβληματικής. Τα όργανα που θεσπίσθηκαν για τον σκοπό αυτόν κατέδειξαν την ικανότητά τους να ανταποκριθούν και ο συνολικός απολογισμός της λειτουργίας τους μπορεί να θεωρηθεί ως ικανοποιητικός. Ωστόσο ένας τέτοιος κατακερματισμός επισύρει τις εξής συνέπειες:

- μια ορισμένη έλλειψη διαφάνειας για τους παρεμβαίνοντες.

⁵ SAVE, ALTENER, SYNERGY ...

⁶ Ιδίως τα ενεργειακά κεφάλαια των προγραμμάτων PHARE και TACIS.

- κίνδυνοι αλληλοεπικάλυψης.
- κίνδυνοι έλλειψης συνοχής μεταξύ διαφόρων δράσεων.
- δυσχέρειες διαχείρισης.
- χρήση των πόρων που δεν είναι πάντα η βέλτιστη δυνατή.
- χαμένες ευκαιρίες επίτευξης συνέργειας και μέγιστης συμπληρωματικότητας μεταξύ των δράσεων.

Προκειμένου να απαντήσει ικανοποιητικά στις προκλήσεις και τις δυσχέρειες που αντιμετωπίζει, η κοινοτική ενεργειακή πολιτική πρέπει να είναι ταυτόχρονα πιο **εστιασμένη και ενοποιημένη**. Η εμπέδωση της εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας, με βάση την αρχή των ανταγωνιστικών και ανοικτών αγορών, αποτελεί σχετικά αποφασιστικό στοιχείο.

Σε ό,τι αφορά τις δράσεις που αναλαμβάνονται από την Κοινότητα, η **σύμπτυξή** τους αποτελεί πρώτη προϋπόθεση μιας αποτελεσματικής πολιτικής. Στην περίπτωση της ενέργειας η σύμπτυξη αυτή συνεπάγεται την εστίαση σε τρεις **στόχους προτεραιότητας**, δηλαδή :

- την ασφάλεια του ανεφοδιασμού.
- την ανταγωνιστικότητα.
- την προστασία του περιβάλλοντος

Κάθε δράση στον τομέα της ενέργειας, είτε αυτή εκτελείται στα πλαίσια της καθαυτό ενεργειακής πολιτικής είτε υπάγεται σε κάποια άλλη κοινοτική πολιτική, θα πρέπει να συμβάλει στην υλοποίηση αυτών των στόχων.

Ωστόσο, οι καθαρά "επιχειρησιακές" προσπάθειες για την επίτευξη των στόχων αυτών θα έφταναν γρήγορα στο όριό τους και θα μπορούσαν ακόμη να προσκρούσουν σε αντιφατικότητες μεταξύ τους. Το πολύπλοκο πλαίσιο μέσα στο οποίο εγγράφεται η ενεργειακή πολιτική καθιστά αναγκαίο, ίσως περισσότερο και από άλλους τομείς, να επιδιωχθεί ικανοποιητική ισορροπία μεταξύ των διαφόρων πολιτικών, οικονομικών και κοινωνικών παραγόντων. Μόνο μια **αυθεντικά ενοποιημένη προσέγγιση** μπορεί να επιτρέψει να ληφθούν υπόψη κατ'επαρκή τρόπο όλα δεδομένα που αφορούν τα προβλήματα που πρέπει επιλυθούν, όπως κατέδειξε κυρίως η επιλεχθείσα στρατηγική για την υλοποίηση του προγράμματος "auto oil".

Ιδιαίτερα ενδεικτικό είναι επίσης το γεγονός ότι στην **Ατζέντα 2000** αναφέρεται ότι "Η εξωτερική διάσταση των Κοινοτικών πολιτικών, π.χ. για το περιβάλλον ή την ενέργεια, θα καταστεί περισσότερο από ότι στο παρελθόν αναπόσπαστο στοιχείο των εξωτερικών της σχέσεων".

Κατα συνέπεια θα πρέπει να δοθεί υψηλή προτεραιότητα στην ενεργειακή πολιτική. Προκειμένου να προκίνη το μεγαλύτερο δυνατό όφελος από την υποστήριξη που παρέχει η Ένωση, οι δράσεις στα πλαίσια της ενεργειακής πολιτικής πρέπει να υλοποιούνται σύμφωνα με τις εξής κατευθυντήριες γραμμές:

- κάθε κοινοτική δράση επιβάλλεται να συμβάλει άμεσα στην **πραγματοποίηση ενός ή περισσότερων από τους προαναφερομένους στόχους προτεραιότητας**.

- σημαντική βελτίωση στον **συντονισμό** μεταξύ όλων των δράσεων με ενεργειακή συνιστώσα.
- προώθηση της **συνεργασίας** των εμπλεκόμενων παραγόντων στα κοινοτικά όργανα και στα Κράτη μέλη, σε πλήρη συμμόρφωση με την αρχή της **επικουρικότητας**.
- δυνατότητα **ταχείας προσαρμογής** ανάλογα με τις εξελίξεις.
- διασάφηση και **απλοποίηση** των διαδικασιών.
- **ενίσχυση** των δράσεων ανάλογα με τις **προτεραιότητες** και τις **ανάγκες**

Πρέπει τέλος αυτή η απαίτηση για συνοχή και συντονισμό να επιβάλλεται σε όλα τα επίπεδα:

- στους κόλπους της καθαυτό κοινοτικής ενεργειακής πολιτικής: με την προοπτική αυτή μεθοδεύεται η δρομολόγηση του Προγράμματος Πλαισίου "Ενέργεια" (βλ. κεφάλαιο 1).
- στις ενεργειακές συνιστώσες που εμφανίζουν πολλές άλλες κοινοτικές πολιτικές, πράγμα που θα επιτευχθεί με τη δημιουργία μιας κατάλληλης δομής στους κόλπους της Επιτροπής (βλ. κεφάλαιο 2) και με τη βελτίωση του συντονισμού
- στα Κράτη μέλη και στους ενδιαφερόμενους τρίτους⁷.

Θα πρέπει επίσης να εξασφαλιστεί μια ενοποιημένη και συντονισμένη εικόνα του προγράμματος πλαισίου προς τα έξω. Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή θα προσδιορίσει τα καίρια μηνύματα και τους πληθυσμούς-στόχους για όλες τις δράσεις πληροφόρησης και ενημέρωσης που θα οργανωθούν στα πλαίσια του προγράμματος. Θα οργανωθούν επίσης δράσεις για το ευρύτερο κοινό, αξιοποιώντας τα κέντρα αναμετάδοσης της πληροφορίας που λειτουργούν ήδη στα Κράτη μέλη.

⁷ Η συνεργασία με τα Κράτη μέλη και τους ενδιαφερόμενους τρίτους θα πρέπει να αναπτυχθεί στα ενδεδειγμένα πλαίσια που προβλέπονται αφενός στην απόφαση 96/642 της Επιτροπής της 8ης Νοεμβρίου 1996, με την οποία εγκαθίσταται μια *συμβουλευτική επιτροπή ενέργειας* και αφετέρου, στην πρόταση απόφασης του Συμβουλίου COM(97) 436 σχετικά με την *οργάνωση της συνεργασίας για επιλεγμένους κοινοτικούς στόχους στον τομέα της ενέργειας*.

1. ΒΕΛΤΙΩΜΕΝΗ ΣΥΝΟΧΗ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ:

1.1 Γενικό πλαίσιο

Το Πρόγραμμα Πλαίσιο "Ενέργεια" αποσκοπεί κατά κύριο λόγο στην **εγγύηση της συνοχής και της αποτελεσματικότητας** των δράσεων που αναλαμβάνονται στα πλαίσια της ενεργειακής πολιτικής. Κατά συνέπεια θα αποτελέσει αποτελεσματικό όργανο εξορθολογισμού των προγραμμάτων που συνδέονται απευθείας με την πολιτική αυτή και θα εξασφαλίσει την μέγιστη δυνατή προστιθέμενη αξία. Όπως υπενθυμίζεται παραπάνω, τα προγράμματα αυτά σχεδιάστηκαν και υλοποιήθηκαν σε διαφορετικές περιόδους και διαφορετικά πλαίσια : επομένως επιβάλλεται εφεξής να εγγραφούν σε μια πιο ενοποιημένη, πιό διαφανή και πιό αποτελεσματική προσέγγιση, για περίοδο πέντε ετών.

Η λογική της προσέγγισης αυτής έγκειται στη διάρθρωση μεταξύ **οριζοντίων δράσεων** και δράσεων ή θεματικών προγραμμάτων. Οι δύο αυτές κατηγορίες δράσεων που περιγράφονται λεπτομερώς στο μέρος 1.3 παρακάτω, είναι συμπληρωματικές μεταξύ τους και οργανώνονται κατά τρόπο ώστε να επικεντρώνονται σε στόχους προτεραιότητας που θα αποτελέσουν σταθερό σημείο αναφοράς για κάθε ενέργεια.

Σε ό,τι αφορά τους πόρους (βλ. μέρος 1.5), τα προβλεπόμενα κονδύλια εγγράφονται στα πλαίσια των σημερινών χρηματοδοτικών προοπτικών. Πέρα από την περίοδο αυτή, θα πραγματοποιηθούν επανεκτιμήσεις και/ή ενισχύσεις ανάλογα με τις ανάγκες και τις πολιτικές προτεραιότητες.

1.1.1 Οριζόντιες δράσεις

Οι δράσεις αυτές από τη φύση τους υπερβαίνουν το πλαίσιο ενός ειδικού προγράμματος και συμβάλλουν γενικότερα στην επίτευξη των στόχων προτεραιότητας. Παρόλο που έχουν τις δικές τους σκοπιμότητες, οι δράσεις αυτές θα επιτρέπουν επίσης να εξασφαλίζεται, σε επίπεδο προγράμματος πλαισίου, η συντονισμένη υλοποίηση των δράσεων που αναλαμβάνονται βάσει των θεματικών προγραμμάτων, και έτσι θα συμβάλουν στην καλύτερη συνοχή με άλλες κοινοτικές πολιτικές. Οι δράσεις αυτές είναι :

- Αναλύσεις προοπτικών και παρακολούθηση αγορών
- Διεθνής ενεργειακή συνεργασία

1.1.2 Θεματικά προγράμματα

Τα προγράμματα αυτά αντιστοιχούν σε ειδικά θέματα τα οποία έχουν χαρακτηριστεί ως προτεραιότητας για την ευρωπαϊκή ενεργειακή πολιτική· η ανάπτυξη τους δικαιολογείται επειδή συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων προτεραιότητας, με ιδιαίτερη έμφαση στην ανάπτυξη φιλικών προς το περιβάλλον τεχνολογιών και στην εμπίδωση της αειφόρου ανάπτυξης :

- (1) Προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και υλοποίηση κοινοτικής στρατηγικής και σχεδίου δράσης με ορίζοντα το 2010
- (2) Προώθηση της ενεργειακής αποδοτικότητας και της εξοικονόμησης ενέργειας
- (3) Κίνητρα για την εισαγωγή καθαρών και αποδοτικών τεχνολογιών στον τομέα των στερεών καυσίμων

- (4) Συνεργασία στον πυρηνικό τομέα σε θέματα ασφαλείας, βιομηχανικής συνεργασίας με τα ΝΑΚ, και στον τομέα της μεταφοράς ραδιενεργών υλικών και καταπολέμησης του παρανόμου εμπορίου

1.1.3 Συντονισμός ενεργειακών συνιστωσών σε άλλα Κοινοτικά προγράμματα και πολιτικές

Εδώ πρόκειται κυρίως για δύο κατηγορίες δράσεων ιδιαίτερα σημαντικών για τον ενεργειακό τομέα τόσο ως προς την ουσία όσο και ως προς το επίπεδο των διατιθέμενων πόρων, οι οποίες όμως αναπτύσσονται σε ιδιαίτερο διαδικαστικό πλαίσιο και γι' αυτό δεν εξαρτώνται από το παρόν πρόγραμμα πλαίσιο :

- Στήριξη της έρευνας και της τεχνολογικής ανάπτυξης (ETA)
- Διευρωπαϊκά ενεργειακά δίκτυα

Πρέπει εξάλλου να εξασφαλισθεί η βελτίωση του συντονισμού μεταξύ όλων των άλλων προγραμμάτων ή πολιτικών στις δραστηριότητες των οποίων περιλαμβάνονται και ενεργειακές συνιστώσες, όπως λ.χ. οι εξωτερικές σχέσεις (PHARE, TACIS, MEDA), τα διαρθρωτικά ταμεία ή οι μηχανισμοί στήριξης των επενδύσεων.

1.2 Δομή του προγράμματος πλαισίου

1.2.1 Νομοθετικό πλαίσιο

Η εφαρμογή του προγράμματος πλαισίου θα αρθρωθεί γύρω από

- μια κύρια απόφαση, στην οποία θα προσδιορίζεται **το γενικό πλαίσιο**, η διάρκεια του, τα κύρια **χρηματοοικονομικά του στοιχεία** και τα **όργανα** υλοποίησης. Στο παράρτημα της απόφασης αυτής θα παρουσιαστεί ενδεικτικά η κατανομή των πόρων στις διάφορες ειδικές δράσεις.
- ανάλογα με τις ανάγκες, **ειδικά μέτρα** με τα οποία θα προσδιορίζονται οι στόχοι, το περιεχόμενο και οι τρόποι υλοποίησης κάθε μιας από τις υπόψη δράσεις και οι οποίες, ενδεχομένως, **θα αντικαταστήσουν τις αντίστοιχες πράξεις** που σήμερα ισχύουν ή βρίσκονται στο στάδιο της έγκρισης (βλ. παραρτήματα II έως VII).

Η απόφαση σχετικά με το καθαυτό Πρόγραμμα Πλαίσιο θα βασίζεται στα άρθρο 235 της Συνθήκης ΕΚ. Οι ειδικές δράσεις που αναφέρονται ιδιαίτερα στην προώθηση των φιλικών προς το περιβάλλον τεχνολογιών θα βασίζονται στο άρθρο 130S, παρ.1, ενώ οι άλλες στο άρθρο 235. Για να εξασφαλιστεί η μέγιστη διαφάνεια και να διασφαιστεί το επίπεδο συνοχής που απαιτείται προκειμένου να ορισθεί και να υλοποιηθεί η προσέγγιση αυτή, επιβάλλεται τα κείμενα αυτά να θεωρηθούν ως μέρος ενός **συνόλου**.

1.2.2 Όργανα

Η βασική αρχή επίτευξης όσο το δυνατόν μεγαλύτερης συνοχής συνεπάγεται ότι πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη φροντίδα στην **αποτελεσματική διαδικασία λήψης αποφάσεων** που με τη σειρά της θα βασίζεται στη βελτίωση του συντονισμού, στην ευελιξία και στη κυκλοφορία της πληροφορίας.

Η μέθοδος αυτή συνεπάγεται τη συγκρότηση μιας **ενιαίας επιτροπής, συμβουλευτικού χαρακτήρα**, για το Πρόγραμμα Πλαίσιο "Ενέργεια" (οριζόντιες δράσεις και θεματικά προγράμματα). Η **επιτροπή αυτή** θα συνεργασθεί με όλα τα ενδιαφερόμενα όργανα, ιδίως δε τις αναφερόμενες παρακάτω επιτροπές. Θα συμβάλλει επίσης δραστήρια στον συντονισμό των ενεργειακών δράσεων που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο διαφόρων κοινοτικών πολιτικών και θα εγκρίνει στην περιοδική έκθεση που θα εκπονείται από την Επιτροπή αναφορικά με τον συντονισμό των δράσεων.

Λαμβανομένης ωστόσο υπόψη της μεγάλης ποικιλίας και της τεχνικής πολυπλοκότητας των εξεταζομένων ζητημάτων, **πρέπει να εξασφαλιστεί η μέγιστη δυνατή ευελιξία των μεθόδων εργασίας και της οργάνωσης**, ώστε να μπορούν να αξιοποιηθούν όλες οι προσφερόμενες τεχνικές δυνατότητες. Ρόλος της επιτροπής αυτής θα είναι να οργανώσει τη λειτουργία της με βάση τα παραπάνω.

Η σύσταση της επιτροπής αυτής δεν επηρεάζει ορισμένα από τα όργανα που έχουν συγκροτηθεί για πολύ συγκεκριμένους λόγους και θα συνεχίσουν την αποστολή τους. Πρόκειται δηλαδή :

- για τη Συμβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας⁸.
- για την Επιτροπή συνεργασίας σε θέματα κοινοτικών στόχων⁹
- για την Επιτροπή προσανατολισμού (διευρωπαϊκά ενεργειακά δίκτυα)
- για τα όργανα διαχείρισης της ΕΤΑ που συστάθηκαν στα πλαίσια των διαδικασιών του 4ου και 5ου προγράμματος-πλαίσιου ΕΤΑ.

1.2.3 Διαχείριση και έλεγχος

Η ενοποίηση της προσέγγισης, των μέσων και των οργάνων θα επιτρέψει, με την αποφυγή αλληλοεπικάλυψης, να εξασφαλιστεί:

- η βελτιστοποιημένη διαχείριση των πόρων, που θα εξασφαλισθεί επίσης με την πραγματοποίηση αναλύσεων κόστους/ωφελείας.
- η πλήρης διαφάνεια για το σύνολο των εμπλεκόμενων (όργανα της ΕΕ, κράτη μέλη, επιχειρήσεις).

Θα πραγματοποιείται συστηματική και **τακτική αξιολόγηση**. Η Επιτροπή θα εξετάζει κάθε χρόνο την πρόοδο των εργασιών του Προγράμματος Πλαισίου και των θεματικών του σκελών και θα προβαίνει στις απαραίτητες προσαρμογές. Στον τρίτο χρόνο εφαρμογής του προγράμματος πλαισίου και, οπωσδήποτε, πριν από την παρουσίαση των προτάσεών της με τις οποίες θα τροποποιεί το παρόν πρόγραμμα πλαίσιο ή θα προτείνει περαιτέρω προγράμματα, η Επιτροπή θα αναθέσει σε ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες την πραγματοποίηση μιας συνολικής

⁸ Απόφαση 96/642 της Επιτροπής της 8ης Νοεμβρίου 1996 για τη σύσταση μιας συμβουλευτικής επιτροπής ενέργειας, ΕΕ αριθ. L 292 της 15.11.1996

⁹ Πρόταση απόφασης του Συμβουλίου COM(97) 436 σχετικά με την οργάνωση της συνεργασίας σε συμφωνηθέντες κοινοτικούς στόχους στον τομέα της ενέργειας.

εξωτερικής αξιολόγησης του πραγματοποιηθέντων κοινοτικών δράσεων του Προγράμματος Πλαισίου για την "Ενέργεια".

1.3 Δράσεις και προγράμματα

Η θέσπιση του προγράμματος πλαισίου θα οδηγήσει σε αξιοσημείωτο εξορθολογισμό του συνόλου των δράσεων και των προγραμμάτων που αναφέρονται στα σημεία 1.1.1 και 1.1.2 παραπάνω. Θα εξασφαλίσει επίσης προστιθέμενη αξία μέσω ενίσχυσης της συνέργειας και της συμπληρωματικότητας μεταξύ αυτών των δράσεων και προγραμμάτων. Αντικείμενο του παρόντος κεφαλαίου είναι να περιγραφούν οι δράσεις και/ή τα προγράμματα αυτά και να επισημανθούν οι **αλλαγές** ή οι **βελτιώσεις** που θα μπορούσαν να αποφασισθούν ανάλογα με τις ανάγκες και τις πολιτικές προτεραιότητες. Σύμφωνα με τις συστάσεις της Επιτροπής για την ενίσχυση της προενταξιακής στρατηγικής, όπως αυτές περιγράφονται στην Ατζέντα 2000, θα δοθεί στις υποψήφιες χώρες η δυνατότητα να μετάσχουν σε όλες τις δράσεις και τα προγράμματα που μεθοδεύονται με το παρόν πρόγραμμα πλαίσιο.

Οριζόντιες δράσεις

1.3.1 Αναλύσεις προοπτικών και παρακολούθηση αγορών (βλ. παράρτημα II)

Περισσότερο από οποιαδήποτε άλλη, η ενεργειακή πολιτική δεν μπορεί να σχεδιαστεί χωρίς να ληφθούν υπόψη οι μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες προοπτικές εξέλιξης. Η ανάγκη αυτή, που υπογραμμίζεται από την Επιτροπή στη Λευκή Βίβλο για την Ενέργεια¹⁰, επιβεβαιώθηκε από το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κατά την εξέταση του εν λόγω εγγράφου.

Οι μελέτες, αναλύσεις, προβλέψεις και συναφείς εργασίες (διάδοση και συζήτηση αποτελεσμάτων) αποτελούν ήδη μέρος των δραστηριοτήτων της Επιτροπής που συνδέονται με τον σχεδιασμό της ενεργειακής πολιτικής. Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή βασίζεται στην τεχνογνωσία που αναπτύχθηκε στα πιο φημισμένα σχετικά ευρωπαϊκά κέντρα. Αυτό επιτρέπει κυρίως να αποφεύγονται οι αλληλοεπικαλήψεις και να αξιοποιούνται, με τον οικονομικότερο δυνατό τρόπο, ο καρπός των εργασιών και της διαθέσιμης τεχνογνωσίας, που χρηματοδοτούνται από τις υπηρεσίες της Επιτροπής και/ή από τα Κράτη μέλη.

Ωστόσο, **θα πρέπει να βελτιωθεί η κατάσταση σε ό,τι αφορά τις από κοινού αναλύσεις**: η ανάλυση στον τομέα της ενέργειας βρίσκεται σήμερα σε μεταβατική φάση πράγμα που δυσχεραίνει την πραγματοποίησή της. Πράγματι, προκύπτει ένα **νέο ζήτημα σήμερα** στο οικονομικό επίπεδο, λαμβάνοντας υπόψη μάλιστα τη βαθμιαία απελευθέρωση των αγορών ενέργειας, την αυξανόμενη σημασία των περιβαλλοντικών πιέσεων και τις προοπτικές της τεχνολογίας, που οδηγούν στην ανάπτυξη νέων εννοιών και διαφορετικών μεθόδων εργασίας, δεδομένης και της εργασίας που έχει γίνει με το πρόγραμμα-πλαίσιο ΕΤΑ. Στους κόλπους του προγράμματος πλαισίου, η νέα ανάλυση πρέπει επομένως να πάει πιο μακριά, ενισχύοντας τη συνεργασία μεταξύ Επιτροπής και Κρατών μελών για τις αναγκαίες προβλέψεις και εμπλέκοντας στις εργασίες ανάλυσης τις επιχειρήσεις, τους ακαδημαϊκούς κύκλους και άλλες πηγές γνώσεων ή

¹⁰ Μια ενεργειακή πολιτική για την Ευρωπαϊκή Ένωση, COM(95) 682 τελικό της 13.12.1995

εμπειριών. Ο βασικός στόχος του παρόντος προγράμματος και των προτεινόμενων δράσεων για να ικανοποιηθεί η ανάγκη αυτή, συνίσταται στο να γίνει δυνατή η λήψη αποφάσεων σε εθνικό και κοινοτικό επίπεδο στον τομέα της ενέργειας, πάνω σε κοινές αναλυτικές βάσεις. Στόχος δεν είναι προφανώς να επιτευχθεί κάποια ομογενοποίηση, αλλά να συγκερασθούν οι απόψεις, ώστε οι αρμόδιοι να μπορούν να έχουν πανομοιότυπες βάσεις αναφοράς σχετικά με:

- οικονομικές μελέτες και αναλύσεις
- ενεργειακές προβλέψεις
- τη δυναμική των ενεργειακών συστημάτων.

Στα πλαίσια αυτά, θα πρέπει να τύχουν προσοχής οι συνέπειες της εφαρμογής του Ενιαίου Νομίσματος, υπολογίζοντας τις θετικές επιπτώσεις επί της ανταγωνιστικότητας, λόγω του καθορισμού των τιμών του πετρελαίου σε Εύρω.

Αυτή η δράση που αποβλέπει στον καλύτερο συντονισμό των στοιχείων που λαμβάνονται υπόψη, θα βασιστεί στη πραγματική σύμπραξη μεταξύ Επιτροπής, κρατών μελών και άλλων παραγόντων του ενεργειακού κλάδου, και θα μεταφρασθεί σε ένα πρόγραμμα εργασίας για τον ενεργειακό τομέα κατά την ευρύτερη έννοια. Οι ανάπτυξη συνεπών διαδικασιών ανάλυσης θα επιτρέψει τον καλύτερο εντοπισμό των βασικών ζητημάτων που τίθενται, σε συνάρτηση με τους στόχους προτεραιότητας, όπως η ασφάλεια ανεφοδιασμού, η ανταγωνιστικότητα και η συνεξέταση των περιβαλλοντικών ζητημάτων.

Έτσι, οι κύριοι τομείς δράσεις που αναφέρονται στο παρόν πρόγραμμα αφορούν:

- α) Τον εντοπισμό, σε ευρωπαϊκή κλίμακα, προβλημάτων ιδιαίτερης σημασίας που αφορούν τη μελλοντική ζήτηση και παραγωγή ενέργειας, καθώς και την ενεργειακή πολιτική, ενώ δίδεται ιδιαίτερη σημασία:
- στις στρατηγικές αντιμετώπισης της πρόκλησης, που θέτουν στον ενεργειακό τομέα, οι κλιματικές μεταβολές και γενικότερα η περιβαλλοντική προβληματική (ιδίως η αξιολόγηση του κόστους της εκάστοτε στρατηγικής).
 - στη δυναμική απελευθέρωσης των αγορών ενέργειας και των αντιστοίχων δομών, ιδίως σε ό,τι αφορά τις συνέπειες για το μέλλον και τις αντιδράσεις των επιχειρήσεων.
 - στις γενικότερες τάσεις της παγκόσμιας αγοράς ενέργειας και στην επίδρασή τους επί της εξωτερικής εξάρτησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ειδικότερα τη σημαντική αναμενόμενη αύξηση της ενεργειακής ζήτησης της Ασίας και της Λατινικής Αμερικής).
- β) τη βελτίωση της δυνατότητας ανάλυσης προκειμένου να κατανοηθούν οι ενεργειακές τάσεις και τα πιθανά σενάρια, κατά συγκρίσιμο τρόπο για όλα τα κράτη μέλη, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως τις αλλαγές των δομών της αγοράς αλλά και το πρόβλημα των κλιματικών μεταβολών.

Η ανάγκη δράσεως στον τομέα αυτό εγγράφεται σαφώς στα πλαίσια των στόχων προτεραιότητας για τον ενεργειακό τομέα, και ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά τα περιβαλλοντικά ζητήματα (που και πάλι υπογραμμίζονται από το Συμβούλιο στη σύνοδό του της 27ης Μαΐου 1997) και την εμπέδωση της

εσωτερικής αγοράς ενέργειας, στοιχείο αποφασιστικό για την ανταγωνιστικότητα των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων.

Η δράση θα συμβάλει στην επίτευξη των στόχων της ενεργειακής πολιτικής, όπως αναφέρονται στη Λευκή Βίβλο και θα επιτρέψει την ενίσχυση των προσπάθειών που έχουν ήδη αναληφθεί στον τομέα αυτό. Οι ετήσιες πιστώσεις που απαιτούνται για την υλοποίηση των δράσεων αυτών παρατίθενται στο δημοσιονομικό δελτίο του παρ/τος II.

1.3.2 Διεθνής ενεργειακή συνεργασία (βλ. παράρτημα III)

Η διεθνής διάσταση της ενεργειακής προβληματικής της Ένωσης αποκτά όλο και μεγαλύτερη σημασία.

Η αύξηση του βαθμού εξάρτησης της Ένωσης, σε σχέση προς εξωτερικούς προμηθευτές, θέτει κατά κύριο λόγο το θέμα της ασφάλειας του ανεφοδιασμού. Η κατάσταση περιπλέκεται επιπλέον εξαιτίας της **ανάδυσης νέων ενεργειακών αγορών έντονης ζήτησης** στις αναπτυσσόμενες χώρες, ενώ η ευρωπαϊκή αγορά αναπτύσσεται πλέον αργά. Η **ανταγωνιστικότητα** των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων μέσα στις νέες αγορές αποτελεί επίσης στοιχείο ιδιαίτερης σημασίας. Η **επέκταση σε παγκόσμιο επίπεδο των μεγάλων περιβαλλοντικών προβλημάτων** που συνδέονται με την κατανάλωση ενέργειας, επιβάλλει να καταβληθούν γενικευμένες προσπάθειες συνεργασίας στις οποίες θα λαμβάνεται υπόψη η κατάσταση όλων των εμπλεκομένων αλλά και ιδίως ο ρόλος της ενέργειας ως βασικής συνισταμένης για μια αιεφόρο οικονομική ανάπτυξη.

Τέλος, πρέπει από τώρα να προβλεφθούν και προετοιμαστούν οι απαραίτητες προσαρμογές που επιβάλλονται λόγω της **διεύρυνσης**, στον τομέα της ενεργειακής πολιτικής της Ένωσης.

Το SYNERGY αντιπροσωπεύει το κύριο εξωτερικό σκέλος του προγράμματος πλαισίου "Ενέργεια". Υπο την έννοια αυτή αποτελεί τον σύνδεσμο μεταξύ εσωτερικής πολιτικής και εξωτερικών κοινοτικών δράσεων και προσφέρει σημαντικό εργαλείο στήριξης της διείσδυσης των κοινοτικών επιχειρήσεων στις μεγάλες εξωτερικές αγορές. Είναι σημαντικό να υπογραμμιστεί εδώ ότι με τις τεχνολογίες των ανανεώσιμων ενεργειών και τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης, η Ένωση διαθέτει σημαντικές βιομηχανικές δυνατότητες και δυνατότητες δημιουργίας θέσεων απασχόλησης, που θα διευρυνθούν με το άνοιγμα νέων οδών πρόσβασης στις αγορές των τρίτων χωρών.

Σε σχέση με άλλα κοινοτικά εργαλεία στα πλαίσια των οποίων μπορούν να αναληφθούν με εξωτερικές δράσεις στον τομέα της ενέργειας, το SYNERGY θα αφιερωθεί ειδικότερα στην υλοποίηση σε διεθνές επίπεδο των τριών στόχων του προγράμματος πλαισίου: την γενική ανταγωνιστικότητα, την ασφάλεια του ανεφοδιασμού και την προστασία του περιβάλλοντος. Εξάλλου, το SYNERGY στοχεύει και στην ενίσχυση του συντονισμού, προκειμένου να επιτευχθεί μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα των διεθνών δράσεων που έχουν αναληφθεί από την Κοινότητα, στον τομέα της ενέργειας, καθώς και στη βελτίωση της συνοχής των δράσεων αυτών με τις δράσεις των διεθνών οργανισμών.

Σε ένα πλαίσιο όπου αφενός λαμβάνονται σοβαρότερα υπόψη τα ενεργειακά ζητήματα και αφετέρου προσφέρεται και μια μεσοπρόθεσμη στρατηγική, το SYNERGY θα συμβάλει στη χρηματοδότηση δράσεων συνεργασίας σε θέματα σχεδιασμού, εκπόνησης και εφαρμογής της ενεργειακής πολιτικής σε τομείς αμοιβαίου ενδιαφέροντος. Ωστόσο, το SYNERGY δεν χρηματοδοτεί δράσεις έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης

σχεδίων επίδειξης ούτε επενδύσεις ενεργειακών υποδομών. Σχέδια του τύπου αυτού μπορούν πράγματι να χρηματοδοτηθούν από άλλα κοινοτικά όργανα. Κατά τον ίδιο τρόπο, το SYNERGY δεν αποτελεί όργανο ενίσχυσης ή οικονομικής συνεργασίας υπέρ τρίτων χωρών. Οι δράσεις του SYNERGY αφορούν κατά κύριο λόγο τις τρίτες χώρες που αντιμετωπίζουν ενεργειακά προβλήματα και κυρίως αυτές της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, τα Νέα Ανεξάρτητα Κράτη, τις τρίτες χώρες της Μεσογειακής Λεκάνης, τις χώρες της Λατινικής Αμερικής και της Ασίας και τις χώρες της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού που έχουν υπογράψει τη Σύμβαση του Λομέ. Το SYNERGY μπορεί επίσης να συνεργαστεί με διεθνείς οργανισμούς του κλάδου (Διεθνής Οργανισμός Ενέργειας, Οργανισμός Ενέργειας Λατινικής Αμερικής π.χ.), με διεθνή χρηματοοικονομικά ιδρύματα (ΕΤΕ, Παγκόσμια Τράπεζα, BERD) ή τις αναπτυσσόμενες χώρες (ΗΠΑ, Ιαπωνία, Νορβηγία, ...) για τη μεθόδευση δράσεων αμοιβαίου ενδιαφέροντος στις τρίτες χώρες. Το πρόγραμμα θα λαμβάνει σαφώς υπόψη τα κοινοτικά συμφέροντα. Οι δράσεις μπορούν έτσι, στη μεγάλη τους πλειοψηφία, να κινητοποιούνται με πρωτοβουλίες της Ένωσης και μόνο, συμπεριλαμβανομένου και του τομέα της προσφοράς ενέργειας και όχι μόνον της ζήτησης.

Με βάση αυτές τις κατευθυντήριες γραμμές, δίδεται στο παράρτημα της απόφασης για τη θέσπιση του προγράμματος SYNERGY, ένα πολυετές προς εκτέλεση πρόγραμμα δράσεων και πίνακας δικαιούχων κατά προτεραιότητα χωρών. Στα πλαίσια του πολυετούς αυτού προγράμματος θα εκπονηθούν συγκεκριμένα σχέδια δράσεων κάθε χρόνο ανάλογα με:

- τα άλλα προγράμματα και όργανα της Κοινότητας·
- τις δράσεις που εκτελούνται σε ορισμένες τρίτες χώρες από Κράτη μέλη·
- τις εκφρασθείσες ανάγκες εθνικών βιομηχανιών των Κρατών μελών·
- τις εκφρασθείσες ανάγκες δικαιούχων χωρών.

Προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι διάφορες επικαλύψεις, τα σχέδια αυτά θα καταρτισθούν μετά από διαβουλεύσεις των ενδιαφερομένων υπηρεσιών στους κόλπους της Επιτροπής και κατόπιν θα υποβληθούν στην επιτροπή που θα συστηθεί με την απόφαση του Συμβουλίου, με την οποία θεσπίζεται το πρόγραμμα πλαίσιο "Ενέργεια". Στην επιτροπή αυτή θα υποβάλλονται επίσης περιοδικές εκθέσεις σχετικά με την εξέλιξη των διαφόρων προγραμμάτων.

Η συνεργασία θα αφορά :

- παροχή συμβουλών σε θέματα ενεργειακής πολιτικής·
- αποστολή εμπειρογνομιόνων στους οργανισμούς τρίτων χωρών·
- μελέτες και εργασίες ενεργειακής προοπτικής·
- υποστήριξη διεθνών δικτύων προβληματισμού και συμβούλων για την ενεργειακή πολιτική·
- δράσεις επιμόρφωσης (μαθήματα, σεμινάρια ,τεχνικές επισκέψεις)·
- συντονισμό διαφόρων κοινοτικών οργάνων που πραγματοποιούν διεθνείς δράσεις στον τομέα της ενέργειας·
- διάδοση πληροφοριών (φυλλάδια, περιοδικά ενημέρωσης)·
- προώθηση διαλόγου και ανταλλαγής πληροφοριών και εμπειριών με συνέδρια, σεμινάρια κ.λ.π. ...

Η χρηματοδότηση που θα προσφέρει το SYNERGY μπορεί να καλύπτει το σύνολο ενός συγκεκριμένου σχεδίου, όταν αυτό αφορά μόνον το κοινοτικό

συμφέρον, ή θα προβλέπεται συγχρηματοδότηση αν μετέχει και κάποιος άλλος εταίρος.

Ο προϋπολογισμός του προγράμματος αυτού θα πρέπει να είναι επαρκής ώστε να ενισχυθεί σημαντικά και να βελτιωθεί η συνοχή και η συμπληρωματικότητα των εσωτερικών και εξωτερικών διαστάσεων των πολιτικών της Ένωσης, όπως υπογραμμίζεται από την Επιτροπή στην Ατζέντα 2000¹¹. Η ανάλυση των αναγκαίων πιστώσεων παρουσιάζεται στο Δημοσιονομικό Δελτίο του παρ/τος ΙΙΙ.

Θεματικά προγράμματα

1.3.3 Προώθηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και υλοποίηση κοινοτικής στρατηγικής και σχεδίου δράσης στον τομέα αυτόν. (βλ. παρ/μα IV)

Οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας συμβάλλουν στην προστασία του περιβάλλοντος καθώς και στην ασφάλεια του ανεφοδιασμού με τη διαφοροποίηση των πηγών. Η ευρύτερη χρήση τους συμβάλλει επίσης στην πραγματοποίηση και άλλων κοινοτικών στόχων πρώτης προτεραιότητας, όπως η περιφερειακή ανάπτυξη, η οικονομική και κοινωνική συνοχή, η απασχόληση και η ανταγωνιστικότητα.

Στόχος της παρούσας δράσης, που περιλαμβάνει τα κύρια στοιχεία της πρότασης η οποία παρουσιάστηκε ήδη από την Επιτροπή σχετικά με το πρόγραμμα ALTENER ΙΙ¹², είναι να επιτύχει εντονότερη προσφυγή στις ανανεώσιμες ενέργειες και επομένως να αυξήσει το μερίδιό τους στο ενεργειακό κοινοτικό ισοζύγιο, δίνοντας ώθηση στη δημιουργία των απαραίτητων νομικών, κοινωνικοοικονομικών και διοικητικών προϋποθέσεων για την εφαρμογή της Λευκής Βίβλου και του Σχεδίου δράσεως για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, με την προοπτική του 2010¹³, που θα θεσπισθούν από την Επιτροπή, στη συνέχεια και των ευρέων συζητήσεων για την Πράσινη Βίβλο του 1996¹⁴.

Από τη στιγμή που θα καθοριστούν οι προϋποθέσεις αυτές, θα γίνει ευκολότερο να ενθαρρυνθούν οι ιδιωτικές και δημόσιες επενδύσεις για την παραγωγή και χρησιμοποίηση ενέργειας προερχόμενης από ανανεώσιμες πηγές. Η οικονομική διείσδυση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας θα διευκολυνθεί με στοχοθετημένες δράσεις που θα αυξήσουν την εμπιστοσύνη των ενδιαφερομένων, υποβοηθώντας την εκπόνηση και την παρουσίαση σχετικών σχεδίων αλλά και την προώθηση νέων χρηματοδοτικών μηχανισμών (όπως χρηματοδότηση τριτών)

Οι ειδικές δράσεις που μπορούν να προκριθούν για χρηματοδότηση, θα αφορούν τη καλύτερη διείσδυση στην αγορά σύγχρονων και φιλικών προς το περιβάλλον τεχνολογιών, με στοιχεία καινοτομίας που έχουν αποδείξει την αξία τους και την αποτελεσματικότητά τους, θα αναφέρονται συγκεκριμένα :

¹¹ Agenda 2000, τόμος 1, πρώτο μέρος, τμήμα IV.2, Μια Ευρώπη ισχυρή και συμπαγής

¹² COM(97) 87 τελικό της 12.03.1997

¹³ COM(97)

¹⁴ "Ενέργεια για το μέλλον : ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Πράσινη Βίβλος για μια κοινοτική στρατηγική", COM(96) 576 τελικό της 20.11.1996

- σε δράσεις για την παρακολούθηση της υλοποίησης της στρατηγικής και του σχεδίου δράσεως σε θέματα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, καθώς και για την αξιολόγηση των μέτρων που θα λαμβάνονται στα πλαίσια του προγράμματος αυτού.
- στη διείσδυση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην αγορά διευκολύνοντας μεταξύ άλλων την πρόσβαση σε ειδικούς συμβούλους, για την ανάλυση των προοπτικών της αγοράς, την επιλογή του χώρου λειτουργίας των σχεδίων, την εκπόνηση σχεδίων χρηματοδότησης· τα σχέδια θα στοχεύουν συγκεκριμένα στη βιομάζα και στα απορρίμματα, στα φωτοβολταϊκά και θερμικά ηλιακά συστήματα, στα ηλιακά συστήματα κτιρίων, σε υδροηλεκτρικά σχέδια μικρής κλίμακας, στην αιολική και γεωθερμική ενέργεια.
- στην προωθημένη προτυποποίηση των προϊόντων και του εξοπλισμού.
- στην επέκταση των υποδομών των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στα πλαίσια τοπικών και περιφερειακών σχεδιασμών, στη μελέτη και αξιολόγηση, στην πληροφόρηση, την εκπαίδευση και την επιμόρφωση.
- στη διακίνηση της πληροφορίας προκειμένου να επιτευχθεί αυξημένος συντονισμός των διαφόρων διεθνών, κοινοτικών, εθνικών, περιφερειακών και τοπικών δραστηριοτήτων, καθώς και στην κοινή αξιοποίηση εμπειριών και τεχνογνωσίας.
- σε μελέτες ή άλλες εργασίες που αποσκοπούν στην εφαρμογή ή συμπλήρωση των κοινοτικών μέτρων που λαμβάνονται για την ανάπτυξη του δυναμικού των διαφόρων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Η συμβολή των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις πρωτογενείς ενεργειακές ανάγκες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας είναι σήμερα λίγο κατώτερη του 6% και αντιπροσωπεύει περίπου 70 εκατομ. τόνους ισοδυνάμου πετρελαίου. Στην προαναφερόμενη Πράσινη Βίβλο, η Επιτροπή πρότεινε σημαντική αύξηση του ποσοστού των ανανεώσιμων ενεργειών για το έτος 2010. Προτάθηκε ένας ενδεικτικός στόχος για διπλασιασμό του μεριδίου των ανανεώσιμων ενεργειών μέχρι το έτος 2010, που επιβεβαιώθηκε κατά τις διαβουλεύσεις και ενσωματώθηκε στην Λευκή Βίβλο.

Το παρόν πρόγραμμα αποτελεί βασικό στοιχείο για την εφαρμογή της στρατηγικής και του σχεδίου δράσεως για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Ο προϋπολογισμός που θα διατεθεί για την πραγματοποίηση των δράσεων αυτών πρέπει να είναι επαρκής ώστε να μπορεί να επιτευχθεί ο κοινοτικός στόχος. Στο δημοσιονομικό δελτίο του παραρτήματος IV υπάρχουν λεπτομέρειες. Η προτεινόμενη αύξηση μετά το 2000 αποσκοπεί στο να αξιοποιηθούν, στα πλαίσια των νέων χρηματοδοτικών προοπτικών, όλα τα πλεονεκτήματα της Λευκής Βίβλου και του Σχεδίου δράσεως. Πρέπει επίσης να υπογραμμισθεί ότι η αυξανόμενη χρησιμοποίηση ανανεώσιμων ενεργειών θα συμβάλλει στην οικονομική και κοινωνική συνοχή, ειδικότερα με την αξιοποίηση τοπικών ενεργειακών πόρων.

1.3.4 Βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας (βλ. παράρτημα V)

Μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, η ορθολογική και προσεκτική χρησιμοποίηση των ενεργειακών πόρων αποτελεί, σε ό,τι αφορά τη σχέση

κόστος/αποτελεσματικότητα, την καλύτερη διαθέσιμη λύση για τον περιορισμό των εκπομπών CO₂.

Το πρόγραμμα SAVE II που θεσπίστηκε από το Συμβούλιο τον Δεκέμβριο του 1996¹⁵, απέδειξε την αποτελεσματικότητά του ως μη τεχνολογικό πρόγραμμα για την ορθολογική χρησιμοποίηση της ενέργειας σε όλους τους καταναλωτικούς κλάδους. Το προηγούμενο πρόγραμμα (SAVE I), είχε ήδη αποδειχθεί σημαντικό εργαλείο για την πραγματοποίηση των κοινοτικών ενεργειακών στόχων, εφαρμόζοντας μεγάλη ποικιλία μέτρων όπως νομοθετικές πράξεις, πρακτικές πιλοτικές δράσεις, μελέτες, παρακολούθηση και αξιολόγηση της προόδου σε θέματα ενεργειακής αποτελεσματικότητας, διάδοση των πληροφοριών και καινοτόμους μηχανισμούς χρηματοδότησης και ανάθεσης αγορών.

Στο πλαίσιο του SAVE, το Συμβούλιο και η Επιτροπή εξέδωσαν εννέα οδηγίες σχετικές με την ενεργειακή αποδοτικότητα των οικιακών συσκευών, των κτιρίων και της βιομηχανίας. Το εν λόγω νομοθετικό πρόγραμμα, καθώς και άλλα μέτρα, θα πρέπει να συνεχιστούν.

Η ηλεκτρική ενέργεια αποκτά ιδιαίτερη σημασία στους κόλπους του ενεργειακού κλάδου. Η παραγωγή ηλεκτρισμού καλύπτει το 35% της κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας και παράγει το 30% των εκπομπών του CO₂. Η τελική χρήση ηλεκτρικής ενέργειας προσφέρει μεγάλες δυνατότητες βελτίωσης της αποδοτικότητας σε όλους τους τομείς δραστηριοτήτων (οικιακό και βιομηχανικό). Το παλαιό πρόγραμμα PACE, πρόγραμμα κοινοτικής δράσης για τη βελτίωση της αποδοτικότητας, κατά τη χρησιμοποίηση της ηλεκτρικής ενέργειας, που θεσπίστηκε το 1989 από το Συμβούλιο, ενσωματώθηκε τελείως στο πρόγραμμα SAVE II. Το PACE προέβλεπε μια σειρά δράσεων που αποσκοπούσαν στη βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας των διαφόρων συσκευών (οικιακές συσκευές, ηλεκτρικοί κινητήρες), στη βελτίωση της πληροφόρησης των καταναλωτών σχετικά με την αγορά και τη χρησιμοποίηση αποδοτικών ηλεκτρικών συσκευών, κ.λ.π. Οι δράσεις αυτές, των οποίων οι επιπτώσεις είναι σημαντικές για την ελάττωση των εκπομπών του CO₂, θα πρέπει να συνεχιστούν στα πλαίσια του νέου Προγράμματος Πλαισίου "Ενέργεια". Πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη σημασία στις δράσεις για την αντιμετώπιση του ενεργειακού προβλήματος σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, δράσεις που θα μπορούσαν να αναπτυχθούν με επωφελή τρόπο σε συνεργασία με το σχέδιο "Η πόλη του αύριο".

Με την προοπτική της διεύρυνσης της Κοινότητας, το όφελος των μέτρων για βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας θα αποκτήσει νέα διάσταση καθώς οι τιμολογιακές πολιτικές και οι διαδικασίες μέτρησης στα κράτη που είναι υποψήφια για ένταξη θα προσαρμοστούν καλύτερα στους μηχανισμούς της αγοράς.

Η υλοποίηση των στόχων αυτών, ιδιαίτερα σημαντικών σε ό,τι αφορά την προτεραιότητα που αποδίδεται σε περιβαλλοντικά θέματα, συνεπάγεται ότι η χρηματοδότηση του προγράμματος SAVE II (του οποίου η περίοδος εφαρμογής όπως έχει σήμερα διαμορφωθεί με την απόφαση της 16ης

¹⁵ Απόφαση του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 1996 σχετικά με ένα πολυετές πρόγραμμα για την προώθηση της ενεργειακής απόδοσης στην Κοινότητα (SAVE II), ΕΕ αριθ. L 335 της 24.12.1996

Δεκεμβρίου 1996 θα προσαρμοστεί με αυτήν του Προγράμματος Πλαισίου "Ενέργεια") πρέπει να ενισχυθεί ανάλογα, στα πλαίσια των νέων χρηματοδοτικών προοπτικών. Λεπτομέρειες για τις προβλεπόμενες ανάγκες, στο Δημοσιονομικό Δελτίο, παράρτημα IV.

1.3.5 Κίνητρα για την εισαγωγή καθαρών και αποδοτικών τεχνολογιών στον τομέα των στερεών καυσίμων (βλ. παράρτημα VI)

Τα στερεά καύσιμα συμμετέχουν κατά σημαντικό ποσοστό στο ενεργειακό ισοζύγιο της Ένωσης και καλύπτουν το 30% της παραγωγής ηλεκτρισμού. Παίζουν πρώτης τάξεως ρόλο στην ασφάλεια ανεφοδιασμού και αποτελούν σημαντικό στοιχείο για την εμπέδωση της εσωτερικής αγοράς, διαδραματίζουν δε πραγματικά ρυθμιστικό ρόλο στις τιμές των άλλων καυσίμων, όπως παραδείγματος χάρη στο φυσικό αέριο. Για να διατηρηθεί η πολυμορφία του ενεργειακού ισοζυγίου και η πρόσβαση σε όλες τις πηγές ενέργειας, τα στερεά καύσιμα είναι σημαντικά για την ασφάλεια του ανεφοδιασμού αλλά και επίσης για την ισορροπία στις προσπάθειες επίτευξης των στόχων προτεραιότητας της ενεργειακής πολιτικής της Ένωσης. Προϋπόθεση ωστόσο γι' αυτό είναι η διείσδυση στην αγορά νέων καθαρών και αποδοτικών τεχνολογιών για τη χρήση των στερεών καυσίμων ώστε να επιτευχθεί μείωση των ρυπογόνων εκπομπών.

Οι τεχνολογίες καθαρής και αποδοτικής καύσης του άνθρακα εμφανίζουν μεγάλες δυνατότητες μείωσης των εκπομπών CO₂, αλλά επίσης και του SO₂ και του NO_x, που ευθύνονται για τα προβλήματα της όξινης βροχής. Η προτεινόμενη δράση στο πρόγραμμα πλαίσιο "Ενέργεια" (CARNOT) έχει σχεδιαστεί για να συμβάλει στην επίτευξη του στόχου αυτού. Η Κοινότητα καλείται να παίξει σημαντικό ρόλο όσον αφορά την προώθηση της διείσδυσης στην αγορά των τεχνολογιών αυτών, ενθαρρύνοντας τις επιχειρήσεις του κλάδου να σχεδιάσουν μακροπρόθεσμες στρατηγικές, απαραίτητες κυρίως για την αντικατάσταση του σήμερα λειτουργούντος συστήματος θερμοηλεκτρικής παραγωγής ενέργειας.

Η ώθηση της καθαρής και αποδοτικής χρήσης των στερεών καυσίμων αποκτά επιπλέον ιδιαίτερο επείγοντα χαρακτήρα με την προοπτική της **διεύρυνσης**. Οι περισσότερες από τις υποψήφιες χώρες είναι πράγματι μεγάλοι παραγωγοί και καταναλωτές στερεών καυσίμων: στην Πολωνία, ο άνθρακας και ο λιγνίτης αντιπροσωπεύουν το 76% της κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας και το 94% της παραγωγής ηλεκτρισμού. Τα ποσοστά αυτά ανέρχονται αντιστοίχως στο 62% και το 76% για την Τσεχική Δημοκρατία και το 19% και 27,5% για την Ουγγαρία. Παρά τις μεταρρυθμίσεις που πραγματοποίησαν οι χώρες αυτές για μεγαλύτερη διαφοροποίηση των πηγών τους, είναι πιθανόν ότι σημαντικό μέρος της παραγωγής τους θα συνεχίσει να βασίζεται στα στερεά καύσιμα. Η αναπροσαρμογή των τρόπων χρήσης των καυσίμων αυτών εμπίπτει σε πεδίο αμοιβαίου ενδιαφέροντος για τις υποψήφιες χώρες όπως και για την Ένωση, τόσο από οικονομική όσο και από περιβαλλοντική άποψη. Η εμπειρία από τη μετατροπή των εγκαταστάσεων καύσης λιγνίτη, στα νέα γερμανικά κρατίδια, προσφέρει καλό παράδειγμα των δυνατοτήτων που υπάρχουν για τη χρήση λιγνίτη στις χώρες τις Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, αναφορικά με τον ενεργειακό ανεφοδιασμό της διευρυμένης Ευρώπης. Η τεχνολογική συνεργασία στον τομέα του "καθαρού άνθρακα" θα συμβάλει στην διαδικασία ενσωμάτωσης των χωρών της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το έτος 2002 θα σημάδευε την **λήξη της ισχύος της συνθήκης ΕΚΑΧ**, που έχει τόσα συνεισφέρει στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της Ευρώπης. Η εμπειρία της συνθήκης ΕΚΑΧ προσφέρει ένα κεκτημένο το οποίο η

Κοινότητα πρέπει να αξιοποιήσει στο σύνολό του. Είναι πολύ σημαντικό να τύχουν της καλύτερης δυνατής εκμετάλευσης τα αποτελέσματα των χρηματοδοτούμενων και εν εξελίξει ερευνών στους κόλπους της ΕΚΑΧ. Η προτεινόμενη δράση αποσκοπεί στο να φέρει τις νέες, φιλικές προς το περιβάλλον τεχνολογίες χρήσης των στερεών καυσίμων πιο κοντά στην αγορά.

Οι δράσεις παροχής κινήτρων για την καθαρή και αποδοτική χρήση των στερεών καυσίμων ανταποκρίνονται στα πορίσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Άμστερνταμ σχετικά με την ανάπτυξη και την απασχόληση, στα οποία εγκρίνονταν η χορήγηση των αποθεματικών πόρων στην έρευνα για τον άνθρακα και τον χάλυβα, κατά την εκπνοή της συνθήκης ΕΚΑΧ. Η προτεινόμενη δράση CARNOT του Προγράμματος Πλαισίου για την Ενέργεια θα αποτελέσει συμπλήρωμα της προαναφερόμενης ερευνητικής δραστηριότητας.

Τέλος προκύπτει ότι, για τις υπόψει τεχνολογίες, οι **προοπτικές διεύρυνσης των εξωτερικών αγορών**, όπως της Κίνας, του ΑΣΕΑΝ, της Ινδίας, κ.λ.π. είναι πολύ ενθαρρυντικές για τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις, ενώ θα συμβάλλουν και στη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, των οποίων το πρόβλημα πλέον τίθεται σε παγκόσμιο επίπεδο.

Λεπτομέρειες για την απαιτούμενη χρηματοδότηση, στο Δημοσιονομικό Δελτίο του παρ/τος VI

1.3.6 Συνεργασία στον πυρηνικό τομέα σε θέματα ασφάλειας, βιομηχανικής συνεργασίας με τη Ρωσία και τα ΝΑΚ, μεταφοράς ραδιενεργών υλικών και καταπολέμησης του παρανόμου εμπορίου (βλ παρ/μα VII)

Ο πυρηνικός τομέας αποτελεί αντικείμενο πολλών προγραμμάτων δράσεως της Επιτροπής, κυρίως στους τομείς της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της εκπαίδευσης, της πυρηνικής ασφάλειας, της υγειονομικής προστασίας, της τεχνικής βοήθειας και της συνεργασίας με τις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης και τα Νέα Ανεξάρτητα Κράτη, της μεταφοράς ραδιενεργών υλικών, της εφαρμογής ελέγχων ασφαλείας. Αν και πολλές από τις δραστηριότητες αυτές δεν εμπίπτουν κατ' αρχάς στο πεδίο της καθαυτό ενεργειακής πολιτικής, τρεις δράσεις όμως (συνεργασία σε θέματα ελέγχων, η βιομηχανική συνεργασία με τα Νέα Ανεξάρτητα Κράτη και η μεταφορά ραδιενεργών υλικών, συμπεριλαμβανομένης και της καταπολέμησης του παρανόμου εμπορίου) συνδέονται απευθείας με την πολιτική αυτή και κατά συνέπεια πρέπει να αποτελέσουν ένα ειδικό σκέλος του Προγράμματος Πλαισίου "Ενέργεια".

Λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις της Συνθήκης Ευρατόμ, οι εν λόγω δράσεις δεν απαιτούν, για την εφαρμογή τους, τη θέσπιση ειδικών επισήμων πράξεων. Επιβάλλεται ωστόσο να προβλεφθεί η συνεχής χρηματοδότηση δράσεων αδιαμφισβήτητης σκοπιμότητας.

Συνεργασία σε θέματα λογιστικής και ελέγχου πυρηνικών υλικών ("safeguards") στα πλαίσια της τεχνικής βοήθειας των Νέων Ανεξάρτητων Κρατών και της Μογγολίας.

Οι δράσεις αυτές θα συμβάλλουν στη βελτίωση και στην ηλεκτρονική καταχώρηση του λογιστικού συστήματος και στον έλεγχο των πυρηνικών υλικών και μάλιστα σε όλα τα επίπεδα: χώρος εγκαταστάσεων, περιφερειακά κέντρα, έδρες επιχειρήσεων και εθνικά συστήματα.

Το 1993, η Διεύθυνση ελέγχου ασφαλείας Ευρατόμ ξεκίνησε τη συνεργασία της σε αυτόν τον τομέα με τους ρώσους υπεύθυνους στον τομέα αυτό και, μετά το 1994, εκπονήθηκαν συγκεκριμένα σχέδια. Τα αποτελέσματα αυτών των δράσεων συνεργασίας είναι σίγουρα ενθαρρυντικά, αλλά αυτές πρέπει να συνεχίσουν να εκτελούνται για πολύ χρονικό διάστημα ακόμα, ώστε να επιτευχθούν οι επιδιωκόμενοι στόχοι. Σε ό,τι αφορά τη ρωσική συμμετοχή, εκτός από την εκπαίδευση και την εξοικείωση, οργανώθηκαν επτά ασκήσεις επιθεώρησης και δύο τεχνικά εργαστήρια μετρήσεων. Από τα παραπάνω προέκυψε ότι οι γνώσεις και η τεχνική εμπειρία των ρώσων συμμετεχόντων στον τομέα της πυρηνικής τεχνολογίας είναι σημαντικές αλλά οι ανάγκες επιμόρφωσης σε θέματα σύγχρονης οργάνωσης, διοικητικής μέριμνας και αξιολόγησης, εξακολουθούν να είναι σημαντικές. Σε ό,τι αφορά τον σχεδιασμό των συστημάτων, επτά ρώσοι εμπειρογνώμονες εργάστηκαν καθένας οκτώ εβδομάδες στο Λουξεμβούργο από Οκτώβριο 1993 έως Μάρτιο 1994. Την περίοδο αυτή ακολούθησε εξέταση και αξιολόγηση της συμμετοχής τους και των πορισμάτων τους. Οργανώθηκαν εξάλλου δύο σεμινάρια στους κόλπους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ένα συνέδριο για τον έλεγχο της πυρηνικής ασφάλειας, στην Αγία Πετρούπολη.

Επιβάλλεται συνεπώς να συνεχίσουν οι δράσεις **επιμόρφωσης** και **εξοικείωσης** στις τεχνικές, στις μεθόδους, στη διοικητική μέριμνα και στη αξιολόγηση της σύγχρονης πυρηνικής ασφάλειας. Πρέπει λοιπόν να συνεχιστεί η συνεργασία μεταξύ Ρωσίας και Ευρατομ στον τομέα αυτόν, προκειμένου μάλιστα να καταπολεμηθεί η **παράνομη διακίνηση ραδιενεργών υλικών**. Μετά από τη θέση σε ισχύ των Συμφωνιών σύμπραξης και συνεργασίας με τα ΝΑΚ οι εν λόγω δραστηριότητες θα εντατικοποιηθούν.

Σε ό,τι αφορά τα δημοσιονομικά, οι υπόψιν δράσεις χρηματοδοτούνται στα πλαίσια του TACIS. Αλλά η Επιτροπή αποφάσισε¹⁶ η διαχείρισή τους να ανατεθεί στις υπηρεσίες τις αρμόδιες για την πολιτική ενέργειας, πρότεινε δε να εξεταστεί η εγγραφή των αντιστοίχων κονδυλίων σε μια δημοσιονομική γραμμή που θα εξαρτάται ειδικά από την πολιτική ενέργειας.

Βιομηχανική συνεργασία με τη Ρωσία και τα ΝΑΚ

Η πυρηνική ενέργεια καλύπτει σήμερα, και με όλες τις ενδεδειγμένες συνθήκες ασφαλείας, σημαντικό ποσοστό των αναγκών σε ηλεκτρισμό της Κοινότητας, με σημαντικές επιπτώσεις επί του περιβάλλοντος. Η προσφυγή στην πυρηνική ενέργεια δεν αντιμετωπίζεται ωστόσο παρά με την προϋπόθεση ότι θα πληρούνται όλα τα κατάλληλα κριτήρια ασφαλείας και βιομηχανικής βιωσιμότητας. Αυτό ισχύει σήμερα στην Κοινότητα, αλλά είναι θεμιτό να διερευνάται η επικρατούσα κατάσταση σε ορισμένες γειτονικές χώρες της Ένωσης, κυρίως δε στη Ρωσία, την Ουκρανία και ορισμένες από τις χώρες που ζήτησαν να προσχωρήσουν σ' αυτήν και που πιστεύεται ότι είναι δυνατόν να αποφασίσουν να προσφύγουν όλο και περισσότερο στην πυρηνική ενέργεια, όσο θα βελτιώνεται η οικονομική τους κατάσταση. Είναι επομένως σημαντικό, να γίνουν βήματα πέρα από ειδικές βραχυπρόθεσμες δράσεις για βελτιωμένη ασφάλεια των εν λειτουργία πυρηνικών εγκαταστάσεων και να εξεταστούν τα μέσα που θα προσφέρουν μακροπρόθεσμα όλες τις εγγυήσεις ασφαλείας, κατά τη εκμετάλλευση της πυρηνικής ενέργειας, όπως συμβαίνει στην Ένωση.

¹⁶ Απόφαση C(97) 2879 της Επιτροπής της 24.9.1997 σχετικά με τη χρηματοδότηση δράσεων ελέγχου της πυρηνικής ασφάλειας Euratom

Η Επιτροπή ξεκίνησε εδώ και μερικά χρόνια με μελέτες και ομάδες εργασίας από την ευρωπαϊκή πυρηνική βιομηχανία, να μελετά κυρίως τη Ρωσία, την τρέχουσα κατάσταση της τοπικής πυρηνικής βιομηχανίας και την υιοθέτηση της κατάλληλης στρατηγικής για την εις βάθος βελτίωση της ασφάλειας. Η προσέγγιση αυτή στηρίζεται στην έννοια της μεταφοράς της φιλοσοφίας της ασφάλειας μέσω βιομηχανικών συνεργασιών, γεγονός που παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για όποια χώρα επιθυμεί να διευρύνει τον δικό της κλάδο πυρηνικής ενέργειας. Επί του παρόντος η Επιτροπή αναλύει, από κοινού με τις ρωσικές αρχές, τους τεχνικούς, χρηματοδοτικούς και νομικούς φραγμούς που δυσχεραίνουν τη δρομολόγηση συνεργασιών μεταξύ βιομηχανιών. Οι αναλύσεις αυτές θα πρέπει να καταλήξουν, αρχές του 1998, στη χάραξη κατευθύνσεων και κοινών σχεδίων δράσεως που θα ήταν λυπηρό να μη συνεχίσουν το δρόμο τους. Θα απαιτηθεί όμως χρηματοδότηση πιο λεπτομερών αναλύσεων των εκάστοτε προβλημάτων (για παράδειγμα προϋποθέσεις για επενδύσεις, ειδικές νομικές δυσχέρειες, κλπ) και εφαρμογή των απαραίτητων μέτρων για επίλυση προβλημάτων γενικής φύσεως. Στόχος της Επιτροπής είναι να βοηθήσει στη σύμπληξη βιομηχανικών συνεργασιών κατά τον ευρύτερο δυνατό τρόπο, χωρίς να εμπλέκεται η ίδια στην εκπόνηση ειδικών σχεδίων βιομηχανικής συνεργασίας, που εναπόκειται στην ευθύνη των ενδιαφερομένων παραγόντων.

Μεταφορά ραδιενεργών υλικών

Η προσφυγή στην πυρηνική ενέργεια για την παραγωγή ηλεκτρισμού και η αυξανόμενη χρησιμοποίηση ραδιενεργών υλικών στους τομείς της υγείας, της βιομηχανίας ή της έρευνας απαιτούν η μεταφορά τους να πραγματοποιείται σε ικανοποιητικές συνθήκες ασφάλειας για τον γενικό πληθυσμό και τους εργαζόμενους του κλάδου· για να ληφθεί υπόψη η πύκνωση των μεταφορών ραδιενεργών υλικών, η εξέλιξη της τεχνολογίας και των γνώσεων και οι όλο και πιο αυστηρές υποχρεώσεις για την προστασία από τις ακτινοβολίες, επιβάλλεται η διεθνής, κοινοτική και εθνική νομοθεσία να προσαρμοστούν στις νέες περιστάσεις και απαιτήσεις.

Μετά από αίτημα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, η Επιτροπή έχει συγκροτήσει από το 1982, μία μόνιμη ομάδα εμπειρογνομόνων, αρμοδίων σε θέματα μεταφοράς ραδιενεργών υλικών που της παρέχει συμβουλές στον τομέα των μελετών και των δοκιμών που πρέπει να πραγματοποιηθούν, καθώς και σε θέματα νομοθεσίας σχετικής με τον εν λόγω κλάδο. Οι πιο πρόσφατες εργασίες της ομάδας αυτής καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι πρέπει να εφαρμοστεί ένα πολυετές πρόγραμμα πέντε ετών χρηματοδοτούμενο με τις απαραίτητες πιστώσεις. Το πρόγραμμα αυτό πρέπει να περιλαμβάνει έξι τομείς δραστηριοτήτων που δικαιολογούνται από την κοινοτικής διάστασης και αποβλέπουν :

- να διευκολυνθεί η λειτουργία της εσωτερικής αγοράς με την επιλογή των ενδεδειγμένων μέτρων εναρμονισμού·
- να υποβοηθηθεί στη συνέχεια η προσαρμογή της νομοθεσίας με ανάπτυξη της τεχνογνωσίας
- να αξιολογηθούν τα επεισόδια που έχουν σημειωθεί κατά τη διάρκεια των μεταφορών και να αντληθούν διδάγματα για το μέλλον
- να ενισχυθεί η συμβατότητα των διατάξεων επείγουσας ανάγκης και επιμόρφωσης των αρμοδίων·

- να αναπτυχθεί η συνεργασία με τις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης και με τα Νέα Ανεξάρτητα Κράτη ώστε να μπορέσουν να βελτιώσουν την ασφάλεια των μεταφορών τους.
- να βελτιωθεί η ποιότητα της πληροφόρησης, η κατανόηση και η συνειδητοποίηση του κοινού σε ό,τι αφορά τον τομέα αυτόν.

Η προτεινόμενη επιχορήγηση για τις διάφορες κατηγορίες δράσεων στον πυρηνικό τομέα, που περιγράφονται παραπάνω, παρουσιάζεται στο Δημοσιονομικό Δελτίο του παρ/τος VII

1.4 Συντονισμός ενεργειακών συνιστωσών σε άλλα Κοινοτικά Προγράμματα και Πολιτικές

1.4.1 Στήριξη της έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης

Η έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη (ΕΤΑ), συμπεριλαμβανομένης και της επίδειξης, παίζουν βασικό ρόλο για την εφαρμογή μεθόδων υψηλής ενεργειακής αποδοτικότητας και νέων τεχνικών αξιοποίησης ορυκτών, πυρηνικών ή ανανεώσιμων πηγών. Για τον λόγο αυτόν, το Πρόγραμμα Πλαίσιο έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης, το οποίο θεσπίστηκε με τα άρθρα 130 F έως 130 P της Συνθήκης, για την περίοδο 1994-98, περιλαμβάνει για μη πυρηνικές μορφές ενέργειας ένα σκέλος έρευνας και ανάπτυξης σε θέματα ενέργειας (JOULE) και ένα σκέλος επίδειξης (THERMIE). Τα προγράμματα αυτά επιτρέπουν την εκτέλεση σημαντικών εργασιών στον τομέα των νέων ενεργειακών τεχνολογιών σε συνεργασία με τις βιομηχανίες, τα κέντρα έρευνας και τα πανεπιστήμια στα Κράτη μέλη. Ευρίσκεται εν εξελίξει ένα πρόγραμμα ΕΤΑ στον τομέα της πυρηνικής ασφάλειας και της ελεγχόμενης θερμοπυρηνικής σύντηξης, βασιζόμενο στη Συνθήκη Ευρατομ, με τη συμμετοχή του Κοινού Κέντρου Ερευνών. Λαμβάνοντας υπόψη το πλαίσιο και τις ειδικές δομές μέσα στις οποίες εκτελούνται οι δράσεις αυτές, θα παραμείνουν αμετάβλητες οι διατυπώσεις λειτουργίας τους, τα όργανα και τα μέσα εφαρμογής τους. Είναι ωστόσο φανερό ότι κάποιος στενός λογικός δεσμός συνδέει τις δράσεις ΕΤΑ για την ενέργεια και τις δράσεις, πιο προσανατολισμένες προς τις αγορές, που πραγματοποιούνται με βάση το παρόν Πρόγραμμα Πλαίσιο. Θα πρέπει κατά συνέπεια να καταβληθεί ιδιαίτερη προσπάθεια για να ενισχυθεί ο συντονισμός, σε ενδεδειγμένο επίπεδο, μεταξύ υπηρεσιών της Επιτροπής όπως και μεταξύ άλλων ενδιαφερομένων υπηρεσιών. Ειδικότερα, θα ακολουθηθεί μια πιο επίσημη προσέγγιση για αυξημένη συνεργασία και συντονισμό μεταξύ Ενιαίας Επιτροπής για την Ενέργεια και του αντίστοιχου οργάνου που θα συγκροτηθεί δυνάμει του 5ου Προγράμματος Πλαισίου ΕΤΑ.

1.4.2 Διευρωπαϊκά ενεργειακά δίκτυα

Τα Διευρωπαϊκά δίκτυα αποτελούν ζωτικές αρτηρίες οικονομικής ανάπτυξης, λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς και ισχυροποίησης της κοινοτικής συνοχής. Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει επιφορτιστεί από τη Συνθήκη (άρθρο 129 Β, Γ, Δ) με αρμοδιότητες σε θέματα δικτύων, στον δε τομέα της ενέργειας δρομολόγησε μια πολιτική διαμόρφωσης των αναγκαίων υποδομών για την ηλεκτρική ενέργεια και για το φυσικό αέριο, λαμβάνοντας υπόψη και τις θετικές επιπτώσεις τους αναφορικά με την ασφάλεια του κοινοτικού ενεργειακού ανεφοδιασμού και τη διεθνή συνεργασία. Ειδικότερα, για την κοινοτική συνοχή, η Επιτροπή δίνει μεγάλη σημασία στα ενεργειακά προβλήματα που ταλαιπωρούν τα νησιά,

τα αρχιπελάγη και τις απομακρυσμένες περιφερειακές περιοχές της Κοινότητας¹⁷.

Λαμβανομένων υπόψη του πλαισίου και των ειδικών δομών αυτής της δράσης, οι τρόποι λειτουργίας, τα όργανα και οι δομές υλοποίησης θα παραμείνουν αμετάβλητες όπως και στην περίπτωση της έρευνας. Προς το παρόν καταβάλλεται ιδιαίτερη προσπάθεια προκειμένου να βελτιωθεί περαιτέρω στο αντίστοιχο επίπεδο ο συντονισμός μετ'ξύ των υπηρεσιών της Επιτροπής καθώς και μεταξύ των άλλων αρμοδίων υπηρεσιών.

1.4.3 Άλλες πολιτικές και προγράμματα

Μερικές άλλες πολιτικές, όπως οι εξωτερικές σχέσεις (π.χ. στα πλαίσια των προγραμμάτων PHARE, TACIS ή MEDA), τα διαρθρωτικά ταμεία ή η στήριξη των επενδύσεων εμπεριέχουν στις δράσεις τους σημαντικές ενεργειακές παραμέτρους. Θα ληφθεί ιδιαίτερη μέριμνα για την καλύτερη δυνατή συνεργασία και συντονισμό των αρμοδίων υπηρεσιών της Επιτροπής.

1.5 Γενικά χρηματοδοτικά στοιχεία

Σε απόλυτους αριθμούς, η επιχορήγηση της καθαυτό ενεργειακής πολιτικής είναι αρκετά χαμηλή, όχι μόνο σε σχέση με άλλα κεφάλαια του τομέα 3, αλλά και επίσης σε σχέση με κονδύλια χορηγούμενα σε δράσεις για την ενέργεια, που έχουν δρομολογηθεί στα πλαίσια ορισμένων κοινοτικών πολιτικών.

Η ανάπτυξη μιας ενοποιημένης προσέγγισης για την πολιτική ενέργειας αποσκοπεί κατά κύριο λόγο στον εξορθολογισμό και τον καλύτερο συντονισμό των δράσεων. Η εφαρμογή του πολυετούς προγράμματος πλαισίου και η επικέντρωση του στους τρεις μεγάλους στόχους προτεραιότητας θα διευκολύνει τη **διαχείριση και την πιο διαφανή και αυστηρή χρησιμοποίηση των πόρων**, πράγμα που έτσι θα οδηγήσει, με τα διαθέσιμα δημοσιονομικά μέσα, σε πιο **αποτελεσματικές δράσεις**.

Ωστόσο, πρέπει η Ένωση να αποκτήσει τα ενδεδειγμένα μέσα για την εφαρμογή των **πολιτικών αυτών προτεραιοτήτων** στον τομέα της ενέργειας και κατά συνέπεια από τώρα να προβλεφθούν τα απαραίτητα μέτρα **ενίσχυσης** εν αναμονή των νέων χρηματοδοτικών προοπτικών. Η εντατικοποίηση των προσπάθειών εγγράφεται εξάλλου στη λογική του νέου χρηματοδοτικού πλαισίου, που καθορίστηκε από την Επιτροπή στην ανακοίνωση της για την **Ατζέντα 2000**¹⁸, όπου προβλέπεται ρητά, στο μέρος 3, η υιοθέτηση ενός ορισμένου αριθμού εσωτερικών πολιτικών στην υπηρεσία κοινών στόχων όλων των κρατών μελών, προφανούς προστιθέμενης αξίας· αναφέρεται επίσης σε ορισμένα προγράμματα προτεραιότητας, όπως αυτά που συνδέονται με τη διεύρυνση, με τη καινοτομία και την εφαρμογή τεχνολογιών φιλικών προς το περιβάλλον, που πρέπει να τίχουν σύντομα γενναιότερης επιχορήγησης απ' ό,τι η αύξηση του ΑΕΠ. Με βάση τις δυνατότητες που προσφέρουν σε θέματα **προστασίας του περιβάλλοντος και δημιουργίας θέσεων απασχόλησης**,

¹⁷ πρβλ λόγου χάριν με την Έκθεση που υπεβλήθη από την Επιτροπή επί της υλοποίησης του προγράμματος POSEIMA, COM(94)476 τελικό της 09.12.1994

¹⁸ Agenda 2000, τόμος I, "Το νέο χρηματοδοτικό πλαίσιο"

προτείνεται να δοθεί ιδιαίτερη βαρύτητα στις δράσεις προώθησης των ανανεώσιμων ενεργειών (πρόγραμμα ALTENER) και βελτίωσης της ενεργειακής αποδοτικότητας (πρόγραμμα SAVE).

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται, ενδεικτικά και χωρίς να προδικάζονται οι πολιτικές προτεραιότητες που θα επιλεγούν, η κατανομή των κονδυλίων μεταξύ δράσεων και προγραμμάτων (σε Εκατ. ECU). Οι προβλεπόμενες χορηγήσεις παρατίθενται λεπτομερώς στα Δημοσιονομικά Δελτία των παραρτημάτων.

	1998	1999	2000	2001	2002	Σύνολο
Αναλύσεις και παρακολούθηση αγορών ενέργειας	1,50	1,53	1,56	1,59	1,62	7,8
Διεθνής ενεργειακή συνεργασία	7,00	7,14	7,28	7,42	7,57	36,4
Ανανεώσιμες ενέργειες	14,4	15,6	17	17	17,1	81,1
Ενεργειακή αποδοτικότητα	12,5	12,8	13,9	14,6	14,6	68,4
Στερεά καύσιμα	0,8	0,81	0,82	0,83	0,84	68,4
Πυρηνική ασφάλεια	0,5	0,51	0,52	0,53	0,54	2,6
Σύνολο	36,7	38,39	41,08	41,97	42,27	200,4

Πυρηνική ασφάλεια B7-535	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	12,5
--------------------------	-----	-----	-----	-----	-----	------

2. ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΣΥΝΙΣΤΩΣΩΝ ΣΤΙΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

Όπως αναφέρθηκε στην εισαγωγή, στην Ανακοίνωση του Απριλίου 1997 "Γενική άποψη της πολιτικής και των ενεργειακών δράσεων", υπογραμμίζονταν η σημασία, δεδομένων και των όρων χρηματοδότησης, της ενεργειακής συνισταμένης που εμπεριέχεται σε πολλές μεγάλες κοινοτικές πολιτικές. Μηχανισμοί συντονισμού λειτουργούν ήδη, όπως λ.χ. στην περίπτωση των διαρθρωτικών πολιτικών. Αποτελεσματική ενοποίηση δεν μπορεί ωστόσο να επιτευχθεί χωρίς να καταβάλλονται ιδιαίτερες προσπάθειες βελτίωσης του συντονισμού από όλους τους παρεμβαίνοντες καθώς και ενέργειες για μεγαλύτερη συνοχή των δράσεων, ιδίως μέσα στην Επιτροπή και τις υπηρεσίες της.

- 1) Σύμφωνα με τις εσωτερικές της διαδικασίες, η Επιτροπή αποφάσισε επίσημα να συγκροτήσει **ομάδα αρμοδίων Γενικών διευθυντών** οι οποίοι θα έχουν ως αποστολή να διασφαλίσουν ότι :
 - οι πολιτικές και επιχειρησιακές **κατευθυντήριες γραμμές** που εμπεριέχουν ενεργειακές συνιστώσες θα **χαράσσονται** μετά από **διαβουλεύσεις** και με **πλήρη διαφάνεια**.
 - οι **δράσεις** για την εφαρμογή των κατευθυντηρίων αυτών γραμμών και η **δέσμευση** των απαραίτητων πόρων θα **συντονίζονται** συνεχώς μεταξύ τους και θα **αξιολογούνται** ανάλογα με τη **συμβολή** τους **στην επίτευξη των στόχων προτεραιότητας** της ενεργειακής πολιτικής.
- 2) Η ομάδα των Γενικών διευθυντών θα εκπονεί κάθε χρόνο μια **σύνθεση του συνόλου των ενεργειακών δράσεων** που εκτελούνται στα πλαίσια διαφόρων κοινοτικών πολιτικών. Η έκθεση αυτή θα **διαβιβάζεται** προς εξέταση στην επιτροπή που θα **συσταθεί** με το Πρόγραμμα Πλαίσιο "Ενέργεια" καθώς και σε άλλες ενδιαφερόμενες επιτροπές κατόπιν δε θα δημοσιοποιείται. Έτσι θα εξασφαλίζεται επίσης και η ενημέρωση και των άλλων Κοινοτικών Όργανων.

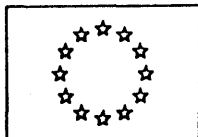
Θα ακολουθηθεί μια πιο επίσημη οδός ώστε να εντατικοποιηθεί η συνεργασία και ο συντονισμός μεταξύ όλων των επιτροπών που ασχολούνται με προγράμματα και πολιτικές με ενεργειακές συνιστώσες. Θα δημιουργηθούν μηχανισμοί αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών.

Πιστεύεται ότι η λειτουργία μιας ενιαίας επιτροπής ενεργειακών δράσεων και προγραμμάτων με βάση το παρόν Πρόγραμμα Πλαίσιο θα διευκολύνει τον συντονισμό και τη συνοχή των αναλαμβανομένων σε κοινοτικό επίπεδο δράσεων. Εναπόκειται στα Κράτη μέλη να διαρρυθμίσουν δεόντως τα συστήματά τους ώστε να βελτιώσουν την επικοινωνία εθνικών και κοινοτικών φορέων.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τη Γενική άποψη της πολιτικής και των ενεργειακών δράσεων αποτελεί ένα πρώτο στοιχείο προκειμένου να ικανοποιηθούν τα σαφώς εκπεφρασμένα αιτήματα του Συμβουλίου και των Κρατών μελών υπέρ μιας ενοποιημένης προσέγγισης της κοινοτικής ενεργειακής πολιτικής.

Δεδομένης της αποφασιστικής σημασίας του τομέα αυτού για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της Ένωσης και της υψηλής προτεραιότητας που πρέπει να αποδοθεί στο σχεδιασμό μιας συνεπούς ευρωπαϊκής ενεργειακής πολιτικής, διαφανούς και αποτελεσματικής, η Επιτροπή θεωρεί ότι η υιοθέτηση ενός πολυετούς προγράμματος πλαισίου για την ενέργεια, σύμφωνα με τις προτεινόμενες διαδικασίες, θα συγκεκριμενοποιήσει την προσέγγιση αυτή και θα δώσει, σε επιχειρησιακό επίπεδο, τις ενδεδειγμένες απαντήσεις στα αιτήματα των Κοινοτικών οργάνων και των Κρατών μελών.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΠΡΟΤΑΣΗ
ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

περί θέσπισης

ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΠΛΑΙΣΙΟΥ
ΓΙΑ ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

(1998-2002)

ΠΡΟΤΑΣΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΠΕΡΙ ΘΕΣΠΙΣΗΣ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΓΙΑ ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

(1998-2002)

97/0302 (CNS)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 235,

την πρόταση της Επιτροπής¹,

τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου²,

τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής³,

τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών⁴.

Εκτιμώντας:

ότι, με τη Λευκή Βίβλο *"Μια ενεργειακή πολιτική για την Ευρωπαϊκή Ένωση"* της 13ης Δεκεμβρίου 1995⁵, η Επιτροπή κοινοποιούσε στο Συμβούλιο τις απόψεις της σχετικά με το μέλλον της ενεργειακής πολιτικής στην Κοινότητα.

ότι, με τη Λευκή Βίβλο της ... 1997⁶, η Επιτροπή κοινοποιούσε στο Συμβούλιο τις απόψεις της σχετικά με τη χάραξη και παρακολούθηση μιας κοινοτικής στρατηγικής και ενός σχεδίου δράσης για την προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας με χρονικό ορίζοντα το έτος 2010, με τη βοήθεια των νέων τεχνολογιών.

ότι στις 16 Δεκεμβρίου 1996⁷, το Συμβούλιο ενέκρινε το πρόγραμμα SAVE II για την ενίσχυση των πρωτοβουλιών σχετικά με την ενεργειακή αποδοτικότητα στην Κοινότητα, ώστε να μειωθούν οι εκπομπές CO₂.

την απόφαση του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 26ης Απριλίου 1994, σχετικά με το πρόγραμμα πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας για

1

2

3

4

5 COM(95)682, 13.12.1995

6 COM(97)

7 Απόφαση (ΕΚ) αριθ. 737/96 του Συμβουλίου, 16.12.1996 / ΕΕ L 335, 24.12.1996

δράσεις έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης (1994-1998)⁸ και την απόφαση της ίδιας ημερομηνίας σχετικά με ένα πρόγραμμα πλαίσιο έρευνας και εκπαίδευσης για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας⁹, καθώς και την από 30 Απριλίου 1997 πρόταση της Επιτροπής σχετικά με το πέμπτο πρόγραμμα πλαίσιο Ε&ΤΑ¹⁰.

ότι στις 14 Μαΐου 1997 η Επιτροπή εξέδωσε και διαβίβασε στο Συμβούλιο ανακοίνωση με θέμα την ενεργειακή διάσταση της αλλαγής του κλίματος¹¹.

ότι η χρησιμοποίηση αντιρρυπαντικότερων τεχνολογιών συμβάλλει στους στόχους της κοινοτικής στρατηγικής καταπολέμησης της όξινης βροχής¹².

ότι η ενέργεια αποτελεί ουσιαστικό παράγοντα οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης της Κοινότητας.

ότι ο βαθμός ενεργειακής εξάρτησης της Κοινότητας από εξωτερικούς προμηθευτές θα αυξηθεί αισθητά κατά τα προσεχή έτη.

ότι το ύψος των δαπανών για ενέργεια έχει ιδιαίτερη σημασία για την ανταγωνιστικότητα των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων.

ότι προς όφελος της ποιότητας ζωής, πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα ώστε η ανάπτυξη της παραγωγής και κατανάλωσης ενέργειας να μη θίγει τους στόχους περί προστασίας του περιβάλλοντος.

ότι είναι ανάγκη να μειωθούν οι εκπομπές CO₂.

ότι η Κοινότητα, εξαιτίας κυρίως πολιτικής αστάθειας συνδεδεμένης με τις εξωτερικές αγορές εφοδιασμού, οφείλει να δρομολογήσει μια ενεργειακή πολιτική συνεκτική και αποτελεσματική, ενταγμένη στο πλαίσιο των προοπτικών εξέλιξης της οικονομίας σε μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη βάση.

ότι σκόπιμο είναι προς τούτο να εστιάζονται οι δράσεις που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο της ενεργειακής πολιτικής σε συγκεκριμένους στόχους προτεραιότητας.

ότι, σε συσχέτισμό με τις στρατηγικές προκλήσεις με τις οποίες βρίσκεται αντιμέτωπη η Κοινότητα, οι εν λόγω στόχοι θα πρέπει κυρίως να αποσκοπούν σε εγγύηση της ασφάλειας του εφοδιασμού, σε ολοκλήρωση της ενοποίησης των ενεργειακών αγορών, σε ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων και σε επιδίωξη μιας αειφόρου οικονομικής ανάπτυξης που θα είναι συμβατή με τις απαιτήσεις για προστασία του περιβάλλοντος.

⁸ Απόφαση (ΕΚ) αριθ. 1110/94 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου / ΕΕ L 126, 18.5.1994, σ.1

⁹ Απόφαση (Ευρατόμ) αριθ. 268/94 του Συμβουλίου / ΕΕ L 115, 06.5.1994, σ. 31

¹⁰ COM(97)142 τελικό

¹¹ COM(97)196 τελικό

¹² COM(97)88 τελικό, 12.3.1997

ότι μια ισορροπημένη υλοποίηση των στόχων προϋποθέτει ιδιαίτερο ενδιαφέρον σε ό,τι αφορά τη διαφάνεια, τη συνεκτικότητα και τον συντονισμό του συνόλου των δράσεων που αναλαμβάνονται σε κοινοτικό επίπεδο στον τομέα της ενέργειας·

ότι η ανάγκη αυτή τονιζόταν στο ψήφισμα του Συμβουλίου της 8ης Ιουλίου 1996¹³ σχετικά με τη Λευκή Βίβλο *"Μια ενεργειακή πολιτική για την Ευρωπαϊκή Ένωση"*.

ότι με την ευκαιρία της έκδοσης του κανονισμού περί εγκρίσεως του πολυετούς προγράμματος διεθνούς συνεργασίας στον ενεργειακό τομέα¹⁴, το Συμβούλιο έκρινε ότι θα ήταν σκόπιμο να παρουσιάσει η Επιτροπή μια ανακοίνωση η οποία να καλύπτει όλα τα κοινοτικά προγράμματα που άπτονται του τομέα της ενέργειας, ακολουθούμενη ενδεχομένως από μια πρόταση σχετικά με την κατάρτιση ενός προγράμματος πλαισίου στον τομέα της ενέργειας·

ότι η Επιτροπή παρουσίασε μια ανακοίνωση με θέμα *"Συνολική Θεώρηση της ενεργειακής πολιτικής και των συναφών δράσεων"*¹⁵, από όπου προκύπτει ότι οι δράσεις που αναλαμβάνει η Επιτροπή είναι μεν πολυάριθμες, διασκορπισμένες όμως είτε μεταξύ διαφόρων προγραμμάτων στο πλαίσιο της καθαυτό ενεργειακής πολιτικής, είτε μεταξύ διαφόρων κοινοτικών πολιτικών·

ότι είναι ανάγκη να εξασφαλιστεί ή να ενισχυθεί η διαχείριση, ο συμπληρωματικός χαρακτήρας και η βέλτιστη αξιοποίηση των δημοσιονομικών πόρων·

ότι μόνο μια πραγματικά ολοκληρωμένη προσέγγιση θα δώσει τη δυνατότητα να ληφθούν επαρκώς υπόψη όλες οι παράμετροι του προς επίλυση προβλήματος·

ότι μια τέτοια προσέγγιση συνάφειας και συντονισμού πρέπει να ακολουθείται τόσο στο πλαίσιο της ενεργειακής πολιτικής όσο και στο πλαίσιο άλλων κοινοτικών πολιτικών στον βαθμό που αυτές άπτονται του τομέα της ενέργειας·

ότι σκόπιμο είναι προς τούτο να καταρτιστεί ένα πολυετές πρόγραμμα πλαίσιο των δράσεων που αναλαμβάνονται στην Κοινότητα σε επίπεδο ενεργειακής πολιτικής·

ότι η υλοποίηση αυτού του προγράμματος πλαισίου θα πρέπει να γίνεται μέσω οριζόντιων δράσεων και θεματικών προγραμμάτων·

ότι οι οριζόντιες δράσεις καλύπτουν την παρακολούθηση και τις προβλέψεις ως προς την εξέλιξη των αγορών, καθώς και τη διεθνή συνεργασία στον τομέα της ενέργειας·

ότι τα θεματικά προγράμματα αφορούν την προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και τη χάραξη μιας κοινοτικής στρατηγικής υπέρ αυτών, την προώθηση της ενεργειακής αποδοτικότητας, την τόνωση του τομέα των στερεών καυσίμων και την ασφαλή χρησιμοποίηση της πυρηνικής ενέργειας·

ότι, δεδομένου του πλαισίου και των ειδικών δομών εντός των οποίων υλοποιούνται οι δράσεις του τομέα της ενέργειας σε ό,τι αφορά τα διευρωπαϊκά

¹³ ΕΕ C 224, 01.8.1996

¹⁴ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 701/97 του Συμβουλίου, 14.4.1997 / ΕΕ L 104, 22.4.1997

¹⁵ COM(97)167 τελικό, 23.4.1997

δίκτυα, οι δομές και τα χαρακτηριστικά υλοποίησης των εν λόγω δράσεων πρέπει να διατηρηθούν στο πλαίσιο που προσιδιάζει σ' αυτές.

ότι, δεδομένου του πλαισίου και των ειδικών δομών εντός των οποίων υλοποιούνται οι δράσεις του τομέα της ενέργειας σε ό,τι αφορά την Ε&ΤΑ, οι δομές και τα χαρακτηριστικά υλοποίησης των εν λόγω δράσεων θα παραμείνουν πιστά προς τις ρυθμίσεις και διαδικασίες του προγράμματος πλαισίου Ε&ΤΑ, η συνεργασία και ο συντονισμός όμως με τις άλλες δομές πρέπει να ενισχυθούν.

ότι οι δράσεις και τα προγράμματα για τα οποία γίνεται λόγος παραπάνω πρέπει στην ανάγκη να υλοποιηθούν με ισάριθμα ειδικά μέτρα, τα οποία θα αντικαταστήσουν ενδεχομένως τις αντίστοιχες πράξεις που ισχύουν σήμερα.

ότι η αρχή αναζήτησης της μεγαλύτερης δυνατής συνάφειας προϋποθέτει τη συγκρότηση ενιαίας επιτροπής συμβουλευτικού χαρακτήρα για ολόκληρο το πρόγραμμα πλαίσιο και τις περιεχόμενες σ' αυτό δράσεις.

ότι λόγω της ποικιλομορφίας και του τεχνικώς πολύπλοκου χαρακτήρα των προς χειρισμό ζητημάτων, θα είναι αρμοδιότητα της ενιαίας επιτροπής, καθώς και της Επιτροπής, να αναζητούν, εφόσον είναι ανάγκη, τη βοήθεια εμπειρογνομόνων.

ότι η ενιαία επιτροπή θα βοηθήσει την Επιτροπή να εξασφαλίσει τη μεγαλύτερη δυνατή διαφάνεια και διακίνηση των πληροφοριών μεταξύ όλων των αρμόδιων αρχών, ώστε να μεριμνούν για μεγαλύτερη συνοχή των δράσεων του τομέα της ενέργειας που υλοποιούνται στο πλαίσιο των διαφόρων κοινοτικών πολιτικών.

ότι, με την επιφύλαξη μιας συστηματικής και τακτικής αξιολόγησης των δράσεων, το πρόγραμμα πλαίσιο για την ενέργεια και τα ειδικά προγράμματα αυτού θα πρέπει, στα μέσα της διάρκειάς του, να αξιολογηθούν από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες.

ότι η εστίαση των δράσεων στους τρεις μεγάλους στόχους προτεραιότητας-- ασφάλεια του εφοδιασμού, ανταγωνιστικότητα και προστασία του περιβάλλοντος-- θα εξυπηρετήσει προς την κατεύθυνση μεγαλύτερης διαφάνειας και αποτελεσματικότητας στην αξιοποίηση των πόρων.

ότι, αναλόγως πολιτικών επιλογών και επιλογής προτεραιοτήτων, ενδέχεται να ληφθούν αποφάσεις για ενίσχυση των χρηματοδοτικών μέσων.

ότι η χρηματοδότηση των δράσεων που αναλαμβάνονται κυρίως στα πεδία προτεραιότητας -- προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (πρόγραμμα ALTENER) και ενεργειακή αποδοτικότητα (πρόγραμμα SAVE) -- θα μπορούσε να επανεξεταστεί στο πλαίσιο κατάρτισης των προσεχών δημοσιονομικών προοπτικών.

ότι, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας και την αρχή της αναλογικότητας όπως αυτές διατυπώνονται στο άρθρο 3B της Συνθήκης, οι στόχοι προτεραιότητας της ενεργειακής πολιτικής σύμφωνα με τα παραπάνω, καθώς και η ενδυνάμωση και ο συντονισμός των δράσεων που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο της καθαυτό ενεργειακής πολιτικής και στο πλαίσιο άλλων κοινοτικών πολιτικών θα πρέπει, ως εκ του χαρακτήρα τους, να υλοποιούνται σε κοινοτικό επίπεδο· και ότι η παρούσα απόφαση περιορίζεται στα ελάχιστα απαιτούμενα για την επίτευξη των σκοπών αυτών χωρίς υπέρβαση των προς τούτο αναγκαιών.

ότι, αναφορικά με την παρούσα απόφαση, αντικείμενο της οποίας είναι ο συντονισμός της ενεργειακής πολιτικής σε όλες τις πτυχές αυτής, η Συνθήκη δεν

προβλέπει άλλες αρμοδιότητες δράσης πέραν εκείνων του άρθρου 235· ότι τα ειδικά προγράμματα μέσω των οποίων θα υλοποιηθεί το υπόψη πρόγραμμα πλαίσιο θα εγκρίνονται χωριστά το καθένα πάνω στην κατάλληλη νομική βάση, ανάλογα με το αντικείμενό τους, και κυρίως όταν αποβλέπουν σε συνετή και ορθολογική χρησιμοποίηση των φυσικών πόρων, όπως προβλέπεται στο άρθρο 130P της Συνθήκης.

ΕΞΕΛΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

- (1) Θεσπίζεται για το χρονικό διάστημα 1998-2002 πολυετές πρόγραμμα πλαίσιο κοινοτικών δράσεων στον τομέα της ενέργειας, στο εξής καλούμενο "πρόγραμμα πλαίσιο".
- (2) Το πρόγραμμα πλαίσιο συμβάλλει κατά πρώτον λόγο στην επιδίωξη των κάτωθι στόχων προτεραιότητας:
 - εγγύηση της ασφάλειας του εφοδιασμού σε ενέργεια·
 - εξασφάλιση της ανταγωνιστικότητας·
 - προώθηση της συμβατότητας μεταξύ της ανάπτυξης της αγοράς ενέργειας και των στόχων περί προστασίας του περιβάλλοντος.
- (3) Το πρόγραμμα πλαίσιο συμβάλλει επίσης σε ενίσχυση της διαφάνειας, της συνάφειας και του συντονισμού όλων των κοινοτικών δράσεων που υπάγονται στην ενεργειακή πολιτική και ευνοεί μίαν αποτελεσματική σύνδεση με δράσεις που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο άλλων πολιτικών της Κοινότητας.

Άρθρο 2

1. Με την επιφύλαξη δράσεων του τομέα της ενέργειας που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο της πολιτικής της έρευνας ή των διευρωπαϊκών δικτύων, το πρόγραμμα πλαίσιο υλοποιείται μέσω έξι ειδικών προγραμμάτων, οριζόντιου ή θεματικού χαρακτήρα, που αντιστοιχούν στις ακόλουθες δράσεις:
 - (α) ανάπτυξη, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, ενός προγράμματος τακτικής παρακολούθησης της εξέλιξης των αγορών της ενέργειας και των τάσεων αυτών, έτσι ώστε οι πολιτικές αποφάσεις που αφορούν την ενέργεια να μπορούν να λαμβάνονται κατόπιν συναινετικών αναλύσεων·
 - (β) ενίσχυση, μέσα στα θεματικά όρια του προγράμματος πλαισίου, της διεθνούς συνεργασίας στον τομέα της ενέργειας, με σκοπό κυρίως να δοθεί ώθηση για μεγαλύτερη αφενός διαφοροποίηση των πηγών ενέργειας και για μεγαλύτερη αφετέρου διαφάνεια και σταθερότητα των διεθνών αγορών, του φυσικού αερίου και του πετρελαίου ιδιαιτέρως·
 - (γ) προώθηση νέων και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και χάραξη μιας κοινοτικής στρατηγικής και ενός σχεδίου δράσης για την προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας με χρονικό ορίζοντα το έτος 2010·
 - (δ) ενθάρρυνση της ορθολογικής και αποτελεσματικής χρησιμοποίησης των ενεργειακών πόρων·

- (ε) συμβολή στην αναζωογόνηση του τομέα του άνθρακα, με τη βοήθεια κυρίως τεχνολογιών οι οποίες να μην επιβαρύνουν το περιβάλλον.
- (στ) ενίσχυση της ασφαλούς χρησιμοποίησης της πυρηνικής ενέργειας.
- (2) Κάθε ειδικό πρόγραμμα, η διάρκεια του οποίου αντιστοιχεί στην περίοδο εφαρμογής του εν λόγω προγράμματος πλαισίου, καθορίζει τις ρυθμίσεις τις σχετικές με την υλοποίησή του.
- (3) Η υλοποίηση του προγράμματος πλαισίου ενδέχεται να γίνει, εντός των θεματικών του ορίων, μέσω συμπληρωματικών προγραμμάτων και με τη συμμετοχή της Κοινότητας σε προγράμματα όπου θα συμμετέχουν περισσότερα του ενός κράτη μέλη. Για την υλοποίηση του προγράμματος πλαισίου ενδέχεται επίσης να απαιτηθεί η συνεργασία τρίτων χωρών ή διεθνών οργανισμών.

Άρθρο 3

- (1) Οι ετήσιες πιστώσεις εγκρίνονται από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή εντός των ορίων των δημοσιονομικών προοπτικών.
- (2) Οι ρυθμίσεις οι σχετικές με τη χρηματοδοτική συμμετοχή της Κοινότητας στις δράσεις που αναλαμβάνονται δυνάμει του προγράμματος πλαισίου καθορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του δημοσιονομικού κανονισμού που έχει εφαρμογή στον γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Άρθρο 4

- (1) Η Επιτροπή επωμίζεται την εκτέλεση του προγράμματος πλαισίου και την κατάρτιση σχεδίων κατευθυντηρίων γραμμών για τις δράσεις και τα μέτρα καθενός των ειδικών προγραμμάτων.
- (2) Στη διαχείριση του προγράμματος πλαισίου, η Επιτροπή επικουρείται από συμβουλευτικού χαρακτήρα επιτροπή αποτελούμενη από αντιπροσώπους των κρατών μελών και της οποίας προεδρεύει ο εκπρόσωπος της Επιτροπής.

Ο εκπρόσωπος της Επιτροπής υποβάλλει στην επιτροπή σχέδιο των ληπτέων μέτρων. Η επιτροπή διατυπώνει τη γνώμη της επί του σχεδίου αυτού εντός προθεσμίας που καθορίζεται από τον πρόεδρο ανάλογα με τον επείγοντα χαρακτήρα του εκάστοτε ζητήματος, ενδεχομένως δε και με ψηφοφορία.

Η γνώμη εγγράφεται στα πρακτικά· επιπλέον, κάθε κράτος μέλος έχει δικαίωμα να ζητήσει καταχώριση των θέσεων του στα πρακτικά.

Η Επιτροπή συνεκτιμά τη γνώμη της επιτροπής στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό και την ενημερώνει για τον τρόπο με τον οποίο συνεκτίμησε τη γνώμη αυτή.

Άρθρο 5

- (1) Η Επιτροπή εξετάζει σε ετήσια βάση την πορεία υλοποίησης του προγράμματος πλαισίου και των ειδικών προγραμμάτων. Η Επιτροπή

αξιολογεί την υλοποίηση και συνολική αποτελεσματικότητα του προγράμματος πλαισίου καθώς και τη συμβολή του στην υλοποίηση των στόχων της κοινοτικής πολιτικής. Εκτιμά επίσης κατά πόσον οι στόχοι, οι προτεραιότητες και τα χρηματοδοτικά μέσα ανταποκρίνονται ανά πάσα στιγμή στην εξέλιξη της κατάστασης, και υποβάλλει ενδεχομένως προτάσεις που αποβλέπουν σε προσαρμογή ή συμπλήρωση του προγράμματος πλαισίου ή/και των ειδικών προγραμμάτων.

- (2) Κατά το τρίτο έτος της περιόδου εφαρμογής του εν λόγω προγράμματος πλαισίου, και πάντως πριν υποβάλει προτάσεις σχετικά με την κατάρτιση μεταγενέστερου προγράμματος πλαισίου, η Επιτροπή αναθέτει σε ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες μια συνολική αξιολόγηση της υλοποίησης των κοινοτικών δράσεων που έχουν αναληφθεί δυνάμει του προγράμματος πλαισίου. Τα πορίσματα της αξιολόγησης αυτής, συνοδευόμενα από παρατηρήσεις της Επιτροπής, διαβιβάζονται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο, στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών.
- (3) Η επιλογή των ανεξάρτητων εμπειρογνώμωνων για τους οποίους ο λόγος παραπάνω γίνεται από την Επιτροπή, σε ισόρροπη βάση.

Άρθρο 6

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Έγινε στις Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

1. ΤΙΤΛΟΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΕΩΣ

Πρόταση αποφάσεων περί θέσπισης πολυετούς προγράμματος πλαισίου για δράσεις στον τομέα της ενέργειας (1998-2002)

2. ΣΧΕΤΙΚΑ ΚΟΝΔΥΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

B4-1 και B7-535 μερικώς

3. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

Άρθρα 135 Σ και 235 της συνθήκης ΕΚ (βλ. ειδικές αποφάσεις)

4. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΔΡΑΣΕΩΣ

4.1 Γενικός στόχος της δράσεως

Η ενέργεια είναι αποφασιστικής σημασίας παράγοντας για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη. Πλην όμως, οι δράσεις που αναλαμβάνονται σήμερα στην Κοινότητα είναι διασκορπισμένες είτε σε διάφορα προγράμματα ασύγχρονα και με διαφορετικό περιεχόμενο είτε σε διάφορες κοινοτικές πολιτικές, όπως π.χ. εξωτερικές σχέσεις, διαρθρωτικές πολιτικές και έρευνα. Αποτέλεσμα του διασκορπισμού αυτού είναι η έλλειψη διαφάνειας και ο κίνδυνος επικαλύψεων ή ασυνάφειας μεταξύ των δράσεων.

Η ανάπτυξη μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης, και κυρίως η θέσπιση ενός πολυετούς προγράμματος πλαισίου για τις δράσεις που αναλαμβάνονται από την Κοινότητα στον τομέα της ενέργειας, αποβλέπουν να ανταποκριθούν στην ανάγκη να εξασφαλιστεί μεγαλύτερη διαφάνεια και αποδοτικότητα και καλύτερος συντονισμός των δράσεων αυτών, ανάγκη που έχει διαπιστωθεί τόσο από τα κράτη μέλη όσο και από την Επιτροπή. Επίσης, θα εντοπίζονται ευκολότερα οι αναγκαίες ενισχύσεις προς την κατεύθυνση των στόχων προτεραιότητας (ασφάλεια του εφοδιασμού, ανταγωνιστικότητα και προστασία του περιβάλλοντος).

Το πρόγραμμα πλαίσιο θα συγκεντρώνει τα προγράμματα και τις δράσεις των οποίων την ευθύνη έχει σήμερα η Γενική Διεύθυνση Ενέργειας. Με νομοθετικούς όρους, θα υπάρχει μια βασική πράξη που θα καθορίζει το γενικό πλαίσιο και ειδικές πράξεις που θα ορίζουν το περιεχόμενο των ειδικών πράξεων και θα τις θέτουν σε εφαρμογή (πρβλ. παραρτήματα II έως VII της παρούσας πρότασης και συναφή δημοσιονομικά δελτία). Επιπλέον, προς εξασφάλιση του κατάλληλου βαθμού συνάφειας μεταξύ των ενεργειακών συνιστωσών των διαφόρων κοινοτικών πολιτικών, η Επιτροπή θα δημιουργήσει δίκτυο των αντίστοιχων Γενικών Διευθυντών.

4.2 Περίοδος καλυπτόμενη από τη δράση

Οι ρυθμίσεις παράταξης της δράσεως περιγράφονται στο άρθρο 5 της εν λόγω πρόταξης απόφασης.

5. ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΛΑΠΙΑΝΩΝ/ΕΣΟΔΩΝ

5.1 Μη υποχρεωτικές δαπάνες

5.2 Διαχωριζόμενες πιστώσεις

5.3 Τύπος των προβλεπόμενων εσόδων

Ορισμένα συνδεδεμένα κράτη θα έχουν τη δυνατότητα συμμετοχής στη χρηματοδότηση των θεματικών προγραμμάτων, σύμφωνα με τις προβλεπόμενες στα προγράμματα ρυθμίσεις (πρβλ. ειδικά δημοσιονομικά δελτία).

6. ΤΥΠΟΣ ΛΑΠΙΑΝΩΝ

Ανεξαρτήτως συμμετοχής της σε δραστηριότητες του τομέα της ενέργειας που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο διαφόρων κοινοτικών πολιτικών όπως E&TA, διευρωπαϊκά δίκτυα κ.ά., η Ευρωπαϊκή Κοινότητα συμμετέχει στη χρηματοδότηση δραστηριοτήτων που αφορούν:

- αναλύσεις προοπτικών και παρακολούθηση των αγορών της ενέργειας.
- τη διεθνή συνεργασία επί θεμάτων ενέργειας.
- την προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και τη χάραξη μιας στρατηγικής και ενός κοινοτικού σχεδίου δράσεως στον τομέα της ενέργειας.
- την προώθηση της ενεργειακής αποδοτικότητας.
- την προώθηση της αντιρρυπαντικής και αποδοτικής χρησιμοποίησης των στερεών καυσίμων.
- την πυρηνική ενέργεια (συνεργασία επί θεμάτων ασφάλειας, βιομηχανική συνεργασία με τα Νέα Ανεξάρτητα Κράτη, μεταφορά ραδιενεργών υλικών και καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης).

Οι ρυθμίσεις και τα ποσοστά χρηματοδοτικής συμμετοχής της Κοινότητας περιγράφονται λεπτομερώς στα δημοσιονομικά δελτία των διαφόρων δράσεων.

7. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

7.1 Τρόπος υπολογισμού του συνολικού κόστους της δράσεως

Το πρόγραμμα πλαίσιο για την ενέργεια καθορίζει το ανώτατο συνολικό ποσό καθώς και την κατανομή του μεταξύ οριζόντιων δράσεων και θεματικών προγραμμάτων. Τα ποσά αυτά καλύπτουν τη χρηματοδότηση των δράσεων καθεαυτές καθώς και τις δαπάνες προσωπικού και διοικητικές δαπάνες.

7.2 Κατανομή εντός της στήλης 3 (σε MECU)

Αναλύσεις και παρακολούθηση των αγορών της ενέργειας	7,8
Διεθνής συνεργασία επί θεμάτων ενέργειας	36,4
Προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας	81,1
Προώθηση της ενεργειακής αποδοτικότητας	68,4
Διείσδυση στην αγορά των αντιρρυπαντικών τεχνολογιών στερεών καυσίμων	4,1
Πυρηνική ασφάλεια	2,6
ΣΥΝΟΛΟ	200,4

7.3 Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα των πιστώσεων

Για να υλοποιηθεί το πρόγραμμα πλαίσιο "Ενέργεια" με πλήρη αποτελεσματικότητα, προϋποτίθεται προγραμματισμός των πόρων για όλη τη διάρκεια της καλυπτόμενης περιόδου.

Η ανάπτυξη μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης για την ενεργειακή πολιτική αποβλέπει κατά κύριο λόγο σε εξορθολογισμό και καλύτερο συντονισμό των δράσεων. Η θέσπιση του πολυετούς προγράμματος πλαισίου και η επικέντρωσή του στους τρεις μεγάλους στόχους προτεραιότητας θα διευκολύνει τη διαχείριση και τη **διαφανέστερη και αυστηρότερη χρησιμοποίηση των πόρων**, καταλήγοντας έτσι, με τις ήδη διαθέσιμες δημοσιονομικές βάσεις, σε **αποτελεσματικότερες δράσεις**.

Έχει σημασία εντούτοις να εξασφαλίσει η Ένωση κατάλληλα μέσα για την υλοποίηση των **πολιτικών προτεραιοτήτων** της στον τομέα της ενέργειας, και να αντιμετωπίζεται ήδη το ενδεχόμενο κάποιων **ενισχύσεων** ενόψει της κατάρτισης των προσεχών δημοσιονομικών προοπτικών. Αυτή η ένταση της προσπάθειας εγγράφεται άλλωστε στη λογική του δημοσιονομικού πλαισίου το οποίο καθορίζει η Επιτροπή στην ανακοίνωσή της για την **Agenda 2000**¹⁶, όπου προβλέπεται ρητά, στη στήλη 3, η ανάπτυξη ορισμένου αριθμού εσωτερικών πολιτικών στην υπηρεσία στόχων κοινών για όλα τα κράτη μέλη και με προφανή προστεθειμένη αξία, και όπου ανακαλούνται επ' αυτού ορισμένα προγράμματα προτεραιότητας, συνδεδεμένα κυρίως με τη διεύρυνση, την καινοτομία και την εφαρμογή τεχνικών που σέβονται το περιβάλλον, προγράμματα των οποίων η χρηματοδότηση θα πρέπει να προχωρήσει με ρυθμούς ταχύτερους από το ΑΕΠ.

¹⁶ Agenda 2000, τόμος I "Το νέο δημοσιονομικό πλαίσιο"

Λόγω του δυναμικού που περικλείουν οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας όχι μόνο από πλευράς **προστασίας του περιβάλλοντος** αλλά και από πλευράς **δημιουργίας θέσεων απασχόλησης**, προτείνεται να δοθεί ιδιαίτερο βάρος στις δράσεις προώθησης αυτών (πρόγραμμα ALTENER) και της ενεργειακής αποδοτικότητας (πρόγραμμα SAVE).

	1998	1999	2000	2001	2002	Σύνολο
Αναλύσεις και παρακολούθηση των αγορών της ενέργειας	1,50	1,53	1,56	1,59	1,62	7,8
Διεθνής συνεργασία στον τομέα της ενέργειας	7,00	7,14	7,28	7,42	7,57	36,4
Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας	14,4	15,6	17	17	17,1	81,1
Ενεργειακή αποδοτικότητα	12,5	12,8	13,9	14,6	14,6	68,4
Στερεά καύσιμα	0,80	0,81	0,82	0,83	0,84	4,1
Πυρηνική ασφάλεια	0,5	0,51	0,52	0,53	0,54	2,6
Σύνολο	36,7	38,9	41,08	41,97	42,27	200,4

Πυρηνική ασφάλεια B7-535	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	12,5
--------------------------	-----	-----	-----	-----	-----	------

8. ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΤΗΣ

Διατάξεις δημοσιονομικού ελέγχου και διοικητικές διατάξεις προβλέπονται άφθονες και προσαρμοσμένες στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της εκάστοτε δράσης. Οι διατάξεις αυτές καλύπτουν τη διαδικασία απ' άκρου σε άκρο και περιλαμβάνουν κυρίως:

Πριν την υπογραφή των συμβάσεων:

- Ποιοτική και χρηματοοικονομική ανάλυση των προσφορών, προτάσεων ή αιτήσεων επιχορήγησης.
- Σύνδεση με άλλες ενδιαφερόμενες υπηρεσίες της Επιτροπής ώστε να αποφεύγονται οι επικαλύψεις εργασιών.

Μετά την υπογραφή των συμβάσεων:

- Εξέταση των αποσπασμάτων δαπανών προ της πληρωμής σε διάφορα επίπεδα (δημοσιονομικής διαχείρισης, τεχνικών υπευθύνων) και

διαβούλευση με τις αρμόδιες υπηρεσίες της Επιτροπής επί των αποτελεσμάτων.

- Πληρωμή των εργασιών μετά την αποδοχή τους βάσει ποσοστού που υπολογίζεται προτού ανατεθεί η σύμβαση και ενόψει της τελικής χρηματοοικονομικής έκθεσης της δράσεως. Ενδέχεται να ζητηθούν δικαιολογητικά μετακινήσεων και εξόδων παραμονής.
- Εσωτερικός λογιστικός έλεγχος από τον δημοσιονομικό ελεγκτή.
- Επιτόπου έλεγχος των δικαιολογητικών για τον εντοπισμό τυχόν σφαλμάτων και λοιπών παρατυπιών.

Η ενιαία επιτροπή του προγράμματος πλαισίου για την ενέργεια καθώς και οι λοιπές ενδιαφερόμενες αρχές ενημερώνονται αναλυτικά επί των αποτελεσμάτων των εργασιών.

9. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΚΟΣΤΟΥΣ-ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

9.1 Επιδιωκόμενοι στόχοι, αποδέκτες

Η Ένωση αντιμετωπίζει, και θα αντιμετωπίζει ολοένα και περισσότερο, **μείζονες προκλήσεις** από πλευράς ενεργειακής στρατηγικής:

- επιδείνωση του βαθμού **εξάρτησης** από εξωτερικούς προμηθευτές, σε ένα γεωπολιτικό πλαίσιο του οποίου οι προοπτικές εξέλιξης είναι απρόβλεπτες.
- ανάγκη στήριξης της **ανταγωνιστικότητας** των ευρωπαϊκών βιομηχανιών.
- ανάγκη επαγρύπνησης ώστε η πορεία της αγοράς της ενέργειας να μη συγκρούεται με τους στόχους για **προστασία του περιβάλλοντος**.

Πλην όμως, οι κοινοτικές δράσεις στον τομέα της ενέργειας είναι **σήμερα διασκορπισμένες**:

- είτε **ανάμεσα σε διάφορες κοινοτικές πολιτικές**.
- είτε, στο πλαίσιο της ίδιας της ενεργειακής πολιτικής, **ανάμεσα σε διάφορα προγράμματα** ασύγχρονα και με διαφορετικό περιεχόμενο.

Αποτέλεσμα του διασκορπισμού αυτού είναι να μην υπάρχει διαφάνεια, να υπάρχει κίνδυνος επικαλύψεων ή/και ασυνάφειας μεταξύ των διαφόρων δράσεων, διαχειριστικές δυσχέρειες και κίνδυνος μη βέλτιστης αξιοποίησης των πόρων.

Η θέσπιση ενός πολυετούς προγράμματος πλαισίου στον τομέα της ενέργειας αποσκοπεί:

- σε βελτίωση της κατάστασης αυτής ώστε να υπάρχει μια σταθερή βάση αντιμετώπισης των δυσχερειών και των προκλήσεων που αντιμετωπίζει η κοινοτική ενεργειακή πολιτική.

- σε ενίσχυση και εδραίωση των δράσεων που είναι αναγκαίες για να αχθεί σε πέρας η ενεργειακή πολιτική της Ένωσης.

Οι δράσεις αυτές θα υλοποιηθούν σύμφωνα με τις ακόλουθες κατευθυντήριες γραμμές:

- συνεκτίμηση κάθε κοινοτικής δράσης για την υλοποίηση των **στόχων προτεραιότητας**: ασφάλεια του εφοδιασμού, ανταγωνιστικότητα, προστασία του περιβάλλοντος.
- σημαντική βελτίωση του **συντονισμού** μεταξύ όλων των δράσεων που εμπεριέχουν συνιστώσα σχετική με τον τομέα της ενέργειας.
- προώθηση της **συνεργασίας** μεταξύ όλων όσοι εμπλέκονται, σε επίπεδο κοινοτικών οργάνων καθώς και σε επίπεδο κρατών μελών.
- αποσαφήνιση και απλούστευση των διαδικασιών.

Η γενική αυτή βελτίωση θα αποβεί σε όφελος όλων των ενδιαφερόμενων παραγόντων, τόσο των εθνικών και τοπικών θεσμικών οργάνων και διοικητικών αρχών όσο και των επιχειρήσεων του τομέα, μεταξύ των οποίων σημαντικός αριθμός ΜΜΕ.

9.2 Αιτιολόγηση της δράσεως

Με βάση τα συμπεράσματα των αξιολογήσεων που έγιναν κατά το 1997 για το σύνολο των προγραμμάτων του τομέα της ενέργειας, τα προγράμματα αυτά πέτυχαν τους στόχους τους σε μεγάλο βαθμό. Η θέσπιση του πολυετούς προγράμματος πλαισίου για την ενέργεια εγγράφεται σε μια προσπάθεια βελτίωσης της συνάφειας και της αποδοτικότητας των δράσεων από πλευράς στρατηγικής σημασίας των προκλήσεων που αντιμετωπίζει η Ένωση στον τομέα της ενέργειας, και πιο συγκεκριμένα σε ό,τι αφορά τη μέριμνα για τα προβλήματα του περιβάλλοντος. Η παρακολούθηση της διάσκεψης του Κυότο για την αλλαγή του κλίματος και η χάραξη της κοινοτικής στρατηγικής και του σχεδίου δράσεως για την προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας με χρονικό ορίζοντα το έτος 2010 θα είναι αποφασιστικής σημασίας.

9.3 Παρακολούθηση και αξιολόγηση της δράσεως

Οι δράσεις αξιολογούνται συστηματικά και σε **τακτική βάση**. Η Επιτροπή εξετάζει κάθε χρόνο την πορεία υλοποίησης του προγράμματος πλαισίου και των ειδικών προγραμμάτων αυτού. Ανάλογα με την εξέλιξη των προτεραιοτήτων, θα μπορούν να υποβάλλονται προτάσεις για προσαρμογή ή συμπλήρωση του προγράμματος πλαισίου ή/και των ειδικών προγραμμάτων. Κατά το τρίτο έτος της περιόδου εφαρμογής του προγράμματος πλαισίου, και πάντως προτού υποβάλει τις προτάσεις της σχετικά με τη θέσπιση μεταγενέστερου προγράμματος πλαισίου, η Επιτροπή αναθέτει σε εξωτερικούς εμπειρογνώμονες να αξιολογήσουν συνολικά την υλοποίηση των κοινοτικών δράσεων που αναπτύσσονται δυνάμει του προγράμματος πλαισίου.

10. ΛΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΛΑΠΙΑΝΕΣ

(για περισσότερες λεπτομέρειες, βλ. τα δημοσιονομικά δελτία ανά συνιστώσα του προγράμματος)

10.1 Επίδραση στον αριθμό των θέσεων απασχόλησης

Κατηγορία θέσεων		Προσωπικό διαχείρισης της δράσεως		εκ των οποίων		διάρκεια
		θέσεις μόνιμων	θέσεις εκτάκτων	προσωπικό που ήδη εργάζεται στη ΓΔ ή στην αρμόδια υπηρεσία	επιπλέον προσωπικό	
Μόνιμο προσωπικό και έκτακτοι υπάλληλοι	A	30,5		22	8,54	
	B	10		7,5	2	
	Γ	15		10	2,5	
Λοιπό προσωπικό			END: 7 εμπειρ.: 6 προσωρ.: 3	5 2 2	2 4 1,5	5 έτη
Σύνολο		55,5	16	48,5	16	

Για το επιπλέον προσωπικό, σημειώνεται με ποιά ρυθμό κρίνεται αναγκαία η διάθεσή του.

- Η ουσιαστική κινητοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού και των διοικητικών πόρων που κρίνονται αναγκαία εξαρτώνται από την ετήσια απόφαση της Επιτροπής σχετικά με την κατανομή των πόρων, με συνεκτίμηση του επιπλέον προσωπικού και των επιπλέον ποσών που θα εγκριθούν από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή.
- Για τη χρήση 1998, έχει εγγραφεί στο προσχέδιο προϋπολογισμού μία θέση κατηγορίας A.

10.2 Συνολική επίπτωση του επιπλέον προσωπικού στον προϋπολογισμό

(σε ECU)

	Ποσά	Τρόπος υπολογισμού
Μόνιμοι υπάλληλοι	1.648.000	103.000 ECU x 16
Έκτακτοι υπάλληλοι		
Λοιπό προσωπικό (σημειώνεται το κονδύλιο του προϋπολογισμού)		
ΑΟ 1520 END	80.000	END = 40.000 x 2
ΑΟ 1178 παροχή υπηρεσ.	480.000	παροχή υπηρεσ. = 120.000 x 4
ΑΟ 1175 προσωρινοί	240.000	προσωρινοί = 80.000 x 3
Σύνολο	2.448.000	

Τα ποσά εκφράζουν το ολικό κόστος των επιπλέον θέσεων για όλη τη διάρκεια της δράσεως εάν η διάρκεια αυτή είναι καθορισμένη ή για 12 μήνες εάν είναι αορίστου χρόνου.

10.3 Αύξηση λοιπών λειτουργικών δαπανών

(σε ECU)

Κονδύλιο του προϋπολογισμού (αριθμός και τίτλος)	Ποσά	Τρόπος υπολογισμού
ΑΟ 1300 Αποστολές	420.000	με βάση τις διαθέσιμες στατιστικές 1996/1997
ΑΟ 25 Επιτροπές, ομάδες, μετάκληση εμπειρογνομώνων	366.200	
Σύνολο	786.200	

Τα ποσά αντιστοιχούν στις συνολικές δαπάνες της δράσεως εάν η διάρκειά της είναι καθορισμένη ή στις δαπάνες για 12 μήνες εάν είναι αορίστου χρόνου

	προσωπικό			ήδη υπάρχον			νέο			
	A	B	Γ	A	B	Γ	A	B	Γ	
Παρατηρητήριο	2	1	1	2	1	1	0	0	0	1 END
SYNERGY	6	1	4	6	1	4	0	0	0	1 END
ALTENER	11	3	5	6	1,5	2	2,5	1	1,5	2 END
SAVE	10	3	5	6,5	2	3	1,5	1	1	3 END
Στερεά καύσιμα	1	0,5	0	1	0,5	0	0	0	0	
Πυρηνική ενέργεια	0,5	1,5	0	0,5	1,5	0	0	0	0	
Σύνολο	30,5	10	15	22	7,5	10	4	2	2,5	

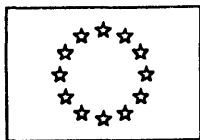
1178 2 εξωτερ. εμπειρογνώμ. (ALTENER)

2 εξωτερ. εμπειρογνώμ. (SAVE)

1175 1 προσωρ. (ALTENER)

1,5 προσωρ. (SAVE) + 1,5 END

<u>αποστολές</u>	A0 1B00	<u>επιτροπές</u>
Παρατηρητήριο	50.000	20.000
SYNERGY	120.000	46.200
ALTENER	130.000	108.000
SAVE	100.000	216.000
Στερεά καύσιμα	10.000	0
Πυρηνική ενέργεια	10.000	0
	420.000	390.200

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Θέσπιση

**ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΔΡΑΣΕΩΣ
ΜΕΛΕΤΩΝ, ΑΝΑΛΥΣΕΩΝ, ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ
ΚΑΙ ΛΟΠΙΩΝ ΣΥΝΑΦΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ
ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**

(1998-2002)

ΛΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΛΕΑΤΙΟ

1. Τίτλος της δράσεως

"Ευρωπαϊκό παρατηρητήριο ενέργειας"

Ανάλυση προβλέψεων και παρακολούθηση των αγορών

2. Σχετικά κονδύλια του προϋπολογισμού

Θέση B4-1040

3. Νομική βάση

Δράση της οποίας ο προϋπολογισμός δεν είναι σημαντικός.

4. Περιγραφή της δράσεως

4.1. Γενικός στόχος

Να αναπτυχθεί, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, ένα πρόγραμμα τακτικής παρακολούθησης της εξέλιξης των αγορών της ενέργειας και των τάσεων αυτών, έτσι ώστε οι σχετικές πολιτικές αποφάσεις να λαμβάνονται κατόπιν συναινετικών αναλύσεων.

Ενδεικτικά, και όχι εξαντλητικά, τα κυριότερα πεδία που καλύπτονται είναι τα ακόλουθα:

1. Εντοπισμός και ανάλυση των κυριοτέρων προβλημάτων σε ευρωπαϊκή κλίμακα αναφορικά με τη ζήτηση και την παραγωγή ενέργειας στο μέλλον καθώς και με την ενεργειακή πολιτική, όπου το βάρος θα δίδεται:

α) στις στρατηγικές απάντησης στην πρόκληση που δημιουργούν από ενεργειακής πλευράς η αλλαγή του κλίματος και ο σεβασμός του περιβάλλοντος·

β) στη δυναμική απελευθέρωσης των αγορών της ενέργειας και των αντίστοιχων δομών, από πλευράς κυρίως μελλοντικών συνεπειών και συμπεριφοράς των επιχειρήσεων στο πλαίσιο ολοκλήρωσης της εσωτερικής αγοράς της ενέργειας, ολοκλήρωσης που προϋποθέτει έναν αποτελεσματικό μηχανισμό παρατήρησης και παρακολούθησης των αγορών·

γ) στις τάσεις της παγκόσμιας αγοράς της ενέργειας, που επηρεάζουν την εξάρτηση από εξωτερικές αγορές (ιδιαίτερώς στην αναμενόμενη σημαντική αύξηση της ενεργειακής ζήτησης στην Ασία και τη Νότια Αμερική).

2. Βελτίωση των δυνατοτήτων ανάλυσης ώστε να μπορούν να προσεγγίζονται συγκριτικά οι τάσεις και τα σενάρια σε όλα τα κράτη μέλη, υπό το φως της μεταβολής των δομών της αγοράς και της πρόκλησης που δημιουργούν η αλλαγή του κλίματος και ο σεβασμός του περιβάλλοντος.

Η δράση αποσκοπεί σε διευκόλυνση της διατύπωσης νέων ενεργειακών επιλογών βάσει μοντέλων για μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες αναλύσεις, με στόχο την ανάπτυξη μιας κοινοτικής μεθόδου ανάλυσης που θα ανταποκρίνεται καλύτερα στις ανταλλαγές πληροφοριών και στις ανάγκες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για πραγματοποίηση αναλύσεων. Το βάρος θα δοθεί:

- στη συνεργασία μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών καθώς και στη σύνδεση ενδιαφερόμενων κύκλων, επιχειρήσεων, πανεπιστημίων και άλλων πηγών γνώσης και πείρας.
- στη συμπληρωματικότητα των δραστηριοτήτων με άλλες ανάλογες των κρατών μελών ή διεθνών οργανισμών, όπως ο διεθνής οργανισμός ενέργειας.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον θα υπάρχει για την εδραίωση της εσωτερικής αγοράς ενέργειας, την ασφάλεια του εφοδιασμού, την προστασία του περιβάλλοντος και την οικονομική ανάπτυξη του τομέα της ενέργειας.

Οι αναλύσεις και προβλέψεις που άπτονται του τομέα της ενέργειας και αφορούν τα κράτη μέλη επεκτείνονται και στις χώρες ΧΚΑΕ που είναι υποψήφιες για προσχώρηση.

4.2. Καλυπτόμενη χρονική περίοδος και ρυθμίσεις παράτασης

Εντοπισμένη δράση μελετών και συναφών εργασιών με σκοπό να αναπτυχθεί σε κοινοτικό επίπεδο η ικανότητα ανάλυσης και πρόβλεψης δραστηριοτήτων και προβληματισμού στον τομέα της ενέργειας, ενσωματωμένη στο πρόγραμμα πλαίσιο "Ενέργεια" (1998--2002).

5. Ταξινόμηση δαπανών

Μη υποχρεωτικές δαπάνες/διαχωριζόμενες πιστώσεις

6. Τύπος δαπανών

- Χρηματοδότηση, συμμετοχή στη χρηματοδότηση ή επιχορήγηση μελετών σχετικά με την ανάλυση και εξέλιξη των αγορών καθώς και με την πορεία της δράσης και νέες κατευθύνσεις (έτσι, οι οργανισμοί που θα λαμβάνουν επιχορηγήσεις θα μπορούν επίσης να αγοράζουν τα αποτελέσματα των μελετών, ερευνών και αναλύσεων καθώς και λογισμικά, συμπεριλαμβανομένου του κόστους ανάπτυξης κ.λπ.).
- Χρηματοδότηση, συμμετοχή στη χρηματοδότηση ή επιχορήγηση δαπανών ενημέρωσης και διάδοσης των πληροφοριών (συσσκέψεις, σεμινάρια, δημοσιεύσεις- συμπεριλαμβανομένων δαπανών εκτύπωσης και μετάφρασης κ.λπ.).
- Χρηματοδότηση, συμμετοχή στη χρηματοδότηση ή επιχορήγηση δαπανών πληροφορικής σχετικών με τα δεδομένα που κρίνονται αναγκαία για την πραγματοποίηση συμπληρωματικών αναλύσεων σχετικών με την ενέργεια (και κυρίως τη συγκέντρωση, την αποθήκευση σε βάση δεδομένων, τη στατιστική επεξεργασία και την παρουσίαση).

7. Δημοσιονομικές επιπτώσεις

7.1. Τρόπος υπολογισμού του συνολικού κόστους της δράσεως (πώς συνδέονται οι μεμονωμένες δαπάνες με το συνολικό κόστος)

Ο χαρακτήρας των εργασιών δεν μεταβάλλεται από έτος σε έτος. Οι μελέτες σχεδιάζονται με βάση τους στόχους της Επιτροπής, ώστε να δίδεται απάντηση στα πολιτικά ζητήματα που τίθενται από τα κράτη μέλη, το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο.

Αναλύσεις των ευρωπαϊκών αγορών της ενέργειας

Μελέτες μέσου κόστους 50000 ECU x 11 x 5 έτη
μεταξύ των οποίων

μελέτες και προβλέψεις για πολλούς πελάτες, 10000-20000 ECU
τομεακές προβλέψεις ανά θέμα ή/και καύσιμο, 40000-300000 ECU
π.χ. απελευθέρωση της αγοράς φυσικού αερίου ή/και ηλεκτρικής ενέργειας,
διύλιση, τιμές και φορολογία.

Αναλύσεις της παγκόσμιας αγοράς

Μελέτες μέσου κόστους 50000 ECU x 10 x 5 έτη
μεταξύ των οποίων

μελέτες και προβλέψεις για πολλούς πελάτες ανά περιοχή, 10000-20000 ECU
τομεακές προβλέψεις ανά θέμα, καύσιμο και περιοχή, 40000-300000 ECU
π.χ. ασφάλεια του εφοδιασμού, γεωπολιτική στρατηγική, διάλογος
καταναλωτών - παραγωγών.

Χρηματοδοτική στήριξη για δίκτυα οικονομικών αναλύσεων

Δαπάνες συμμετοχής μέσου κόστους 66000 ECU x 3 x 5 έτη
μεταξύ των οποίων

κέντρα έρευνας επί θεμάτων ενεργειακής πολιτικής
συνεργασία με τη βιομηχανία σε ευρωπαϊκή κλίμακα (Eurogas, Eurelectric,
Eurogia).

Λοιπές επιχειρησιακές δαπάνες

σεμινάρια και εργαστήρια, 80000 ECU x 1 x 5 έτη
συσκέψεις, 120000 ECU x 1 x 5 έτη
ενημέρωση και δημοσιεύσεις μέσου κόστους 50000 ECU x 2 x 5 έτη
μεταξύ των οποίων η ετήσια επιθεώρηση ενέργειας (Annual Energy Review).

7.2. Κατανομή ανά συνιστώσα της δράσεως (σε MECU)

Κατανομή	1998	1999	2000	2001	2002	Σύνολο
Αναλύσεις ευρωπαϊκών αγορών της ενέργειας	0,5	0,53	0,56	0,59	0,62	2,8
Αναλύσεις της παγκόσμιας αγοράς	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	2,5
Χρηματοδοτική στήριξη για δίκτυα οικονομικών αναλύσεων	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	1,0
Λοιπές επιχειρησιακές δαπάνες, συμπεριλαμβανομένης μιας συνολικής αξιολόγησης του προγράμματος πλαισίου	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	1,5
ΣΥΝΟΛΟ	1,5	1,53	1,56	1,59	1,62	7,8

Παρατηρήσεις

Ο χαρακτήρας των εργασιών δεν μεταβάλλει τους δημοσιονομικούς πόρους, οι οποίοι παραμένουν σταθεροί κατά το χρονικό διάστημα 1999-2002.

- 7.3. Επιχειρησιακές δαπάνες για μελέτες, εμπειρογνώμονες κ.ά., που περιέχονται στο μέρος Β του κοινοτικού προϋπολογισμού (σε MECU/τρέχουσες τιμές)

	1998	1999	2000	2001	2002	Σύνολο
Συσκέψεις, εργαστήρια, ενημέρωση και δημοσιεύσεις	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	1,5

7.4 Χρονοδιάγραμμα πιστώσεων υποχρεώσεων

	1998	1999	2000	2001	2002	Σύνολο
Πιστώσεις υποχρεώσεων	1,5	1,53	1,56	1,59	1,62	7,8

8. Μέτρα για την καταπολέμηση της απάτης

Προτού υπογραφούν οι συμβάσεις:

- ποιοτική και χρηματοδοτική ανάλυση προσφορών, προτάσεων και αιτήσεων για επιχορήγηση.
- συνεργασία με λοιπές ενδιαφερόμενες υπηρεσίες της Επιτροπής προς αποτροπή αλληλεπικαλύψεων.

Αφού υπογραφούν οι συμβάσεις:

- εξέταση της κατάστασης δαπανών προ της πληρωμής σε διάφορα επίπεδα (δημοσιονομικής διαχείρισης, τεχνικών υπευθύνων) και διαβούλευση με τις αρμόδιες υπηρεσίες της Επιτροπής επί των αποτελεσμάτων.
- εσωτερικός λογιστικός έλεγχος από τον δημοσιονομικό ελεγκτή.
- επιτόπου έλεγχος για τον εντοπισμό λαθών ή παρατυπιών, με εξέταση των αποδεικτικών εγγράφων.
- ενημέρωση της επιτροπής του άρθρου 4 της απόφασης περί θεσπίσεως του πολυετούς προγράμματος πλαισίου για την ενέργεια και της συμβουλευτικής επιτροπής ενέργειας που έχει συσταθεί με βάση την απόφαση 96/642//ΕΚ της 8ης Νοεμβρίου 1996.

9. Στοιχεία ανάλυσης κόστους-αποτελεσματικότητας

9.1. Ειδικοί μετρήσιμοι στόχοι, αποδέκτες

Σύνδεση με τον γενικό στόχο

Η δράση αποβλέπει σε βελτίωση της διαχείρισης του ενεργειακού ισοζυγίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά πρώτον λόγο με ανάλυση της κατάστασης και χάραξη κατευθύνσεων ενεργειακής πολιτικής, σε συσχετισμό κυρίως με τις προκλήσεις που δημιουργούν η αλλαγή του κλίματος και ο σεβασμός του περιβάλλοντος.

Κατά δεύτερον λόγο, η δράση αποσκοπεί σε βελτιωμένη πρόβλεψη της πορείας της ενεργειακής οικονομικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενταγμένης στο διεθνές πλαίσιο. Συμβάλλει έτσι στην εδραίωση της εσωτερικής αγοράς ενέργειας, σε πλήρη έλεγχο των σχέσεων μεταξύ ενέργειας και περιβάλλοντος και στην ανάπτυξη της συνεργασίας επί θεμάτων ενέργειας με τρίτες χώρες. Σε κοινοτικό επίπεδο, η δράση θα προσθέσει αξία στις επιπλέον εργασίες ανάλυσης που πραγματοποιούνται στα κράτη μέλη, με την αποδοχή των αποτελεσμάτων που προκύπτουν.

Αποδέκτες

Αναφορικά με την παρατήρηση των αγορών της ενέργειας, αποδέκτες είναι οι αρμόδιες για τη λήψη αποφάσεων αρχές της Επιτροπής και των κρατών μελών. Από πλευράς παραγωγής, μεταφοράς και κατανάλωσης ενέργειας, η δράση απευθύνεται στον ευρύτερο πληθυσμό των χωρών της Κοινότητας, του ΟΟΣΑ και του κόσμου ολόκληρου.

9.2. Αιτιολόγηση της δράσεως

Στο σημείο 86 της **Πράσινης Βίβλου** (COM(94) 659 τελικό, 11.01.1995) υποστηρίζεται ότι:

"Η σύγκλιση πρέπει πρώτα από όλα να εξασφαλιστεί σε επίπεδο αναλύσεων. Επιτακτικός όρος μιας ενεργειακής πολιτικής πρέπει να είναι να παρακολουθεί από κοντά τις εξελίξεις της αγοράς ώστε να μπορεί ανά πάσα στιγμή να προσαρμόζεται προς αυτές. Πλην όμως, οι εξελίξεις στην εσωτερική αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα εξαρτώνται ολοένα και περισσότερο από τις εξελίξεις της κατανάλωσης, της παραγωγής και των συνθηκών μεταφοράς σε παγκόσμιο επίπεδο. Οι αναλύσεις πραγματοποιούνται από επιχειρήσεις και διεθνείς οργανισμούς.

Για να μην σημειώνεται αλληλεπικάλυψη εργασιών, και προς αξιοποίηση των αποτελεσμάτων τους, κρίνεται αναγκαίο να υπάρχουν σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης μέσα ανάλυσης που να μπορούν να εξηγούν τη διαδικασία λήψης αποφάσεων και διαχείρισης σε κοινοτικό επίπεδο. Είναι προφανές ότι η εφαρμογή των κανόνων λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς και η προσαρμογή των προτεραιοτήτων επί θεμάτων έρευνας, περιβάλλοντος, διεθνούς συνεργασίας, δικτύων, οικονομικής και κοινωνικής συνοχής θα πρέπει να στηρίζονται σε συναινετική ανάλυση των προβλημάτων και των τάσεων της αγοράς. Η συνεργασία με ακαδημαϊκούς κύκλους, με τη βιομηχανία, τους καταναλωτές και τις κυβερνήσεις στο πλαίσιο ενός διαφανούς και ανοικτού μηχανισμού θα αποτελούσε εγγύηση μιας συνεκτικής ανάλυσης ενόψει της διαμόρφωσης μιας ενεργειακής πολιτικής".

Στο σημείο 6 του ψηφίσματος του Συμβουλίου (αριθ. 7802/95) για την **Πράσινη Βίβλο** (01.6.1995) αναφέρονται τα εξής:

... εκτιμά ότι για τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς απαιτείται ενίσχυση της διαβούλευσης και συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών στο πλαίσιο της Κοινότητας και ανάπτυξη μεθόδων ανάλυσης σε κοινοτικό επίπεδο, σε ό,τι κυρίως αφορά τη λειτουργία των μηχανισμών της αγοράς, μεθόδων που θα εξηγούν τη διαδικασία λήψης αποφάσεων σε κοινοτικό επίπεδο.

Στο σημείο 134 της **Λευκής Βίβλου** (COM(95) 682 τελικό, 20.12.1995) υποστηρίζονται τα εξής:

"Σε περίπτωση άμεσης δράσης, η Επιτροπή σκοπεύει να αναλάβει μέσα στο 1996 τις κάτωθι πρωτοβουλίες, με την επιφύλαξη των αποτελεσμάτων της προσεχούς διακυβερνητικής διάσκεψης: κατάρτιση ενός προγράμματος τακτικής παρακολούθησης των τάσεων στον τομέα της ενέργειας, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, τη βιομηχανία και άλλους φορείς, ώστε οι πολιτικές αποφάσεις οι σχετικές με την ενέργεια να μπορούν να λαμβάνονται κατόπιν συναινετικών αναλύσεων".

Η πρόταση αυτή, βασισμένη σε συνθήκες που ήδη υπάρχουν, είναι αναγκαία ώστε να εκπληρωθεί η ανάγκη ύπαρξης ενός πολιτικού μηχανισμού πιο ανοικτού στη συνεργασία και με μεγαλύτερη διαφάνεια.

Η δράση αιτιολογείται επίσης και από το γεγονός ότι οι μέθοδοι ανάλυσης συμβάλλουν:

- στη διαχείριση των κοινοτικών και εθνικών πολιτικών σε κατεύθυνση υλοποίησης των κοινών στόχων, που είναι κυρίως η ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς ενέργειας, η βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος και η ασφάλεια του εφοδιασμού·
- στη σύγκλιση της ευρωπαϊκής πολιτικής με πληρέστερη γνώση των προοπτικών μακροπρόθεσμης εξέλιξης της παγκόσμιας αγοράς·
- στην αξιοποίηση μελετών και άλλων εργασιών που πραγματοποιούνται από ειδικούς σε επίπεδο κρατών μελών, με ένταξή τους σε μια κοινή προοπτική.

Η πραγματοποίηση μελετών και ερευνών σχετικών με την αγορά της ενέργειας επιτρέπει να εκτιμάται ο βαθμός σύγκλισης μεταξύ εθνικών πολιτικών και κοινοτικών στόχων ώστε να εγκαινιαστεί κάποιος προβληματισμός για τις μακροπρόθεσμες προοπτικές.

Η Επιτροπή πραγματοποιεί σε κοινοτικό επίπεδο εργασίες ανάλυσης συμπληρωματικές εκείνων που πραγματοποιούνται στα κράτη μέλη και προβαίνει σε αποδοχή των αποτελεσμάτων που προκύπτουν.

Επιλογή των ρυθμίσεων παρέμβασης

Ανάλογα με τον χαρακτήρα των δραστηριοτήτων που προβλέπονται ή για τις οποίες κρίνεται ότι είναι ανάγκη να αναληφθεί δράση, η Επιτροπή θα προσφεύγει σε προσκλήσεις υποβολής προσφορών, προσκλήσεις υποβολής προτάσεων και σε επιχορηγήσεις. Η συνεργασία θα ενθαρρύνεται σε μεγάλο βαθμό τόσο για να προκύπτει όφελος από τον συμπληρωματικό και πολυτομεακό χαρακτήρα των μελετών εμπειρογνομόνων και την απορρέουσα δραστηριότητα, όσο και για να ευνοείται η ανάδυση νέων προσεγγίσεων και κοινών τρόπων αντίληψης.

9.3. Παρακολούθηση και αξιολόγηση της δράσεως

Η επιτροπή του προγράμματος πλαισίου για την ενέργεια και η συμβουλευτική επιτροπή της ενέργειας, που συγκροτήθηκε με βάση την απόφαση του Συμβουλίου αριθ. 96/642/ΕΚ της 8ης Νοεμβρίου 1996, θα ενημερώνονται σε τακτική βάση για τα αποτελέσματα των εργασιών.

Οι δύο κύριες συστάσεις της πρόσφατης αξιολόγησης του κονδυλίου B4-1040 για το χρονικό διάστημα 1993-1995 είναι οι εξής:

Πρέπει να χρησιμοποιούνται περισσότερο οι **συμβάσεις πλαίσια** για εργασίες που επαναλαμβάνονται, όπως π.χ. μοντελοποίηση δεδομένων και οργάνωση συσκέψεων.

Ο ρόλος των υπουργών ενέργειας των κρατών μελών στην ανάλυση και πρόβλεψη είναι σήμερα σχετικά παθητικός. Για πλήρη εκμετάλλευση της υπεραξίας σε κοινοτικό επίπεδο, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενθαρρύνονται σε στενότερη συνεργασία, στο πλαίσιο ίσως μικρών ομάδων, για την προσέγγιση κοινών τομεακών προβλημάτων. Η μοντελοποίηση και η ανάλυση επάρκειας πρέπει να γίνονται σε μεγαλύτερο βαθμό από κοινού.

10. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Η ουσιαστική κινητοποίηση των αναγκαίων διοικητικών πόρων θα είναι αποτέλεσμα της ετήσιας απόφασης της Επιτροπής σχετικά με τη χορήγηση των πόρων, αφού ληφθεί κυρίως υπόψη το ανθρώπινο δυναμικό και τα επιπλέον ποσά που θα εγκριθούν από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή.

10.1 Επίδραση στον αριθμό των θέσεων απασχόλησης

Κατηγορία θέσεων	Προσωπικό για τη διαχείριση της δράσεως		εκ των οποίων		διάρκεια
	<u>Θέσεις μόνιμων</u>	<u>Θέσεις εκτάκτων</u>	προσωπικό που εργάζεται ήδη στη ΓΔ ή στην αρμόδια υπηρεσία	επιπλέον προσωπικό	
Μόνιμο προσωπικό A	2		2		5 έτη
ή έκτακτοι B	1		1		
υπάλληλοι Γ	1		1		
Λοιπό προσωπικό		1 END	1 END		5 έτη

Σύνολο	4	1	5		
--------	---	---	---	--	--

10.2 Συνολική επίπτωση των επιπλέον ανθρώπινων πόρων στον προϋπολογισμό

Ουδεμία.

10.3 Λοιπές ετήσιες λειτουργικές δαπάνες που προκύπτουν από τη δράση

Κονδύλιο του προϋπολογισμού (αριθμός και τίτλος)	Ποσά	Τρόπος υπολογισμού
A-1300 Έξοδα αποστολών, μετακινήσεων και λοιπές δευτερεύουσες δαπάνες	50000	Αποστολές σχετικές με χρηματοδοτική στήριξη, συσκέψεις και εργαστήρια για τη χρήση 1996
A-2500 Έδοξα μετάκλησης εμπειρογνομόνων στο πλαίσιο της επιτροπής του προγράμματος πλαισίου	20000	Μία συνεδρίαση 15 εμπειρογνομόνων των κρατών μελών και 5 εξωτερικών εμπειρογνομόνων
Σύνολο	70000	

Οι πιστώσεις που σημειώνονται προέρχονται από επιχορηγήσεις που διαθέτουν ήδη οι υπηρεσίες διαχείρισης του προγράμματος.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΠΡΟΤΑΣΗ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τη θέσπιση

ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΛΙΘΙΝΟΥΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

(1998-2002)

ΠΡΟΤΑΣΗ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΘΕΣΠΙΣΗ
ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ - (ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ SYNERGY)
(1998-2002)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 235,

την πρόταση της Επιτροπής¹,

τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου²,

Εκτιμώντας:

ότι, για λόγους ανταγωνιστικότητας των κοινοτικών βιομηχανιών, ασφάλειας του εφοδιασμού και προστασίας του περιβάλλοντος, τα ενεργειακά θέματα πρέπει να αποτελούν σημαντικό στοιχείο των διεθνών δραστηριοτήτων της Κοινότητας.

ότι εφαρμόζεται πολυετές πρόγραμμα-πλαίσιο για δράσεις στον τομέα της ενέργειας.

ότι η προσχώρηση της Κοινότητας στη συνθήκη για τον Ευρωπαϊκό Ενεργειακό Χάρτη και στη σύμβαση για την αλλαγή του κλίματος συνεπάγεται ότι η Κοινότητα αναλαμβάνει δράσεις διεθνούς συνεργασίας στο τομέα της ενέργειας.

ότι, στα συμπεράσματα του Συμβουλίου υπουργών ανάπτυξης και συνεργασίας της 18ης Νοεμβρίου 1992 σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τη συνεργασία με τις αναπτυσσόμενες χώρες, με στόχο την καθαρή και αποτελεσματική ενεργειακή τεχνολογία, τονίζεται ότι ουσιαστικός στόχος της συνεργασίας στον ενεργειακό τομέα με όλες τις αναπτυσσόμενες χώρες είναι η εφαρμογή αποτελεσματικών ενεργειακών πολιτικών.

1

2

ότι, όπως τονίζεται στο ψήφισμα του Συμβουλίου της 8ης Ιουλίου 1996 σχετικά με τη Λευκή Βίβλο «Μια ενεργειακή πολιτική για την Ευρωπαϊκή Ένωση», οι εξελίξεις στον ενεργειακό τομέα στην Κοινότητα επηρεάζονται όλο και περισσότερο από εξωτερικές εξελίξεις και, επομένως, πρέπει να καταβληθούν προσπάθειες ώστε η Κοινότητα να αναπτύξει μια συνεκτική και συνεπή προσέγγιση των ενεργειακών θεμάτων με τις τρίτες χώρες·

ότι η Κοινότητα συμμετέχει σε διεθνείς δραστηριότητες στον ενεργειακό τομέα στο πλαίσιο διαφόρων προγραμμάτων και ότι, για να εξασφαλιστεί η συνέπεια των δραστηριοτήτων αυτών, θα πρέπει να ενισχυθεί ο συντονισμός τους·

ότι ο συντονισμός των άλλων κοινοτικών δράσεων στον ενεργειακό τομέα είναι απαραίτητος και ότι, συνεπώς, δεν πρέπει να υπάρχει αλληλοκάλυψη με άλλα προγράμματα της Κοινότητας, των κρατών μελών, τρίτων χωρών ή διεθνών οργανισμών στον τομέα της ενεργειακής πολιτικής·

ότι οι κυριότεροι στόχοι του παρόντος προγράμματος, ιδίως δε ο συντονισμός των διαφόρων προγραμμάτων διεθνών δράσεων, λόγω του ευρύτατου πεδίου τους, μπορούν να επιτευχθούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο σε κοινοτικό επίπεδο·

ότι είναι ανάγκη να θεσπιστεί νομικό μέσο για τις δραστηριότητες της διεθνούς συνεργασίας της Κοινότητας στον τομέα της ενεργειακής πολιτικής·

ότι, σύμφωνα με το ψήφισμα του Συμβουλίου σχετικά με τη Λευκή Βίβλο «Μια ενεργειακή πολιτική για την Ευρωπαϊκή Ένωση», οι πολιτικές και εμπορικές σχέσεις αποτελούν ουσιώδη στοιχεία της ενεργειακής πολιτικής και, κατά συνέπεια, οι δράσεις της Κοινότητας για τη διεθνή συνεργασία στον ενεργειακό τομέα θα πρέπει να ενσωματωθούν αποτελεσματικότερα στην όλη εξωτερική πολιτική της·

ότι η συνεργασία στον ενεργειακό τομέα βάσει του προγράμματος θα πρέπει να αποσκοπεί στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των κοινοτικών βιομηχανιών, την αύξηση της ασφάλειας του εφοδιασμού, την προαγωγή της αειφόρου ανάπτυξης και τη βελτίωση της αποτελεσματικής χρήσης της ενέργειας· ότι η συνεργασία αυτή μπορεί να υλοποιηθεί με την πρόβλεψη συνεργασίας και τη συγχρηματοδότηση έργων·

ότι η συνεργασία αυτή θα πρέπει να εδράζεται σε ενδεικτικό πρόγραμμα και μπορεί να αποτελεί αντικείμενο συμφωνιών με τα ενδιαφερόμενα κράτη ή με διεθνή δίκτυα κέντρων μελέτης και έρευνας·

ότι, αφού η εν λόγω συνεργασία είναι εξωτερική συνεργασία, διέπεται από τις ειδικές διατάξεις του τίτλου ΙΧ του δημοσιονομικού κανονισμού, της 21ης Δεκεμβρίου 1977, που εφαρμόζεται στο γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

ΕΞΕΛΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Η Κοινότητα εφαρμόζει στο πλαίσιο του προγράμματος-πλαίσιου για δράσεις στον ενεργειακό τομέα, ειδικό πρόγραμμα συνεργασίας - στο εξής καλούμενο «SYNERGY»- στους τομείς αμοιβαίου ενδιαφέροντος με τις τρίτες χώρες.

Το πρόγραμμα αφορά:

- την βοήθεια για τον καθορισμό, τη διαμόρφωση και την εφαρμογή ενεργειακής πολιτικής από τις τρίτες χώρες.
- την προαγωγή της βιομηχανικής συνεργασίας μεταξύ της Κοινότητας και των τρίτων χωρών στον ενεργειακό τομέα.
- την ενίσχυση του συντονισμού των εξωτερικών δράσεων της Κοινότητας σε ενεργειακά θέματα.

Άρθρο 2

Το πρόγραμμα SYNERGY απευθύνεται σε όλα τα κράτη που δεν είναι μέλη της Κοινότητας και, κατά κύριο λόγο, στις χώρες και περιοχές που περιλαμβάνονται στις προτεραιότητες των εξωτερικών σχέσεων της Κοινότητας όσον αφορά τα πολιτικά και οικονομικά συμφέροντά της και τα συμφέροντα της ασφάλειας εφοδιασμού σε ενέργεια.

Άρθρο 3

1. Το πρόγραμμα SYNERGY εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 1998 μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2002.

2. Οι ετήσιες πιστώσεις εγκρίνονται από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή, τηρουμένων των δημοσιονομικών προοπτικών.

Άρθρο 4

- (1) Το πρόγραμμα συμβάλλει στην επίτευξη των κυριότερων κοινοτικών ενεργειακών στόχων που περιγράφονται στη Λευκή Βίβλο «Μια ενεργειακή πολιτική για την Ευρωπαϊκή Ένωση». Για τον ίδιο σκοπό, η Κοινότητα μπορεί να διατηρεί σχέσεις με διεθνείς οργανισμούς ενέργειας. Τα μέτρα που προορίζονται για την εφαρμογή του προγράμματος λαμβάνονται σύμφωνα με τους κανόνες του άρθρου 4 της απόφασης σχετικά με τη θέσπιση πολυετούς προγράμματος-πλαισίου για δράσεις στον τομέα της ενέργειας. Δεν παρέχεται χρηματοδότηση σε έργα έρευνας, ανάπτυξης και επίδειξης.
- (2) Για να επιτύχει τους στόχους αυτούς, η Κοινότητα συνεισφέρει, ιδίως, στη χρηματοδότηση δραστηριοτήτων που αφορούν:
 - παροχή συμβουλών και κατάρτισης σε θέματα ενεργειακής πολιτικής,
 - αναλύσεις και προβλέψεις σε θέματα ενέργειας,
 - ενίσχυση του διαλόγου σε θέματα ενεργειακής πολιτικής και ανταλλαγή πληροφοριών, ιδίως μέσω της διοργάνωσης συνεδρίων και σεμιναρίων.
 - υποστήριξη περιφερειακής διασυνοριακής συνεργασίας.
 - βελτίωση των πλαισίων ενεργειακής βιομηχανικής συνεργασίας.
 - συντονισμό των κοινοτικών μέσων που προβλέπουν διεθνείς δράσεις στον ενεργειακό τομέα και άλλων ομοειδών διεθνών προγραμμάτων.
- (3) Η συνεργασία καλύπτει επίσης τις δαπάνες που σχετίζονται με την προετοιμασία, την εφαρμογή, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της εκτέλεσης των εργασιών αυτών, καθώς και τις δαπάνες ενημέρωσης.

Άρθρο 5

- (1) Οι συνεισφορές της Κοινότητας μπορούν να έχουν τη μορφή μη επιστρεπτέων επιδοτήσεων οι οποίες χορηγούνται σε δόσεις ανάλογα με την πορεία υλοποίησης των έργων.
- (2) Η χρηματοδότηση του προγράμματος SYNERGY χορηγείται μόνον αφού εξεταστούν οι τυχόν άλλες δυνατότητες χρηματοδότησης στο πλαίσιο άλλων προγραμμάτων.
- (3) Οι αποφάσεις χρηματοδότησης και οι τυχόν απορρέουσες συμβάσεις προβλέπουν ρητά, μεταξύ άλλων, ότι οι δικαιούχοι αποδέχονται την εποπτεία της Επιτροπής και του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η οποία είναι δυνατόν να πραγματοποιείται επιτόπου, εφόσον απαιτείται.

Άρθρο 6

- (1) Στο παράρτημα, θεσπίζεται ενδεικτικό πρόγραμμα για την περίοδο που αναφέρεται στο άρθρο 3. Το πρόγραμμα αυτό καθορίζει τους κυριότερους στόχους, κατευθυντήριες γραμμές και προτεραιότητες της κοινοτικής συνεργασίας στους τομείς που αναφέρονται στο άρθρο 4.
- (2) Με τη διαδικασία του άρθρου 4 της απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση προγράμματος-πλαισίου για δράσεις στον τομέα της ενέργειας, θεσπίζεται πρόγραμμα δράσης βάσει του ενδεικτικού προγράμματος που αναφέρεται στην παράγραφο 1. Αυτό το πρόγραμμα δράσης περιλαμβάνει κατάλογο των κυριότερων έργων που θα χρηματοδοτούνται στους ενδεικτικούς τομείς που αναφέρονται στο άρθρο 4. Το περιεχόμενο του προγράμματος καθορίζεται με τρόπο ώστε να παρέχονται στα κράτη μέλη οι κατάλληλες πληροφορίες και να μπορεί η επιτροπή που συστήνεται στο πλαίσιο της προαναφερόμενης διαδικασίας να διατυπώνει τη γνώμη της.
- (3) Στο πλαίσιο και για τη διάρκεια του ενδεικτικού προγράμματος που αναφέρεται στην παράγραφο 1, είναι δυνατόν να συνάπτονται ειδικές συμφωνίες με τις τρίτες χώρες και τους διεθνείς οργανισμούς, για τον καθορισμό των βασικών γραμμών συνεργασίας με τις ενδιαφερόμενες χώρες και των διαδικασιών διαβούλευσης σχετικά με την εφαρμογή του προγράμματος.

- (4) Επίσης, στο πλαίσιο του ενδεικτικού προγράμματος που αναφέρεται στην παράγραφο 1, είναι δυνατόν να συνάπτονται συμβάσεις με διεθνή δίκτυα κέντρων μελετών και ερευνών για τον καθορισμό της συμβολής των δικτύων αυτών στην επίτευξη των στόχων που περιγράφονται στο προαναφερόμενο ενδεικτικό πρόγραμμα.

Άρθρο 7

1. Η Επιτροπή αναλαμβάνει ενέργειες σύμφωνα με το πρόγραμμα δράσης που αναφέρεται στο άρθρο 6 παράγραφος 2.

2. Κατά κανόνα, οι συμβάσεις παροχής υπηρεσιών ανατίθενται με περιορισμένη πρόσκληση υποβολής προσφορών σύμφωνα με το άρθρο 118 του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στο γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Συμβάσεις μέσω διαπραγματεύσεων μπορούν να ανατίθενται για ενέργειες των οποίων το ποσό δεν υπερβαίνει τα 50 000 Ecu.

Οι συμβάσεις προμηθειών, όταν απαιτούνται προς συμπλήρωση των συμβάσεων παροχής υπηρεσιών και αφορούν μόνον τους στόχους του SYNERGY, ανατίθενται με ανοικτή πρόσκληση υποβολής προσφορών, εκτός από τις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 116 του προαναφερθέντος δημοσιονομικού κανονισμού.

Στις προσκλήσεις υποβολής προσφορών και τις συμβάσεις μπορούν να συμμετέχουν, επί ίσοις όροις, όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα των κρατών μελών και των δικαιούχων κρατών.

Η Επιτροπή μπορεί να επιτρέπει τη συμμετοχή φυσικών και νομικών προσώπων από άλλες χώρες, κρίνοντας κατά περίπτωση, εάν τα συγκεκριμένα προγράμματα ή έργα απαιτούν ειδική μορφή βοήθειας η οποία υπάρχει ειδικά στις χώρες αυτές.

3. Η Κοινότητα δεν χρηματοδοτεί φόρους, δασμούς και την αγορά ακινήτων.

4. Σε περίπτωση συγχρηματοδότησης, η Επιτροπή μπορεί να επιτρέπει τη συμμετοχή επιχειρήσεων από ενδιαφερόμενες τρίτες χώρες σε προσκλήσεις υποβολής προσφορών και συμβάσεις, κρίνοντας κατά περίπτωση. Η Επιτροπή αναφέρει σχετικά στην έκθεση που προβλέπεται στο άρθρο 9.

Άρθρο 8

1. Βάσει πληροφοριών που παρέχουν τα κράτη μέλη, η Επιτροπή, μαζί με τα κράτη μέλη, εξασφαλίζει τον πραγματικό συντονισμό των προσπαθειών βοήθειας εμπειρογνομόνων που αναλαμβάνουν στα δικαιούχα κράτη, η Κοινότητα και τα επιμέρους κράτη μέλη.
2. Ενθαρρύνονται ο συντονισμός και η συνεργασία με τα διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και άλλες πηγές χρηματοδότησης.
3. Η Επιτροπή εξετάζει τους διαφόρους τρόπους με τους οποίους είναι δυνατόν να προαχθεί η συγχρηματοδότηση στην οποία συμπράττουν το πρόγραμμα SYNERGY, η διμερής συνεργασία των κρατών μελών, τα προγράμματα άλλων διεθνών οργανισμών και άλλα κοινοτικά προγράμματα. Ειδικότερα, η Επιτροπή συμβάλλει στην ενίσχυση του συντονισμού και στη συμπληρωματικότητα μεταξύ των συνεισφορών του SYNERGY και των άλλων κοινοτικών μέσων διεθνούς συνεργασίας στον ενεργειακό τομέα, ώστε να αποφεύγεται η αλληλοκάλυψη. Επίσης, η Επιτροπή μεριμνά ώστε να αποφεύγεται η αλληλοκάλυψη μεταξύ του προγράμματος SYNERGY και άλλων τυχόν προγραμμάτων ή δράσεων άλλων διεθνών οργανισμών στον ενεργειακό τομέα.

Άρθρο 9

1. Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση, μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2000, σχετικά με την εφαρμογή του προγράμματος κατά τα δύο παρελθόντα οικονομικά έτη βάσει της εξωτερικής αξιολόγησης από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες.
2. Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση, μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2002, σχετικά με την εφαρμογή του προγράμματος και τις επιπτώσεις του στις τρίτες χώρες και στα κράτη μέλη, συνοδευόμενη από την εξωτερική αξιολόγηση από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες στην οποία βασίζεται.
3. Η Επιτροπή υποβάλλει ετησίως έκθεση σχετικά με την εφαρμογή των εξωτερικών δράσεων στον ενεργειακό τομέα στο πλαίσιο των διάφορων κοινοτικών μέσων.
4. Οι ανωτέρω εκθέσεις απευθύνονται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

Άρθρο 10

Ο παρών κανονισμός καταργεί και αντικαθιστά τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ...../... του Συμβουλίου.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΡΑΣΗΣ

Η εφαρμογή του προγράμματος SYNERGY και η κατάρτιση του προγράμματος δράσης εκτελούνται λαμβάνοντας υπόψη τους ακόλουθους προσανατολισμούς.

Το SYNERGY έχει ως αποστολή να βοηθήσει στην επίτευξη των κοινοτικών ενεργειακών στόχων όπως αναφέρονται στο ψήφισμα του Συμβουλίου σχετικά με τη Λευκή Βίβλο «Μια ενεργειακή πολιτική για την Ευρωπαϊκή Ένωση», δηλαδή:

- συνολική ανταγωνιστικότητα,
- ασφάλεια εφοδιασμού,
- προστασία του περιβάλλοντος.

Κάθε ένας από τους στόχους αυτούς παρουσιάζει σημαντική εξωτερική διάσταση, όπως φαίνεται στο Λευκό Βιβλίο. Το SYNERGY θα θέσει σε εφαρμογή δράσεις ανταποκρινόμενες στους στόχους του ενισχύοντας ταυτόχρονα τον συντονισμό των δράσεων διεθνούς συνεργασίας σε θέματα ενεργειακής πολιτικής οι οποίες πραγματοποιούνται στην Κοινότητα.

Οι κατευθυντήριες γραμμές του SYNERGY έχουν στηριχθεί σ' αυτή τη βάση.

I. ΤΟΜΕΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΟΥ ΑΙΤΟΥΝΤΑΙ ΤΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

A) Δραστηριότητες που αφορούν τους τρεις στόχους:

- συμβουλές περί ενεργειακής πολιτικής στις τρίτες χώρες.
- ενθάρρυνση της ενεργειακής αποδοτικότητας των τρίτων χωρών.
- ανάπτυξη των τοπικών μορφών ενέργειας και, ιδίως, των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.
- ενθάρρυνση της περιφερειακής ενεργειακής ολοκλήρωσης.
- προώθηση της συνοχής κατά την υλοποίηση των κοινοτικών προγραμμάτων σε ορισμένες περιοχές (π.χ. Μαύρη Θάλασσα, Μεσόγειος, Περσικός Κόλπος).

B) Συνολική ανταγωνιστικότητα:

- στήριξη της ανάπτυξης της συνεργασίας που αποβλέπει στην ενδυνάμωση της παρουσίας των ευρωπαϊκών συντελεστών σε αγορές του ενεργειακού τομέα με ιδιαίτερη σημασία, ειδικότερα στην Ασία και τη Λατινική Αμερική·
- συμβουλές για την οργάνωση του ενεργειακού τομέα των τρίτων χωρών·
- στήριξη της ελευθέρωσης και του ανοίγματος του ενεργειακού τομέα, παρέχοντας βοήθεια στις τρίτες χώρες για τη χάραξη ενεργειακής πολιτικής, υπό τις νέες αυτές συνθήκες, ιδίως σε συμφωνία με τη συνθήκη για το χάρτη ενέργειας·
- προώθηση της ανάπτυξης των επενδύσεων των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων στον ενεργειακό τομέα των τρίτων χωρών.

Γ) Ασφάλεια εφοδιασμού:

- διάλογος με χώρες παραγωγής και εξαγωγής ενέργειας: Αραβοπερσικό Κόλπο, Ρωσία, παραγωγούς χώρες της Αμερικής, Ασίας και Αφρικής·
- προώθηση του διαλόγου μεταξύ Ευρωπαϊκής Κοινότητας και χωρών που έχουν προσυπογράψει τη συνθήκη για το χάρτη ενέργειας, ειδικότερα δε με τις χώρες διαμετακόμισης της ενέργειας και τις χώρες διαμετακόμισης και παραγωγής, βοηθώντας τις χώρες αυτές να εφαρμόζουν τις διατάξεις της συνθήκης για το χάρτη ενέργειας·
- συμμετοχή και στήριξη των εργασιών των διεθνών φορέων του τομέα αυτού: διασκέψεων υπουργών και παραγωγών/καταναλωτών, Διεθνούς Οργανισμού Ενέργειας·
- στήριξη της δημιουργίας ευνοϊκού περιβάλλοντος για τις επενδύσεις σε τρίτες χώρες στον τομέα της παραγωγής και διαμετακόμισης της ενέργειας - σε συμφωνία με το διεθνές δίκαιο και ιδίως τη συνθήκη για το χάρτη ενέργειας και τις υποχρεώσεις που έχουν συμφωνηθεί στο πλαίσιο του ΠΟΕ·

Δ) Περιβάλλον

- εκπαίδευση των αρμοδίων για τη λήψη αποφάσεων και του λοιπού προσωπικού της ενεργειακής βιομηχανίας των τρίτων χωρών σε θέματα σεβασμού του περιβάλλοντος.
- διάδοση της πείρας και των πληροφοριών που διαθέτει η Κοινότητα σε ενεργειακά και περιβαλλοντικά θέματα.
- ενθάρρυνση της «καθαρής» τεχνολογίας, ιδίως όσον αφορά την καύση του άνθρακα σε μεγάλες χώρες κατανάλωσης, όπως η Κίνα, λαμβάνοντας υπόψη τις συνέπειες για την ενεργειακή πολιτική.
- ενίσχυση και στήριξη των προσπάθειών συνυπολογισμού των περιβαλλοντικών πτυχών στην ενεργειακή πολιτική και τον ενεργειακό σχεδιασμό τρίτων χωρών.
- ενθάρρυνση και βοήθεια σε τρίτες χώρες για τη διαμόρφωση και εφαρμογή εθνικών ενεργειακών πολιτικών για τον ενεργειακό εφοδιασμό και τη χρήση ενέργειας που να συμφωνούν με τις ιδιαίτερες περιβαλλοντικές συνθήκες.

II. ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΟΧΗ ΜΕ ΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

A) Ρόλος και προτεραιότητες

Στις διεθνείς σχέσεις που αφορούν τον τομέα της ενέργειας το SYNERGY :

- θα προωθήσει την ενεργειακή συνεργασία στις σχέσεις με τις τρίτες χώρες.
- οι ενεργειακοί στόχοι του θα λαμβάνονται υπόψη στις δραστηριότητες εξωτερικής συνεργασίας άλλων κοινοτικών προγραμμάτων.
- θα διευκολύνει επίσης τη δημιουργία και προετοιμασία ενεργειακών έργων που χρηματοδοτούνται από άλλα κοινοτικά μέσα συνεργασίας.

B) Γεωγραφικές περιοχές προτεραιότητας

Το SYNERGY επικεντρώνει το ενδιαφέρον του στις γεωγραφικές προτεραιότητες των εξωτερικών σχέσεων της Κοινότητας και θα συμβάλει στην επίτευξη ορισμένων προτεραιοτήτων των σχέσεων αυτών.

Οι περιοχές που καλύπτονται από το SYNERGY είναι οι ακόλουθες:

- Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη
 - Νέα Ανεξάρτητα Κράτη (ΝΑΚ).
 - Χώρες της Μεσογείου.
 - Λατινική Αμερική: θα δοθεί έμφαση στη Mercosur, τη Χιλή, το Μεξικό και τη Βενεζουέλα.
 - Ασία: Κίνα, Ινδία και Χώρες ASEAN.
 - Αφρική.
-

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΛΕΓΤΙΟ

ΘΕΣΗ Β4-1041

1. ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ

Προώθηση της διεθνούς συνεργασίας στον τομέα της ενέργειας - Πρόγραμμα SYNERGY

2. ΚΟΝΔΥΛΙ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

B4-1041

3. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 701/97 του Συμβουλίου της 14ης Απριλίου 1997 για τη θέσπιση προγράμματος για την προώθηση της διεθνούς συνεργασίας στον ενεργειακό τομέα - Πρόγραμμα SYNERGY (ΕΕ αριθ. L 104 της 22.4.1997 σελ.1).

Πρόταση κανονισμού (ΕΚ) του Συμβουλίου για την παράταση της εφαρμογής του προγράμματος για την προώθηση της διεθνούς συνεργασίας στον ενεργειακό τομέα (πρόγραμμα SYNERGY) το οποίο θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ.701/90 του Συμβουλίου της 14ης Απριλίου 1997.

Πρόταση απόφασης του Συμβουλίου περί θέσπισης πολυετούς προγράμματος πλαισίου για δράσεις στον τομέα της ενέργειας (1998--2002).

4. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

4.1. Γενικός στόχος:

Η ανάγκη εφαρμογής ενός προγράμματος διεθνούς συνεργασίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο, το οποίο να συμπληρώσει τις εσωτερικές πολιτικές σε ευρωπαϊκό επίπεδο, ενισχύεται από την εξέλιξη του παγκόσμιου ενεργειακού ζητήματος τα επόμενα έτη :

- αύξηση της ενεργειακής εξάρτησης της Ευρώπης,
- πολύ έντονη αύξηση της ενεργειακής ζήτησης στις αναπτυσσόμενες χώρες,

- αυξανόμενες συνέπειες των περιβαλλοντικών προβλημάτων και ειδικότερα λόγω των εκπομπών αερίων «θερμοκηπίου», σε ότι αφορά τις ενεργειακές επιλογές.

Προώθηση δράσεων συνεργασίας στον τομέα του σχεδιασμού και της εφαρμογής της ενεργειακής πολιτικής των τρίτων χωρών οι οποίες θα διευκολύνουν την επίτευξη των στόχων της ενεργειακής στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δηλαδή:

- παγκόσμια ανταγωνιστικότητα,
- ασφάλεια του ευρωπαϊκού ενεργειακού εφοδιασμού,
- σεβασμός του περιβάλλοντος.

Η δράση αυτή πρέπει να συμβάλει στην επίτευξη των ανωτέρω στόχων με τη δρομολόγηση έργων που αποσκοπούν ιδίως:

- στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης στις τρίτες χώρες,
- στην προώθηση της χρήσης τεχνολογιών που σέβονται το περιβάλλον,
- στην καλύτερη αξιοποίηση των τοπικών πόρων και ιδίως των ανανεώσιμων ενεργειών,
- στη στήριξη της περιφερειακής ενεργειακής ολοκλήρωσης των τρίτων χωρών και στο άνοιγμα του τομέα αυτού,
- στην ενθάρρυνση του διαλόγου σε θέματα ενεργειακής πολιτικής και των επαφών μεταξύ Ευρώπης, τρίτων χωρών, και ιδίως παραγωγών χωρών, και διεθνών οργανισμών ασχολούμενων με την ενέργεια,
- στη στήριξη της διείσδυσης των ευρωπαϊκών ενεργειακών επιχειρήσεων στις τρίτες χώρες,
- στην ενίσχυση των δεσμών μεταξύ των εμπειρογνομόνων και των υπευθύνων λήψης αποφάσεων του ενεργειακού τομέα εντός της Κοινότητας και μεταξύ της Κοινότητας και των τρίτων χωρών.

Η δράση στηρίζει επίσης την πολιτική εξωτερικών σχέσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμβάλλει στη δημιουργία του πλαισίου εκείνου που απαιτείται για τον προσανατολισμό και την εκπόνηση ενεργειακών έργων και για την

προετοιμασία της προσχώρησης των χωρών της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης.

Η εκπόνηση του ετήσιου προγράμματος σε συνεργασία με τις άλλες υπηρεσίες της Επιτροπής και τους εκπροσώπους των κρατών μελών θα δώσει την ευκαιρία να επικεντρωθεί η δράση του Synergy στα θέματα προτεραιότητας, συνεκτιμώντας επίσης το παράρτημα του κανονισμού που προτάθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

4.2. Περίοδος που καλύπτει η δράση

5 έτη, από 1ης Ιανουαρίου 1998 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2002.

5. ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΤΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ

Μη υποχρεωτικές δαπάνες/Λιαφοροποιημένες πιστώσεις

6. ΤΥΠΟΣ ΔΑΠΑΝΗΣ/ΕΣΟΔΩΝ

ΔΑΠΑΝΕΣ

Χρηματοδότηση μελετών, παροχή τεχνικής βοήθειας και συμβουλών, ενδεχομένως από εμπειρογνώμονες, δράσεις επιμόρφωσης, προώθησης, διάδοσης των πληροφοριών, διοργάνωση συνεδρίων, σεμιναρίων, εργαστηρίων, τεχνικών και μορφωτικών επισκέψεων, στήριξη των ιδρυμάτων συνεργασίας ή ενεργειακής πολιτικής και άλλες δράσεις ενίσχυσης της ενεργειακής πολιτικής.

Δαπάνες προώθησης του προγράμματος, διάδοσης των αποτελεσμάτων του, αξιολόγησής τους από εξωτερικούς εμπειρογνώμονες και δαπάνες λειτουργίας των οργανισμών στήριξης της συνεργασίας σε θέματα ενέργειας.

Η κοινοτική συμμετοχή δεν θα υπερβαίνει κανονικά το 50% του συνολικού κόστους ενός έργου και θα μπορεί να πραγματοποιείται σε βάση συγχρηματοδότησης από τρίτες χώρες, τα κράτη μέλη και τους διεθνείς οργανισμούς.

Ωστόσο, σε ορισμένες περιπτώσεις, η κοινοτική συνεισφορά μπορεί να φθάσει μέχρι και το 100%: χρηματοδότηση εμπειρογνομένων αποσπασμένων στις αρχές των τρίτων χωρών σε πλήρη απασχόληση, δράσεις αποκλειστικού ενδιαφέροντος των κοινοτήτων (προκαταρκτικές

μελέτες, διερευνητικές αποστολές, ευρωπαϊκά κέντρα ενέργειας, αξιολόγηση δράσεων...).

ΕΣΟΔΑ

Τα ενδεχόμενα έσοδα που προέρχονται από επιστροφές εκ μέρους των κρατών που συμμετέχουν στον ευρωπαϊκό χάρτη ενέργειας δίνουν δικαίωμα επαναχρησιμοποίησης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 27 παράγραφος 2 σημείο β) του δημοσιονομικού κανονισμού, της 21ης Δεκεμβρίου 1977, ο οποίος εφαρμόζεται στο γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ αριθ. L 356 της 31.12.1977 σελ.1) όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ, ΕΚΑΧ) αριθ. 2335/95 (ΕΕ αριθ. L 240 της 7.10.1995, σελ.12).

7. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

7.1 Μέθοδος υπολογισμού του συνολικού κόστους της δράσης (σχέση μεταξύ επιμέρους και συνολικών δαπανών)

οριζόντιες δράσεις

αποστολές σύντομης διάρκειας ευρωπαίων εμπειρογνομόνων ή εμπειρογνομόνων τρίτων χωρών : έξοδα μεταφοράς, αμοιβές και ημερήσιες αποζημιώσεις: 240 αποστολές προς 10.000 ECU

ενδιάμεση αξιολόγηση και τελική αξιολόγηση του προγράμματος με μέσο κόστος 150.000 ECU = 300.000 ECU

ενεργειακές αναλύσεις

μελέτες με μέσο κόστος 100.000 ECU x 64

συνεργασία για την κατάρτιση της ενεργειακής πολιτικής των τρίτων χωρών

αποστολές εμπειρογνομόνων μεγάλης διάρκειας (6 μηνών) με μέσο κόστος 100.000 ECU x 63

χρηματοδοτική ενίσχυση των ενεργειακών οργανισμών

αποστολές εμπειρογνομόνων μεγάλης διάρκειας (1 έτους) με μέσο κόστος 200.000 ECU x 30

τεχνικές και μορφωτικές επισκέψεις στην Ευρώπη για 25 υπηκόους των τρίτων χωρών ανά επίσκεψη με μέσο κόστος 20.000 ECU x 150 επισκέψεις

· στήριξη της βιομηχανικής συνεργασίας

σεμινάρια με μέσο κόστος 100.000 ECU x 10

επισκέψεις ευρωπαϊκών αντιπροσωπειών σε τρίτες χώρες με μέσο κόστος 74.000 ECU x 10

· σεμινάρια, συνέδρια και ενημερωτικά εργαστήρια

σεμινάρια ή εργαστήρια με μέσο κόστος 100.000 ECU x 20

συνέδρια x 200.000 ECU x 15

· δράσεις ενημέρωσης και κατάρτισης

(επιχορηγήσεις και υποτροφίες)

7.2. Κατανομή ανά στοιχείο της δράσης (σε εκατομμύρια ECU)

Ανάλυση δαπανών	1998	1999	2000	2001	2002	ΣΥΝΟΛΟ
Οριζόντιες δράσεις	0.5	0.5	0.58	0.5	0.62	2.7
Ενεργειακές αναλύσεις	1.2	1.3	1,3	1,3	1.3	6.4
Συνεργασία για την εκπόνηση ενεργειακής πολιτικής των τρίτων χωρών	1.2	1.2	1.3	1.3	1.3	6.3
Ενίσχυση της βιομηχανικής συνεργασίας	0,3	0.34	0.3	0.4	0.4	1.74
Χρηματοδοτική ενίσχυση των ενεργειακών οργανισμών	1,8	1.8	1.8	1.8	1.8	9
Σεμινάρια, συνέδρια και ενημερωτικά εργαστήρια	1	1	1	1	1	5
Δράσεις ενημέρωσης και επιμόρφωσης	1	1	1	1.12	1.15	5.27

ΣΥΝΟΛΟ =	7	7.14	7.28	7.42	7.57	36.4
-----------------	----------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

Σχόλια :

Η αύξηση των δημοσιονομικών πόρων από το 2000 θα αφιερωθεί σε τρεις τύπους δράσεων:

- στήριξη της βιομηχανικής συνεργασίας η οποία αποβλέπει στο να ευνοηθεί η διείσδυση των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων του τομέα στις αγορές των τρίτων χωρών
- συνεργασία για την κατάρτιση της ενεργειακής πολιτικής η οποία θα επιτρέψει να ληφθούν υπόψη από τις τρίτες χώρες οι στόχοι της Κοινότητας σε ενεργειακά θέματα
- αύξηση των δαπανών αξιολόγησης και παρακολούθησης των ανειλημμένων δράσεων. Αυτή η αύξηση εμφανίζεται υπό τον τίτλο «οριζόντιες δράσεις».

7.3. Λειτουργικά έξοδα για μελέτες, εμπειρογνώμονες κ.λπ. που περιλαμβάνονται στο τμήμα Β του προϋπολογισμού

Πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων σε εκατομμύρια ECU (τρέχουσες τιμές)

	1998	1999	2000	2001	2002	Σύνολο
Ενημέρωση και δημοσιεύσεις	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	1

7.4. Χρονοδιάγραμμα πιστώσεων αναλήψεων υποχρεώσεων/ πιστώσεων πληρωμών

Το ποσό θα καθορίζεται ετησίως από την επί του προϋπολογισμού αρχή.

Ο ενδεικτικός προϋπολογισμός ανέρχεται σε αναλήψεις υποχρεώσεων και πληρωμές σε (σε εκατομμύρια ECU)

	1998	1999	2000	2001	2002	Σύνολο
Αναλήψεις υποχρεώσεων	7	7.14	7.28	7.42	7.57	36.4
Πιστώσεις πληρωμών						
1997	6					6
1998	1	6				7
1999		1.14	6			7.14
2000			1.28	6		7.28
2001				1.42	6.5	7.92
2002					1.42	1.07
2003						
Σύνολο	7	7.14	7.28	7.42	7.57	36.4

Η χρηματοδοτική ενίσχυση των ασχολούμενων με θέματα ενέργειας οργανισμών των τρίτων χωρών πρέπει να μειώνεται σταδιακά, στο βαθμό που αυτοί οι οργανισμοί καθίστανται αυτόνομοι.

8. ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΑ ΜΕΤΡΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΑΠΑΤΗΣ (ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥΣ)

Οι εργασίες πληρώνονται αφού εγκριθούν βάσει ποσοστού παρέμβασης το οποίο υπολογίζεται πριν από την ανάθεση της σύμβασης, και λαμβάνοντας υπόψη την τελική οικονομική έκθεση της δράσης. Μπορεί να ζητηθούν δικαιολογητικά έγγραφα για ταξίδια και έξοδα διαβίωσης. Μπορούν να πραγματοποιηθούν έλεγχοι βάσει δικαιολογητικών και επιτόπιοι έλεγχοι.

9. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΚΟΣΤΟΥΣ - ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

9.1. Ειδικοί στόχοι

Μπορούμε να διακρίνουμε :

- ειδικούς στόχους στην επίτευξη των οποίων συμβάλλει το SYNERGY χωρίς όμως να του ανήκουν τα αποτελέσματα.
- στόχους που απορρέουν απευθείας από τις δράσεις του SYNERGY.

9.1.1 Στόχοι του προγράμματος

- Περιορισμός της προβλεπόμενης αύξησης εκπομπών αερίων «θερμοκηπίου» παγκοσμίως, με δράσεις που ευνοούν την ενεργειακή απόδοση, τις νέες τεχνολογίες, τις ανανεώσιμες ενέργειες και τον προγραμματισμό.
- Αύξηση του ποσού των επενδύσεων και των εξαγωγών των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων στον ενεργειακό κλάδο των τρίτων χωρών.
- Αποτελεσματική διασύνδεση των ενεργειακών δικτύων των τρίτων χωρών και των τρίτων χωρών με την Ευρώπη.
- Προπαρασκευαστικές εργασίες για την προσχώρηση των συνδεδεμένων χωρών, διευκολύνοντας την προσέγγιση των ενεργειακών τους πολιτικών με αυτήν της ΕΕ.
- Διατήρηση ή αύξηση των εξαγωγικών δυνατοτήτων ενέργειας των τρίτων χωρών προς την Ευρώπη, παρά την αύξηση της εσωτερικής ζήτησης των χωρών αυτών.

9.1.2 Ίδιοι στόχοι των δράσεων

Για σεμινάρια, συνέδρια και ενημερωτικά εργαστήρια και για τη χρηματοδοτική ενίσχυση οργανισμών συνεργασίας:

- Εντατικότερες επαφές μεταξύ ευρωπαίων στελεχών και στελεχών τρίτων χωρών του δημοσίου ή του ιδιωτικού τομέα.
- Ενίσχυση των επαφών μεταξύ αρμοδίων των τρίτων χωρών.
- Συμβολή στην πραγματοποίηση άλλων δράσεων συνεργασίας μεταξύ Κοινότητας και τρίτων χωρών.

- Διάδοση των πληροφοριών σχετικά με την ενεργειακή κατάσταση στην Ευρώπη.

Για τη συνεργασία σε ότι αφορά την εκπόνηση ενεργειακής πολιτικής των τρίτων χωρών και για ενεργειακές αναλύσεις:

- Εξασφάλιση μιας ευρωπαϊκής συμβολής στην εκπόνηση έργων και κανονιστικών διατάξεων σχετικών με την ενέργεια στις τρίτες χώρες.

Για τις επιμορφωτικές και ενημερωτικές δράσεις

- Κατάρτιση επαγγελματιών των τρίτων χωρών καθιστώντας τους ενήμερους σχετικά με τις ευρωπαϊκές θέσεις.

Πληθυσμός τον οποίο αφορά η δράση

Κράτη, δημόσιες υπηρεσίες του τομέα της ενέργειας, επιχειρήσεις και άτομα τρίτων χωρών και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

9.2. Αιτιολόγηση της δράσης

Η δράση σε επίπεδο Κοινότητας αιτιολογείται από τα παρακάτω στοιχεία:

- η Κοινότητα μπορεί μόνον αυτή να εξασφαλίσει τη στήριξη των ευρωπαϊκών συμφερόντων και επιχειρήσεων χωρίς να ευνοεί τα συμφέροντα και τις επιχειρήσεις ενός κράτους μέλους.
- η Κοινότητα ως έχει αποτελεί τον συνομιλητή των τρίτων χωρών σε πλαίσια όπως αυτά της G-24 ή των συμφωνιών που έχουν συναφθεί με ορισμένες τρίτες χώρες, που εγγράφουν ρητά τον κλάδο της ενέργειας στο φάσμα δραστηριοτήτων τους.
- μια δράση σε επίπεδο Κοινότητας επιτρέπει την περάτωση των δράσεων που έχουν αναληφθεί σε επίπεδο κρατών μελών καθώς και την ενίσχυση των επιπτώσεών τους.
- η Ευρωπαϊκή Κοινότητα μπορεί καλύτερα να στηρίξει τα συμφέροντα του συνόλου των κρατών μελών.

- μια δράση σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Κοινότητας επιτρέπει τη χρησιμοποίηση της τεχνογνωσίας που είναι διάσπαρτη σε πολλά κράτη μέλη.

Σε σχέση με τα άλλα κοινοτικά προγράμματα διεθνούς συνεργασίας, το SYNERGY επιτρέπει να ληφθούν υπόψη τα κοινοτικά συμφέροντα σε ενεργειακά θέματα και αποβλέπει στη βελτίωση του συντονισμού μεταξύ των προγραμμάτων που καλύπτουν διάφορες περιοχές του κόσμου.

9.3. Παρακολούθηση και αξιολόγηση της δράσης

Επιβάλλεται αρχικά να διευκρινισθεί ότι οι υπάλληλοι που διαχειρίζονται κάθε γεωγραφική περιοχή διαχειρίζονται, παρακολουθούν και αξιολογούν ήδη στο επίπεδό τους κάθε έργο με το οποίο έχουν επιφορτιστεί.

Επιλεγμένοι δείκτες επιδόσεων.

Στο μέτρο που το SYNERGY είναι ένα πρόγραμμα συνεργασίας για την εκπόνηση ενεργειακών πολιτικών, είναι δύσκολο να καθορισθούν ποσοτικοί δείκτες για τα αποτελέσματα των δράσεων.

Εξάλλου, τα αποτελέσματα των δράσεων που έχουν αναληφθεί σε ότι αφορά την ενεργειακή πολιτική δεν γίνονται αισθητά παρά μόνο μεσοπρόθεσμα ή μακροπρόθεσμα, επί του επιπέδου της παραγωγής ή της κατανάλωσης.

Είναι δυνατόν ωστόσο να χρησιμοποιηθούν δείκτες που συμβιβάζονται με τους δύο τύπους στόχων, όπως αναφέρονται στο σημείο 9.1.

Για τους γενικούς στόχους:

- σύγκριση του επιπέδου των εκπομπών αερίων «θερμοκηπίου» σε σχέση με τις προβλέψεις.
- εξέλιξη του δείκτη ενεργειακής απόδοσης ανά χώρα.

- αύξηση της τοπικής παραγωγής, ειδικότερα του μεριδίου των ανανεώσιμων ενεργειών.
- εξέλιξη των ευρωπαϊκών επενδύσεων και των ευρωπαϊκών εξαγωγών στον τομέα της ενέργειας.
- εξέλιξη των εξαγωγών ενέργειας των τρίτων χωρών σε σχέση με την εξέλιξη της εσωτερικής τους ζήτησης.
- επενδύσεις διασυνδέσεων που πραγματοποιούνται μεταξύ τρίτων χωρών και μεταξύ Ευρώπης και τρίτων χωρών.

Για τους ίδιους στόχους των δράσεων:

- αριθμός ατόμων που συναντώνται κατά τη διάρκεια συνεδρίων ή συσκέψεων που οργανώνονται από το SYNERGY. Ενδεχομένως, αριθμός εμπορικών επαφών και εφαρμογών που ακολούθησαν τις συναντήσεις αυτές.
- αριθμός χωρών που επωφελήθηκαν από την ευρωπαϊκή εμπειρία για την εκπόνηση της ενεργειακής τους πολιτικής.
- αριθμός καταρτισθέντων επαγγελματιών.
- αριθμός ατόμων που ενημερώθηκαν σχετικά με τα έργα.
- δράσεις συνεργασίας που προέκυψαν από έργο το οποίο εκτελέστηκε στα πλαίσια του SYNERGY.

Διατυπώσεις και περιοδικότητα της αξιολόγησης

Η πρόταση απόφασης του Συμβουλίου προβλέπει δύο εκθέσεις που στηρίζονται σε αξιολόγηση εκτελούμενη από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες.

Η πρώτη θα συνταχθεί μετά από δύο περιόδους άσκησης δραστηριότητας και θα επικεντρώνεται στην εφαρμογή του προγράμματος.

Η δεύτερη θα συνταχθεί όταν ολοκληρωθεί το πρόγραμμα και θα εξετάσει επίσης τις επιπτώσεις του προγράμματος στις σχετικές χώρες.

Εξάλλου, τα χρηματοδοτηθέντα έργα ενδεχομένως αποτελέσουν αντικείμενο λογιστικού ελέγχου από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες.

9.4 Στοιχεία αξιολόγησης της σχέσης κόστους-αποτελεσματικότητας

Για να συγκριθεί ο αριθμός αυτός προς άλλους αντιστοίχους άλλων προγραμμάτων πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι η διαχείριση και η παρακολούθηση των έργων πραγματοποιούνται απ' ευθείας από τους υπαλλήλους της Μονάδας και δεν ανατίθενται σε κάποιον εξωτερικό φορέα. Τέλος, το SYNERGY χαρακτηρίζεται από δράσεις κοινοτικής πρωτοβουλίας και δράσεις (όπως το ευρω-μεσογειακό φόρουμ, π.χ.) που προσφέρουν στοιχεία αξιοποιήσιμα και σε άλλα προγράμματα. Τα έργα αυτά συνεπάγονται ισχυρότερη συμμετοχή των υπαλλήλων όσον αφορά τον προσδιορισμό τους και τις σχετικές διαπραγματεύσεις.

10. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Η πραγματική κινητοποίηση των απαραίτητων διοικητικών πόρων θα δρομολογηθεί με την ετήσια απόφαση της Επιτροπής για τη διάθεση πόρων, λαμβανομένων υπόψη ιδίως των διαθεσίμων και των προσθέτων κονδυλίων που θα χορηγηθούν από τη δημοσιονομική αρχή.

10.1 Επιπτώσεις στον αριθμό θέσεων απασχόλησης

Είδος θέσης	Προσωπικό απαραίτητο για τη διαχείριση της δράσης		Πηγή		Διάρκεια
	<u>μόνιμο</u> <u>προσωπικό</u>	<u>έκτακτο</u> <u>προσωπικό</u>	με τη χρησιμοποίηση πόρων της ΓΔ ή της ενδιαφερόμενης υπηρεσίας	με προσφυγ σε πρόσθετους πόρους	

Μόνιμοι ή προσωρινοί υπάλληλοι	A	2.5	0.5	3		
	B	1		1		
	C	2		2		
Άλλοι πόροι			1 Αποσπ. Εθν. Εμπ.	1 Αποσπ. Εθν. Εμπ.		
Σύνολο		5.5	1.5	7		

10.2 Συνολική οικονομική επίπτωση των ανθρώπινων πόρων

Το ετήσιο κόστος διοικητικών δαπανών του προγράμματος μπορεί επομένως να υπολογιστεί ως: $7 \times 103.000 \text{ ECU} = 721.000 \text{ ECU}$

10.3 Άλλες δαπάνες λειτουργίας λόγω της δράσεως

Κονδύλι του προϋπολογισμού (αριθ. και ονομασία)	Ποσά	Τρόπος υπολογισμού
A-130 Έξοδα αποστολής, μετακίνησης και άλλες συμπληρωματικές δαπάνες	120.000	Εκτίμηση βασισμένη στην εκτέλεση κατά τους πρώτους εννέα μήνες του οικονομικού έτους 1997
A-2510 Ειδική συνεδρίαση με θέμα «Διεθνής συνεργασία» στο πλαίσιο της επιτροπής του προγράμματος-πλαισίου	46.200	Δύο συνεδριάσεις ετησίως με δύο εκπροσώπους ανά κράτος μέλος βάσει μέσου κόστους 770 ECU. Αυτές οι συνεδριάσεις θα πρέπει να είναι κοινές με αυτές των άλλων ειδικών προγραμμάτων
ΣΥΝΟΛΟ	166.200	

Οι αναφερόμενες πιστώσεις χρηματοδοτούνται με βάση τις τρέχουσες χορηγήσεις των υπηρεσιών που διαχειρίζονται το πρόγραμμα.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

ΠΡΟΤΑΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με ένα

**ΠΟΛΥΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΓΙΑ ΤΗΝ
ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΩΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ**

(1998-2002)

ΠΡΟΤΑΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΕΝΑ ΠΟΛΥΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ
ΤΩΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ - ALTENER II

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη Συνθήκη ίδρυσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 130Ρ παράγραφος 1,

την πρόταση της Επιτροπής¹,

τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής²,

τη γνώμη της Επιτροπής Περιφερειών³,

αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπει το άρθρο 189Γ της Συνθήκης⁴, σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

Εκτιμώντας:

ότι το άρθρο 130Π της Συνθήκης προβλέπει ότι ένας από τους στόχους της κοινοτικής δράσης είναι η συνετή και ορθολογική χρησιμοποίηση των φυσικών πόρων·

ότι το άρθρο 129 της Συνθήκης προβλέπει ότι οι απαιτήσεις στον τομέα της προστασίας της υγείας αποτελούν συνιστώσα των υπολοίπων πολιτικών της Κοινότητας και ότι το παρόν πρόγραμμα συμβάλλει στην προστασία της υγείας·

ότι, στα πλαίσια της συνεδρίασης του Συμβουλίου της 29ης Οκτωβρίου 1990, καθορίσθηκε ως στόχος η σταθεροποίηση, έως το έτος 2000, των συνολικών εκπομπών CO₂ σε όλη την Κοινότητα στα επίπεδα του 1990, και ότι κατά τις συνεδριάσεις του του Μαρτίου και Ιουνίου 1997, το Συμβούλιο υιοθέτησε ως διαπραγματευτική θέση ενόψει της συνάντησης του Κυότο στα πλαίσια της Συνδιάσκεψης για τις Κλιματικές μεταβολές, μείωση των αερίων που προκαλούν

1

2

3

4

φαινόμενο θερμοκηπίου κατά 7,5% για το έτος 2005 και 15% για το έτος 2010 σε σχέση με το επίπεδο εκπομπών του 1990·

ότι προκειμένου να επιτευχθούν σημαντικές μειώσεις των εκπομπών CO₂ στην Κοινότητα απαιτείται η καταβολή πρόσθετης προσπάθειας ιδίως επειδή εκτιμάται πως οι εκπομπές CO₂ από την κατανάλωση ενέργειας στην Κοινότητα είναι πιθανό να αυξηθούν κατά 5-8% από το 1995 έως το 2000, με την προϋπόθεση ότι θα υπάρξει φυσιολογική οικονομική ανάπτυξη· ότι είναι συνεπώς απαραίτητο να ληφθούν πρόσθετα μέτρα·

ότι με την απόφαση 93/398/ΕΟΚ του Συμβουλίου⁵ της 24ης Ιουνίου 1993 θεσπίσθηκε μηχανισμός για την παρακολούθηση των εκπομπών CO₂ και των λοιπών αερίων που συντελούν στο φαινόμενο του θερμοκηπίου·

ότι, στη συνεδρίασή του στις 25 και 26 Ιουνίου 1996, το Συμβούλιο επεσήμανε ότι στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων για ένα πρωτόκολλο σύμφωνα με την εντολή του Βερολίνου, η Δεύτερη Έκθεση Αξιολόγησης της Διακυβερνητικής Ομάδας για την Αλλαγή του Κλίματος (SAR IPCC) κατέληξε ότι σύμφωνα με τα διάφορα στοιχεία η επιρροή του ανθρώπου στην αλλαγή του κλίματος του πλανήτη είναι αισθητή, επέστησε την προσοχή στην άμεση ανάγκη λήψης μέτρων σε όσο το δυνατόν μεγαλύτερη κλίμακα και στην ύπαρξη σημαντικών «άνευ λύτης» ευκαιριών και κάλεσε την Επιτροπή να προσδιορίσει τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν σε κοινοτική κλίμακα·

ότι, με το Πράσινο Βιβλίο της 11ης Ιανουαρίου 1995⁶ και το Λευκό Βιβλίο της 13ης Δεκεμβρίου 1995⁷, η Επιτροπή ανακοίνωσε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο τις απόψεις της για τη μελλοντική ενεργειακή πολιτική της Κοινότητας και το ρόλο που πρέπει να διαδραματίσουν οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας·

ότι, στο ψήφισμά του της 4ης Ιουλίου 1996⁸, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο καλεί την Επιτροπή να εφαρμόσει κοινοτικό σχέδιο δράσης με σκοπό την προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας·

ότι, με το Πράσινο Βιβλίο της 20ής Νοεμβρίου 1996⁹ με τίτλο "Ενέργεια για το μέλλον: Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας", η Επιτροπή δρομολόγησε μια διαδικασία προς την ανάπτυξη και τη μεταγενέστερη εφαρμογή μιας κοινοτικής στρατηγικής και ενός σχεδίου δράσης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ)·

ότι το άρθρο 130Α της Συνθήκης ορίζει ότι η Κοινότητα πρέπει να αναπτύξει και να συνεχίσει τις δράσεις που οδηγούν σε ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής της συνοχής και, ιδιαίτερα, να επιδιώξει τη μείωση των διαφορών μεταξύ των

⁵ ΕΕ αριθ. L 167 της 9.7.1993, σ. 31

⁶ COM(94) 649 της 11.1.1995

⁷ COM(95) 682 της 13.12.1995

⁸ A4 - 0188/96 - ΕΚ 251.039

⁹ COM (96) 576 τελικό της 20.11.1996

διαφόρων περιφερειών και, συγκεκριμένα, τη μείωση της καθυστέρησης των λιγότερο ευνοημένων περιφερειών· ότι οι δράσεις αυτές καλύπτουν μεταξύ άλλων και τον ενεργειακό τομέα·

ότι, με την απόφαση 93/500/ΕΟΚ της 13ης Σεπτεμβρίου 1993¹⁰, το Συμβούλιο ενέκρινε κοινοτικό πρόγραμμα για την προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ALTENER) με σκοπό να μειωθούν οι εκπομπές CO₂ με την αύξηση του μεριδίου αγοράς των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της συμβολής τους στη συνολική παραγωγή πρωτογενούς ενέργειας στην Κοινότητα· ότι το πρόγραμμα αυτό λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1997·

ότι η Κοινότητα αναγνώρισε ότι το πρόγραμμα ALTENER αντιπροσωπεύει σημαντικό στοιχείο της κοινοτικής στρατηγικής για τη μείωση των εκπομπών CO₂·

ότι η Επιτροπή¹¹ υπέβαλε πρόταση απόφασης του Συμβουλίου περί θέσπισης πολυετούς προγράμματος προώθησης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην Κοινότητα (ALTENER II)·

ότι θεσπίστηκε πολυετές πρόγραμμα πλαίσιο για δράσεις στον τομέα της Ενέργειας·

ότι, με την απόφαση 1110/94/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Απριλίου 1994¹², θεσπίστηκε τέταρτο πρόγραμμα πλαίσιο δράσεων έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης· ότι η πολιτική στο πεδίο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας αποτελεί σημαντικό μέσο για τη χρησιμοποίηση και την προώθηση των νέων ενεργειακών τεχνολογιών που θα αναπτύξει το πρόγραμμα πλαίσιο· ότι το πρόγραμμα ALTENER II αποτελεί μέσο συμπληρωματικό του προαναφερόμενου προγράμματος·

ότι η Επιτροπή υπέβαλε στο Συμβούλιο και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τις προτάσεις της σχετικά με το 5ο πρόγραμμα πλαίσιο ΕΓΑ¹³·

ότι η αυξημένη χρήση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας θα έχει θετικό αντίκτυπο τόσο στο περιβάλλον όσο και στην ασφάλεια ενεργειακού εφοδιασμού· ότι, για να επιτευχθούν άριστα αποτελέσματα, θα ήταν καλό να αναπτυχθεί η διεθνής συνεργασία σε υψηλό βαθμό·

ότι ένα ενισχυμένο πρόγραμμα ALTENER II αντιπροσωπεύει ουσιαστικό μέσο ανάπτυξης του δυναμικού των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας·

ότι, στην εφαρμογή του προγράμματος, πρέπει να υπάρξει στενή συνεργασία με άλλες κοινοτικές δράσεις και προγράμματα που επίσης αφορούν την προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας·

ότι στο πρόγραμμα ALTENER II θα ήταν πολιτικά και οικονομικά σκόπιμο να συμμετάσχουν οι συνδεδεμένες χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης,

¹⁰ ΕΕ L 235 της 18.09.1993

¹¹ COM(97)87 τελικό της 12.03.1997

¹² ΕΕ αριθ. L 126 της 18.5.1994

¹³

όπως σημειώνεται στα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στην Κοπεγχάγη τον Ιούνιο του 1994¹⁴ και επισημαίνει στην ανακοίνωσή της επί του θέματος αυτού προς το Συμβούλιο η Επιτροπή το Μάιο του 1994¹⁵, καθώς και η Κύπρος,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

1. Η Κοινότητα θέτει σε εφαρμογή πενταετές πρόγραμμα μέτρων και δράσεων, αποκαλούμενο ALTENER II (στο εξής "πρόγραμμα"), με σκοπό την προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην Κοινότητα. Στόχοι του προγράμματος είναι:

(α) να δημιουργηθούν οι αναγκαίες συνθήκες για την εφαρμογή ενός κοινοτικού σχεδίου δράσης για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, και συγκεκριμένα οι αναγκαίες νομικές, κοινωνικοοικονομικές και διοικητικές συνθήκες·

(β) να ενθαρρυνθούν οι ιδιωτικές και δημόσιες επενδύσεις στην παραγωγή και χρήση ενέργειας προερχόμενης από ανανεώσιμες πηγές.

Αυτοί οι δύο στόχοι συμβάλλουν στην επίτευξη των γενικών κοινοτικών στόχων και προτεραιοτήτων που ακολουθούν: περιορισμός των εκπομπών CO₂, αύξηση του μεριδίου των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο ενεργειακό ισοζύγιο, μείωση της εξάρτησης από τις εισαγωγές ενέργειας, ασφάλεια ενεργειακού εφοδιασμού, οικονομική ανάπτυξη, κοινωνικοοικονομική συνοχή και περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη.

2. Στο πλαίσιο του προγράμματος, χορηγείται κοινοτική χρηματοδοτική ενίσχυση για δράσεις που ανταποκρίνονται στους στόχους της παρούσας απόφασης.
3. Η εκτέλεση του προγράμματος ALTENER II αρχίζει την 1η Ιανουαρίου 1998 και περατώνεται την 31η Δεκεμβρίου 1992.
4. Οι ετήσιες πιστώσεις κονδυλίων για την εφαρμογή του προγράμματος εγκρίνονται από την αρχή που είναι αρμόδια για τον προϋπολογισμό εντός των ορίων των δημοσιονομικών προοπτικών.

Άρθρο 2

Στο πλαίσιο του προγράμματος, χρηματοδοτούνται οι ακόλουθες δράσεις και μέτρα που σχετίζονται με τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας:

- (α) Μελέτες και άλλες δράσεις με σκοπό την εφαρμογή και συμπλήρωση των κοινοτικών μέτρων που έχουν ληφθεί για την ανάπτυξη του δυναμικού των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Αυτές περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων,

¹⁴

¹⁵ COM

ανάπτυξη κλαδικών στρατηγικών και στρατηγικών αγοράς, ανάπτυξη τεχνικών κανονισμών και προτύπων, εισαγωγή ομαδοποιημένων αγορών και ανάλυση των νομικών, κοινωνικοοικονομικών και διοικητικών συνθηκών των πλέον ευνοϊκών για τη διείσδυση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και εκπόνηση κατάλληλης νομοθεσίας.

- (β) Δράσεις πειραματικής εφαρμογής με σκοπό να δημιουργηθούν ή να επεκταθούν οι υποδομές και τα μέσα για την ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας:
- στον τοπικό και περιφερειακό προγραμματισμό,
 - στα μέσα προγραμματισμού, σχεδιασμού και αξιολόγησης,
 - στα νέα δημοσιονομικά μέσα και στα μέσα της αγοράς,
 - στην πληροφόρηση,
 - στην εκπαίδευση και κατάρτιση.
- (γ) Μέτρα τα οποία προτείνει η Επιτροπή με σκοπό την ενθάρρυνση των ανταλλαγών πείρας και τεχνογνωσίας και, ως εκ τούτου, τη βελτίωση του συντονισμού των δραστηριοτήτων που διεξάγονται σε διεθνή, κοινοτική, εθνική, περιφερειακή και τοπική κλίμακα· δημιουργία ενός συγκεντρωτικού συστήματος συλλογής και διάδοσης στοιχείων σχετικών με τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.
- (δ) Μέτρα προτεινόμενα από φορείς άλλους πλιν της Επιτροπής, με σκοπό την ενθάρρυνση των ανταλλαγών πείρας και τεχνογνωσίας.
- (ε) Στοχοθετημένες δράσεις που έχουν στόχο να διευκολυνθεί η διείσδυση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και να ενθαρρυνθούν οι επενδύσεις, μέσω της παροχής βοήθειας κατά την προετοιμασία, την υποβολή και την εφαρμογή έργων.

Σκοπός των στοχοθετημένων αυτών δράσεων είναι να διευκολυνθούν και να επισπευσθούν οι επενδύσεις σε νέες μονάδες παραγωγής ισχύος από ανανεώσιμες πηγές, με την παροχή χρηματοδοτικής στήριξης έτσι ώστε να μειωθεί το έμμεσο κόστος και το κόστος παροχής υπηρεσιών των έργων και ώστε να υπερβληθούν τα σημερινά εμπόδια μη τεχνικής φύσεως.

Στα πλαίσια των εν λόγω δράσεων, παρέχεται χρηματοδοτική στήριξη για την πρόσβαση στη βοήθεια και την εμπειρογνωμοσύνη ειδικών, την ανάλυση των προοπτικών αγοράς, τη χωροθέτηση των έργων, την υποβολή αιτήσεων για άδειες κατασκευής και εκμετάλλευσης, την κατάρτιση χρηματοδοτικού σχεδίου, την προετοιμασία προσκλήσεων υποβολής προσφορών, την κατάρτιση των φορέων εκμετάλλευσης, την έναρξη λειτουργίας των εγκαταστάσεων, κλπ.

Οι στοχοθετημένες αυτές δράσεις αφορούν την υλοποίηση έργων στα ακόλουθα πεδία:

- βιομάζα, συμπεριλαμβανομένων των ενεργειακών καλλιεργειών, των καυσόξυλων, των δασοκομικών και γεωργικών υπολειμμάτων, των αστικών αποβλήτων¹⁶, των υγρών βιοκαυσίμων και του βιοαερίου,
- ηλιακά συστήματα θερμικής και φωτοβολταϊκής ενέργειας,
- παθητικά και ενεργητικά ηλιακά συστήματα στα κτίρια,
- υδροηλεκτρικά έργα μικρής κλίμακας (< 10 MW),

¹⁶ Ανακοίνωση της Επιτροπής για την επανεξέταση της κοινοτικής στρατηγικής για τη διαχείριση των αποβλήτων. COM(96) 399 τελικό της 30.7.1996.

- αιολική ενέργεια,
- γεωθερμική ενέργεια.

(στ) Άλλες δράσεις, και συγκεκριμένα:

- δράσεις παρακολούθησης της εφαρμογής της κοινοτικής στρατηγικής και του σχεδίου δράσης για την ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας·
- δράσεις στήριξης των πρωτοβουλιών που αναλαμβάνονται κατ'εφαρμογήν του σχεδίου δράσης, ιδίως προκειμένου να προωθηθεί ο συντονισμός και η ευρύτερη συνέργεια μεταξύ των δράσεων καθώς και μεταξύ όλων των δραστηριοτήτων που χρηματοδοτούνται από την Κοινότητα·
- δράσεις παρακολούθησης της προόδου που επιτυγχάνεται στην Κοινότητα και τα κράτη μέλη της όσον αφορά την ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας·
- δράσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων και της οικονομικής απόδοσης των δράσεων και των μέτρων που λαμβάνονται στο πλαίσιο του παρόντος προγράμματος. Στην αξιολόγηση αυτή συνεκτιμώνται επίσης περιβαλλοντικά και κοινωνικά θέματα.

Άρθρο 3

1. Όλες οι δαπάνες που συνδέονται με τις δράσεις και τα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 2 εδάφια (α), (γ), και (στ) αναλαμβάνονται από την Κοινότητα.
2. Στο πλαίσιο του παρόντος προγράμματος, η χρηματοδοτική συμμετοχή στις δράσεις και τα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 2 εδάφια (β) και (δ) δεν υπερβαίνει το 50% του συνολικού τους κόστους, το δε υπόλοιπο καλύπτεται είτε από δημόσιους ή ιδιωτικούς πόρους ή από συνδυασμό και των δύο.
3. Το ύψος της χρηματοδότησης στο πλαίσιο του παρόντος προγράμματος για τις δράσεις και τα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 2 εδάφιο (ε) καθορίζεται ετησίως για καθεμία από τις στοχοθετημένες δράσεις σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 3.

Άρθρο 4

1. Υπεύθυνη για την εφαρμογή του προγράμματος είναι η Επιτροπή.
2. Οι όροι και οι κατευθυντήριοι άξονες της χρηματοδότησης των δράσεων και μέτρων που αναφέρονται στο άρθρο 2 καθορίζονται ετησίως με βάση:
 - τις προτεραιότητες που καθορίζουν η Κοινότητα και τα κράτη μέλη στα προγράμματά τους για την προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας,
 - κριτήρια όπως η απόδοση, οι δυνατότητες ανάπτυξης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και ο αντίκτυπός τους στην απασχόληση και το περιβάλλον, και ιδίως στη μείωση των εκπομπών CO₂,
 - για τις δράσεις που προβλέπονται στο άρθρο 2 εδάφιο ε), το σχετικό κόστος της συνδρομής, τις αναμενόμενες νέες παραγωγικές ικανότητες και το μέγεθος του διαπεριφερειακού ή/και διεθνικού οφέλους,
 - τις αρχές που καθορίζονται στο άρθρο 92 της συνθήκης και τις σχετικές κοινοτικές κατευθύνσεις για τις κρατικές ενισχύσεις που αφορούν την προστασία του περιβάλλοντος.

Άρθρο 5

Η Επιτροπή επικουρείται από την επιτροπή που προβλέπεται στο άρθρο 4 της απόφασης του Συμβουλίου περί πολυετούς προγράμματος πλαισίου δράσεων στον τομέα της ενέργειας.

Άρθρο 6

1. Κατά τη διάρκεια του δεύτερου έτους του προγράμματος, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή Περιφερειών σχετικά με τα μέτρα που έχουν ληφθεί για την προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε κλίμακα Κοινότητας και κρατών μελών, αναφερόμενη ιδιαίτερα στους στόχους που ορίζονται στο άρθρο 1. Η έκθεση αυτή συνοδεύεται από προτάσεις τροποποιήσεων του προγράμματος, οι οποίες θα είναι ίσως αναγκαίες με βάση τα αποτελέσματα.
2. Μετά τη λήξη του προγράμματος, η Επιτροπή προβαίνει σε αξιολόγηση των αποτελεσμάτων που είχε η εφαρμογή της παρούσας απόφασης και της συνοχής των εθνικών και κοινοτικών δράσεων. Υποβάλλει σχετική έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή Περιφερειών.

Άρθρο 7

Στο παρόν πρόγραμμα δύνανται να συμμετάσχουν οι συνδεδεμένες χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης (ΧΚΑΙΕ) σύμφωνα με τους όρους και τις δημοσιονομικές διατάξεις που καθορίζονται στα πρόσθετα πρωτόκολλα των συμφωνιών σύνδεσης ή στις ίδιες τις συμφωνίες σύνδεσης σχετικά με τη συμμετοχή σε κοινοτικά προγράμματα. Στο παρόν πρόγραμμα δύνανται να συμμετάσχει η Κύπρος, με βάση πρόσθετα κονδύλια και υπό τους ίδιους όρους με εκείνους που ισχύουν για τις χώρες ΕΖΕΣ/ΕΟΧ, σύμφωνα με τις διαδικασίες που θα συμφωνηθούν με τη χώρα αυτή.

Άρθρο 8

Η παρούσα απόφαση ακυρώνει και αντικαθιστά την Απόφαση (ΕΚ) αριθ. / του Συμβουλίου.

Άρθρο 9

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

III. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΛΕΓΑΤΙΟ

1. ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Προγράμμα πλαίσιο για την ενέργεια (1998-2002).

ALTENER II. Πολυετές πρόγραμμα για την προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην Κοινότητα.

2. ΣΧΕΤΙΚΟ ΚΟΝΔΥΛΙ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

B4.1030

3. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

Απόφαση 93/500/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 13ης Σεπτεμβρίου 1993 (ΕΕ αριθ. L 235 της 18.9.93, σ. 41). Πρόγραμμα ALTENER I.

Πρόταση Απόφασης του Συμβουλίου που υπεβλήθη στις 22 Μαΐου 1997 σχετικά με πολυετές πρόγραμμα για την προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην Κοινότητα (Πρόγραμμα Altener II) - (ΕΕ αριθ C 192 της 14.06.1997, σελ. 16).

Πρόταση απόφασης του Συμβουλίου περί θέσπισης πολυετούς προγράμματος πλαισίου για δράσεις στον τομέα της ενέργειας (1998-2002).

4. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

4.1 Γενικός στόχος της δράσης

Η Επιτροπή κρίνει ότι η συνέχιση του προγράμματος ALTENER είναι αναγκαία. Το πρόγραμμα συμβάλλει με ουσιαστικό τρόπο στην αύξηση της χρησιμοποίησης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας φιλικών προς το περιβάλλον, και αποτελεί σημαντικό μέρος της κοινοτικής στρατηγικής για τη μείωση των εκπομπών CO₂. Ο στόχος αυτός συμβαδίζει με τα άρθρα 130Π και 130Ρ της συνθήκης.

Οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας καλύπτουν προς το παρόν κατά τι λιγότερο του 6% των αναγκών πρωτογενούς ενέργειας της Ευρωπαϊκής Κοινότητας φθάνοντας περίπου τους 70 εκατ. ΤΠΠ. Στην ανακοίνωσή της «Ενέργεια για το μέλλον: Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας. Πράσινο Βιβλίο για μία κοινοτική στρατηγική», η Επιτροπή προτείνει σημαντική αύξηση της χρήσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για το έτος 2010. Κατά την διαδικασία έγκρισης του Πράσινου Βιβλίου καθορίσθηκε ως ενδεικτικός στόχος ο διπλασιασμός του μεριδίου των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας με χρονικό ορίζοντα το 2010. Η Επιτροπή επεξεργάζεται μια πρόταση ανακοίνωσης σχετικά με το Λευκό Βιβλίο "Κοινοτική στρατηγική για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας με χρονικό ορίζοντα το 2010", η οποία συνοδεύεται από σχέδιο δράσης. Το πρόγραμμα ALTENER II έχει να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην εφαρμογή και την παρακολούθηση της εν λόγω στρατηγικής και του σχετικού σχεδίου δράσης.

Στόχος του προγράμματος ALTENER είναι να συμβάλει σε αξιοσημείωτο βαθμό στην επίτευξη αυτού του κοινοτικού στόχου. Η αύξηση της χρησιμοποίησης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας θα συμβάλει επίσης στην κοινωνική συνοχή της

Κοινότητας, θα προωθήσει την αξιοποίηση των τοπικών πηγών ενέργειας και θα επισπεύσει την διείσδυση των νέων ενεργειακών τεχνολογιών (πολλές από τις οποίες έχουν αναπτυχθεί με κοινοτική χρηματοδότηση) στην αγορά.

Βάσει των ανωτέρω, η Επιτροπή προτείνει να συνεχισθεί το πρόγραμμα ALTENER με ενσωμάτωση πολλών από τις συστάσεις της ομάδας ανεξαρτήτων εμπειρογνομόνων και με βάση τα συμπεράσματα της Λιάσκεψης ALTENER, καθώς επίσης και με βάση την πείρα που έχει αποκομίσει η Επιτροπή από την εκτέλεση του προγράμματος ALTENER και άλλων δράσεων στον τομέα της ενέργειας.

4.2 Καλυπτόμενη περίοδος και προβλεπόμενες μέθοδοι ανανέωσης της δράσης

Η δράση θα διαρκέσει πέντε έτη, από την 1η Ιανουαρίου 1998 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2002.

5. ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ

ΜΥΔ/ΔΠ

6. ΕΙΔΟΣ ΔΑΠΑΝΩΝ/ΕΣΟΔΩΝ

Για το ALTENER II προτείνεται προϋπολογισμός ύψους 81,1 εκατ. ECU.

Ο προϋπολογισμός του ALTENER I ήταν αρχικά 40 εκατ. ECU· αλλά στο τέλος του προγράμματος αυξήθηκε σε 46,4 εκατ. ECU περίπου. Το 72% του συνολικού προϋπολογισμού δαπανήθηκε κατά τα έτη 1994, 1995 και 1996. Το 1993 ως έτος αντιπροσώπευε ουσιαστικά μόνον τέσσερις μήνες, δεδομένου ότι το πρόγραμμα εγκρίθηκε στις 18.9.1993, ενώ το 1997 ο διαθέσιμος προϋπολογισμός ανήλθε σε 8,2 εκατ. ECU.

Το ALTENER II θα συνίσταται σε έξι τύπους δράσεων και μέτρων για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας:

A. ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ALTENER I:

- (α) Μελέτες και άλλες δράσεις με σκοπό την εφαρμογή και συμπλήρωση των κοινοτικών μέτρων που έχουν ληφθεί για την ανάπτυξη του δυναμικού των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, όπως οι κλαδικές στρατηγικές και οι στρατηγικές αγοράς, η ανάπτυξη τεχνικών κανονισμών και προτύπων, οι ομαδοποιημένες αγορές και η νομοθεσία.
- (β) Δράσεις πειραματικής εφαρμογής με σκοπό να δημιουργηθούν ή να επεκταθούν οι υποδομές και τα μέσα για την ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας:
 - στον τοπικό και περιφερειακό προγραμματισμό,
 - στα μέσα προγραμματισμού, σχεδιασμού και αξιολόγησης,
 - στα νέα δημοσιονομικά μέσα και τα μέσα της αγοράς,
 - στην πληροφόρηση,
 - στην εκπαίδευση και κατάρτιση.
- (γ) Μέτρα τα οποία προτείνει η Επιτροπή με σκοπό την ενθάρρυνση των ανταλλαγών πείρας και τεχνογνωσίας· δημιουργία ενός συγκεντρωτικού συστήματος συλλογής και διάδοσης στοιχείων σχετικών με τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

- (δ) Μέτρα προτεινόμενα από φορείς άλλους πλην της Επιτροπής, με σκοπό την ενθάρρυνση των ανταλλαγών πείρας και τεχνογνωσίας.

Β. ΝΕΑ ΔΡΑΣΗ ΜΕ ΣΚΟΠΟ ΝΑ ΠΡΟΩΘΗΘΕΙ Η ΔΙΕΙΣΔΥΣΗ ΤΩΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ

- (ε) Στοχοθετημένες δράσεις με σκοπό να διευκολυνθεί η διείσδυση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και να ενθαρρυνθούν οι επενδύσεις στα ακόλουθα πεδία:

- βιομάζα, συμπεριλαμβανομένων των ενεργειακών καλλιεργειών, των καυσόξυλων, των δασοκομικών και γεωργικών υπολειμμάτων, των αστικών αποβλήτων¹⁷, των υγρών βιοκαυσίμων και του βιοαερίου,
- ηλιακά συστήματα θερμικής και φωτοβολταϊκής ενέργειας,
- παθητικά και ενεργητικά ηλιακά συστήματα στα κτίρια,
- υδροηλεκτρικά έργα μικρής κλίμακας,
- αιολική ενέργεια,
- γεωθερμική ενέργεια.

Γ. ΝΕΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ, ΤΗΝ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΠΕ

(στ) Δράσεις με σκοπό:

- την παρακολούθηση της εφαρμογής της κοινοτικής στρατηγικής και του σχεδίου δράσης για την ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας·
- τη στήριξη των πρωτοβουλιών που αναλαμβάνονται στα πλαίσια της εφαρμογής του σχεδίου δράσης, ιδίως προκειμένου να προωθηθεί η συνέργεια μεταξύ των δράσεων·
- την παρακολούθηση της προόδου που επιτυγχάνεται στην Κοινότητα και τα κράτη μέλη της όσον αφορά την ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας·
- την αξιολόγηση των μέτρων που λαμβάνονται στο πλαίσιο του παρόντος προγράμματος.

Η χρηματοδοτική στήριξη θα καλύπτει:

- έως το 100% των δαπανών των σχετικών με τις δράσεις που περιγράφονται στις παραγράφους α), γ) και στ)·
- μεταξύ 30% και 50% του συνολικού κόστους των δράσεων που περιγράφονται στις παραγράφους β) και δ), το δε υπόλοιπο θα αναλάβουν τα κράτη μέλη ή ιδιωτικές επιχειρήσεις.

¹⁷ Ανακοίνωση της Επιτροπής για την επανεξέταση της κοινοτικής στρατηγικής για τη διαχείριση των αποβλήτων. COM(96) 399 τελικό της 30.7.1996.

Το ύψος της χρηματοδοτικής στήριξης για τις διάφορες δράσεις που αναλαμβάνονται δυνάμει του άρθρου 2 εδάφιο ε) θα καθορίζεται ετησίως.

Οι δράσεις που έχουν επιλεγεί θα ενταχθούν σε ενδεικτικό πρόγραμμα, του οποίου οι προτεραιότητες και οι κατευθύνσεις θα καθορίζονται ετησίως.

Οι ετησίως καθοριζόμενες κατευθύνσεις θα υποβάλλονται προς γνωμοδότηση σε συμβουλευτική επιτροπή απαρτιζόμενη από αντιπροσώπους των κρατών μελών.

Κάθε χρηματοδότηση θα αποτελεί αντικείμενο σύμβασης συνομολογούμενης μεταξύ της Επιτροπής και του υπευθύνου ή συντονιστού της χρηματοδοτούμενης δράσης.

7. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Τα ετήσια κονδύλια για την εφαρμογή του προγράμματος θα καθορισθούν από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή εντός των ορίων των δημοσιονομικών προοπτικών. Το ποσό θα καθορίζεται ετησίως από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή (βλ. πίνακα 7.2).

Ο προτεινόμενος ενδεικτικός προϋπολογισμός είναι 81.100.000 ECU.

Τα προτεινόμενα ποσά υπόκεινται στους περιορισμούς των τρεχουσών δημοσιονομικών προοπτικών. Κατά την κατάρτιση των προσεχών δημοσιονομικών προοπτικών, μπορεί να επανεξετασθεί η χρηματοδότηση των δράσεων προτεραιότητας υπέρ της προώθησης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

7.1 Μέθοδος υπολογισμού του κόστους (ορισμός του κόστους μονάδας)

Στους λεπτομερείς και αναλυτικούς πίνακες και στην αιτιολόγηση των δράσεων που ακολουθούν παρουσιάζονται οι εκτιμήσεις που χρησίμευσαν ως βάση για τον υπολογισμό του κόστους της επιχείρησης.

Δράσεις βάσει του άρθρου 2α) Εφαρμογή και συμπλήρωση των κοινοτικών μέτρων που λαμβάνονται για να αναπτυχθεί το δυναμικό των ΑΠΕ

Κλαδικές μελέτες: ελήφθη ως βάση το μέσο κόστος κατά το παρελθόν - εντούτοις, όλες οι μελέτες θα πρέπει τώρα να περιλαμβάνουν και τα 15 κράτη μέλη και τις ΧΚΑΕ. (Όσον αφορά τα κράτη μέλη, οι μελέτες κάλυψαν την ΕΕ-12 και πρέπει τώρα να επεκταθούν ώστε να καλύψουν την ΕΕ-15).

Εναρμόνιση: ίδια προσέγγιση με τις κλαδικές μελέτες. Η εναρμόνιση, μεταξύ άλλων, των διαδικασιών χορήγησης αδειών, των όρων σύνδεσης με τα δίκτυα καθώς και των μέτρων που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη αναλύεται σε συνάρτηση με τα έργα εφαρμογής της στρατηγικής.

Πρότυπα: μέσο κόστος κατά το παρελθόν - 500.000 ECU/εντολή.

(σε χιλ. ECU)

Κατανομή	1998	1999	2000	2001	2002	Σύνολο
----------	------	------	------	------	------	--------

άρθρο 2 α) Εφαρμογή και συμπλήρωση των κοινοτικών μέτρων για την ανάπτυξη του δυναμικού των ΛΠΕ						
* Μελέτες σχετικά με τις κλαδικές στρατηγικές και τις στρατηγικές αγοράς	500	500	1.000	1.000	1.000	4.000
* Πλαίσιο για την εναρμόνιση	1.000	500	1.500	1.500	1.500	6.000
* Ανάπτυξη τεχνικών κανόνων και προτύπων	500	1.000	1.500	1.500	1.500	6.000
Υποσύνολο άρθρου 2α	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	10.000

Δράσεις βάσει του άρθρου 2β) Δράσεις για τις υποδομές και τα μέσα ανάπτυξης των ΛΠΕ

Υποδομές και προγραμματισμός: Το ελάχιστο ένα έργο ετησίως για 10 χώρες και 2 έργα ετησίως για 5 χώρες όσον αφορά τους τρεις τύπους υποδομών. Ο τοπικός και περιφερειακός προγραμματισμός καθώς και οι υποδομές κατάρτισης και πληροφόρησης πρέπει να ενισχυθούν.

(σε χιλ. ECU)

Κατανομή	1998	1999	2000	2001	2002	Σύνολο
άρθρο 2 εδάφιο β) Δράσεις για τις υποδομές και τα μέσα για την ανάπτυξη των ΛΠΕ						
* Έργα σχετικά με τον προγραμματισμό και τα μέσα	1.500	1.600	1.900	1.900	1.900	8.800
* Έργα ανάπτυξης μέσων σχεδιασμού, παρακολούθησης και αξιολόγησης	1.000	1.100	1.000	1.000	1.000	5.100
* Έργα για νέα οικονομικά μέσα και μέσα παρέμβασης στην αγορά	1.000	1.100	1.000	1.000	1.000	5.100
* Υποδομές για την πληροφόρηση, εκπαίδευση και κατάρτιση	1.000	1.100	1.100	1.100	1.100	5.400
Υποσύνολο άρθρου 2β)	4.500	4.900	5.000	5.000	5.000	24.400

Δράσεις βάσει του άρθρου 2γ) και 2δ) Διάδοση των πληροφοριών

Κοινοτικές εκδηλώσεις και δημοσιεύσεις: Τέσσερις συνεδριάσεις αναδόχων σχετικά με τις υποδομές και τέσσερις για κλαδικά θέματα ανά έτος. Δαπάνες προώθησης (δελτία, φυλλάδια, κλπ.). Προώθηση της εκστρατείας για τη δρομολόγηση.

Προσωρινά δίκτυα ειδικών καθηκόντων: Στο ALTENER 1 τα τρία δίκτυα βιομάζας χρηματοδοτήθηκαν κατά 30% μόνο και το κόστος ήταν 1,2 εκατ. ECU το 1995 και 1 εκατ. ECU το 1996. Είναι απαραίτητο να διευρυνθεί η δράση και να αυξηθεί το ποσοστό χρηματοδότησης.

Συγκεντρωτικό σύστημα συλλογής και διάδοσης των πληροφοριών (δημιουργία εικονικού κέντρου "Agores"): Επειδή πρόκειται για νέα δράση, το εκτιμώμενο κόστος υπολογίστηκε με βάση την πείρα του δικτύου EnR για τη συλλογή και επεξεργασία πληροφοριών από τα κράτη μέλη για το ALTENER και το κόστος του, στη δε προβολή συνυπολογίστηκε η αύξηση του αριθμού των χωρών, των έργων και των θεμάτων που πρέπει να συμπεριληφθούν. Η υπόψη δράση ενισχύεται σταδιακά ώστε να επεκταθεί και σε άλλες χώρες και στοχοθετημένες δραστηριότητες.

Στήριξη των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών δράσεων πληροφόρησης σε συνεργασία με τις τοπικές αρχές των κρατών μελών κλπ.: Στήριξη δύο τουλάχιστον εθνικών εκδηλώσεων ανά έτος (μέγιστη χρηματοδότηση 50%).

Στήριξη των υφιστάμενων δικτύων, ενώσεων και άλλων παραγόντων: Σχεδόν όλες οι κλαδικές βιομηχανικές ενώσεις ή ομοσπονδίες διοργανώνουν μία εκδήλωση ανά έτος και, ορισμένες, μία διεθνή εκδήλωση ανά διετία. Η χρηματοδοτική στήριξη κυμαίνεται μεταξύ 30.000 και 100.000. Επιλέξιμη είναι επίσης η χρηματοδοτική στήριξη δημοσιεύσεων ή δράσεων πληροφόρησης.

(σε χιλ. ECU)

Κατανομή	1998	1999	2000	2001	2002	Σύνολο
Άρθρο 2 εδάφια γ) + δ) Διάδοση των πληροφοριών + συγχρηματοδοτούμενη διάδοση των πληροφοριών						
* Κοινοτικές εκδηλώσεις και δημοσιεύσεις, προώθηση της "campaign for take off"	500	400	500	500	500	2.400
* Προσωρινά δίκτυα ειδικών καθηκόντων για τη βιομάζα, τα απόβλητα, τα υγρά βιοκαύσιμα, την ηλιακή θερμική, την ηλιακή φωτοβολταϊκή ενέργεια, τα κτίρια, κλπ.	750	750	750	750	750	3.750
* Συγκεντρωτικό σύστημα συλλογής και διάδοσης των πληροφοριών	750	750	750	750	750	3.750
* Στήριξη εθνικών, περιφερειακών και τοπικών δράσεων πληροφόρησης σε συνεργασία με τις τοπικές αρχές των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένου του ΕΟΧ, των ΧΚΑΕ και της Κύπρου	500	500	500	500	500	2.500
* Στήριξη υφιστάμενων δικτύων, ενώσεων και άλλων παραγόντων	500	400	500	500	500	2.400
Υποσύνολο άρθρ. 2γ +2δ	3.000	2.800	3.000	3.000	3.000	14.800

Δράσεις βάσει του άρθρου 2ε) Στοχοθετημένες δράσεις με σκοπό να διευκολυνθεί η διείσδυση των ΑΠΕ στην αγορά και να ενθαρρυνθούν οι επενδύσεις

Χρηματοδότηση χορηγείται για έμμεσες δραστηριότητες που ενισχύουν τη διείσδυση των ΑΠΕ στην αγορά και διευκολύνουν τις επενδύσεις. Τα ποσά που προτείνονται για τις δράσεις αυτές βασίζονται σε συζητήσεις με βιομηχανικούς κύκλους όπου συνυπολογίσθηκαν οι προοπτικές ανάπτυξης των διαφόρων κλάδων και οι εκτιμήσεις των διαφόρων τύπων έμμεσου κόστους. Το επίπεδο της υποστήριξης που θα χορηγηθεί στο πλαίσιο του προγράμματος για το έμμεσο κόστος θα καθορισθεί από την Επιτροπή κατά την πρόσκληση υποβολής προτάσεων. Η δράση αυτή θα διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην εφαρμογή της εκστρατείας δρομολόγησης ("campaign for take-off") που σχεδιάζει η Επιτροπή στο πλαίσιο της Λευκής Βίβλου για τις ΑΠΕ, με σκοπό, μεταξύ άλλων, να καλυφθούν τα κενά μετά τα έργα επίδειξης και να ενθαρρυνθούν οι επενδύσεις.

(σε χιλ. ECU)

Κατανομή	1998	1999	2000	2001	2002	Σύνολο
άρθρο 2 ε) Στοχοθετημένες δράσεις για να προωθηθεί η διείσδυση των ΑΠΕ στην αγορά						
* Προκήρυξη ετήσιων προσκλήσεων υποβολής προσφορών/προτάσεων και τροποποιήσεις ή αναπροσανατολισμοί	100	100	100	100	100	500
* Στοχοθετημένες δράσεις:						
-Πεδίο 1: βιομάζα, βιοαέριο, βιοκαύσιμα	1.000	1.000	1.500	1.500	1.500	6.500
-Πεδίο 2: ηλιακή θερμική και φωτο-βολταϊκή	750	1.000	1.500	1.500	1.500	6.2500
-Πεδίο 3: ηλιακή ενέργεια στα κτίρια	500	1.000	1.100	1.100	1.200	4.900
-Πεδίο 4: μικρά υδροηλεκτρικά έργα	500	500	500	500	500	2.500
-Πεδίο 5: αιολική ενέργεια	500	500	500	500	500	2.500
-Πεδίο 6: γεωθερμική	250	300	300	300	300	1.450
Υποσύνολο άρθρου 2ε	3.600	4.400	5.500	5.500	5.600	24.600

(σε χιλ. ECU)

Κατανομή	1998	1999	2000	2001	2002	Σύνολο
άρθρο 2 στ) Εφαρμογή της κοινοτικής στρατηγικής και του σχεδίου δράσης για την ανάπτυξη των ΑΠΠΕ						
* Παρακολούθηση των στρατηγικών μέτρων της Κοινότητας και των κρατών μελών· παρακολούθηση της προόδου του σχεδίου δράσης	500	500	500	500	500	2.500
* Στήριξη πρωτοβουλιών που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο της εφαρμογής του σχεδίου δράσης.	250	450	450	450	450	2.050
* Παρακολούθηση της προόδου των ΑΠΠΕ στην Κοινότητα, τα κράτη μέλη και τις συνδεδεμένες χώρες· στατιστικές	300	300	300	300	300	1.500
* Μόνιμη αξιολόγηση και παρακολούθηση του προγράμματος	250	250	250	250	250	1.250
ΣΥΝΟΛΟ	1.300	1.500	1.500	1.500	1.500	7.300

7.2 Κατανομή ανά στοιχείο της δράσης (πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων)

(σε χιλ. ECU)

Κατανομή	1998	1999	2000	2001	2002	Σύνολο
άρθρο 2 α) Εφαρμογή και συμπλήρωση των κοινοτικών μέτρων ανάπτυξης του δυναμικού των ΑΠΕ	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	10.000
άρθρο 2 β) Δράσεις για τις υποδομές και τα μέσα ανάπτυξης των ΑΠΕ	4.500	4.900	5.000	5.000	5.000	24.400
άρθρο 2 γ) και 2 δ) Διάδοση των πληροφοριών	3.000	2.800	3.000	3.000	3.000	14.800
άρθρο 2 ε) Στοχοθετημένη δράση διευκόλυνσης της διείσδυσης των ΑΠΕ στην αγορά και ενθάρρυνσης των επενδύσεων	3.600	4.400	5.500	5.500	5.600	24.600
άρθρο 2στ) παρακολούθηση της στρατηγικής και της προόδου· αξιολόγηση και παρακολούθηση του προγράμματος και των δράσεων	1.300	1.500	1.500	1.500	1.500	7.300
ΣΥΝΟΛΟ	14.400	15.600	17.000	17.000	17.100	81.100

Σύγκριση επενδύσεων/έμμεσου κόστους

ΑΠΕ	Συνολικό κόστος ανά μονάδα νέας παραγωγής	Έμμεσο κόστος σε %	Έμμεσο κόστος σε ECU	Εκτιμώμενες έμμεσες δαπάνες επιλέξιμες σε συνάρτηση με τους προβλεπόμενους πόρους	Εκτιμώμενες επενδύσεις (μη επιλέξιμες)	Υφιστάμενη παραγωγική ικανότητα
	ECU/kW	%	ECU/ kW	εκατ. ECU	εκατ. ECU	MW
Βιομάζα	800	10	80	18	180	225
Ηλιακή φωτοβολταϊκή	4.000	20	800	6	30	7.5
Ηλιακή θερμική	250/m ²	10	25/m ²	8	80	320 mio m ²
Ηλιακή στα κτίρια	100	20	20	8	40	400
Μικρού μεγέθους υδροηλεκτρική	1.100	25	275	4	14	14.5
Αιολική ενέργεια	800	15	120	4	26.5	33.5
Γεωθερμική	2.000	10	200	2	20	10
ΣΥΝΟΛΟ				50	392.5	

Δράσεις βάσει του άρθρου 2στ) Εφαρμογή της κοινοτικής στρατηγικής και του κοινοτικού σχεδίου δράσης για την ανάπτυξη των ΑΠΕ

Παρακολούθηση των στρατηγικών μέτρων της Κοινότητας και των κρατών μελών· παρακολούθηση της προόδου του σχεδίου δράσης: πρέπει να δημιουργηθεί σταδιακά και να τεθεί σε λειτουργία ένας μηχανισμός παρακολούθησης με βάση τα εθνικά ιδρύματα (οργανισμοί ενέργειας), το κόστος του οποίου μπορεί να εκτιμηθεί σε 200.000-300.000 ECU ανά έτος. Οι επιθεωρήσεις υπολογίζονται σε 15.000 ECU κατά μέσο όρο ανά χώρα και ανά έτος. Σταδιακή επέκταση στις ΧΚΑΕ.

Στήριξη των πρωτοβουλιών που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης: το κόστος υπολογίζεται κατά μέσο όρο σε 15.000 ECU ανά έτος, συν 25.000 ECU για τον συντονισμό. Σταδιακή επέκταση στις ΧΚΑΕ.

Παρακολούθηση της προόδου στην Κοινότητα και τα κράτη μέλη όσον αφορά την ανάπτυξη των ΑΠΕ: το κόστος των επιθεωρήσεων για στατιστικούς σκοπούς

υπολογίσθηκαν από τη Στατιστική Υπηρεσία σε 20.000 ECU ανά χώρα και ανά έτος. Σταδιακή επέκταση στις ΧΚΛΕ και σε άλλους τομείς: απασχόληση, κατάρτιση, κτλ.

Μόνιμη αξιολόγηση και παρακολούθηση του προγράμματος: το κόστος υπολογίζεται κατά μέσο όρο σε 15.000 ECU ανά έτος, συν 25.000 ECU για τον συντονισμό. Σταδιακή επέκταση στις ΧΚΛΕ και ενίσχυση παράλληλα με την πορεία του προγράμματος και την πρόοδο της στρατηγικής.

7.3 Λειτουργικές δαπάνες για μελέτες, εμπειρογνώμονες, συνεδριάσεις κλπ. που συμπεριλαμβάνονται στο μέρος Β

(σε χιλ. ECU)	
Κατανομή	Προϋπολογισμός
- Μελέτες	50.000
- Συνεδριάσεις εμπειρογνομόνων και αξιολογητών	25.000
- Διασκέψεις και συνέδρια	25.000
- Πληροφόρηση και δημοσιεύσεις	150.000
ΣΥΝΟΛΟ	250.000

7.4 Χρονοδιάγραμμα των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων

	1998	1999	2000	2001	2002	ΣΥΝΟΛΟ
Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων	14.400	15.600	17.000	17.000	17.100	81.100

8. ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΤΗΣ (ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥΣ)

Οι συνολογούμενες συμβάσεις αμείβονται με βάση τις πραγματικές δαπάνες (με εξαίρεση τις δαπάνες μελετών οι οποίες καλύπτονται κατ'αποκοπήν και βάσει αποδεκτών αποτελεσμάτων). Το μεγαλύτερο μέρος των δαπανών των σχετικών με τα έργα ALTENER δεν συνδέονται με επενδύσεις και, επομένως, στις περισσότερες περιπτώσεις, αποδίδονται βάσει των αποδεκτών αποτελεσμάτων.

9. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΚΟΣΤΟΥΣ/ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ

9.1 Ειδικοί στόχοι των δράσεων που θα αναληφθούν στο πλαίσιο του ALTENER II

1. Η Κοινότητα θέτει σε εφαρμογή πενταετές πρόγραμμα μέτρων και δράσεων με σκοπό την προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην Κοινότητα. Στόχοι του προγράμματος αυτού είναι:

<i>Ειδικοί στόχοι</i>	<i>Μέσα</i>	<i>Πληθυσμός στόχου</i>
Εφαρμογή και συμπλήρωση των κοινοτικών μέτρων ανάπτυξης του δυναμικού των ΑΠΕ	Κλαδικές στρατηγικές αγοράς	Υπεύθυνοι λήψης αποφάσεων, βιομηχανία, επιχειρηματικοί φορείς
Εναρμόνιση της αγοράς των ΑΠΕ	Ανάπτυξη τεχνικών κανονισμών και προτύπων και εναρμόνιση των νομικών, κοινωνικοοικονομικών και διοικητών όρων	Βιομηχανία, παραγωγοί, χρήστες
Αύξηση της εμπιστοσύνης και της διείσδυσης των ΑΠΕ στην αγορά και βελτίωση της γενικότερης ωριμότητας και ανταγωνιστικότητας του κλάδου με υποστηρίζουσες υποδομές	Εθνικός, περιφερειακός και τοπικός προγραμματισμός ----- Ανάπτυξη μέσων και μεθοδολογιών προγραμματισμού, σχεδιασμού και αξιολόγησης ----- Ανάπτυξη νέων χρηματοδοτικών μέσων και μέσων αγοράς ----- Υποδομές πληροφόρησης ----- Υποδομές εκπαίδευσης και κατάρτισης	Εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές, αρμόδιοι λήψης αποφάσεων ----- Αρμόδιοι λήψης αποφάσεων, επιχειρηματικοί φορείς, βιομηχανία, παραγωγοί ----- Χρηματοδοτικά ιδρύματα, επιχειρηματικοί φορείς, επενδυτές, παραγωγοί, χρήστες ----- Αρμόδιοι λήψης αποφάσεων, χρήστες ----- Σπουδαστές πανεπιστημίων και τεχνικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, συνεχής επιμόρφωση για εργαζομένους, αρχιτέκτονες, μηχανικούς, εκπαιδευτικούς, χρήστες -----
Αύξηση της εμπιστοσύνης και της διείσδυσης των ΑΠΕ στην αγορά με βελτίωση της διάδοσης και του συντονισμού των διεθνών, κοινοτικών, εθνικών, περιφερειακών και	Κοινοτικές, εθνικές και περιφερειακές εκδηλώσεις και δημοσιεύσεις ----- Προσωρινά και ειδικά δίκτυα ανταλλαγής τεχνογνωσίας ----- Συγκεντρωτικό σύστημα ανταλλαγής και διάδοσης	Αρμόδιοι λήψης αποφάσεων, βιομηχανία, επιχειρηματικοί φορείς, παραγωγοί, χρήστες ----- Επιχειρηματικοί φορείς, αναπτυξιακοί φορείς

τοπικών εμπειριών και δραστηριοτήτων	πληροφοριών	Λιθινές, εθνικές, τοπικές και περιφερειακές αρχές, αρμόδιοι λήψης αποφάσεων, βιομηχανία, επιχειρηματικοί φορείς, παραγωγοί, χρήστες
Επίσπευση των επενδύσεων με αύξηση της επιχειρησιακής ικανότητας για την παραγωγή ενέργειας προερχόμενης από ΑΠΕ	Στήριξη υπαρχόντων δικτύων	Βιομηχανικές ενώσεις, ενώσεις παραγωγών και χρηστών
Εφαρμογή κοινοτικής στρατηγικής για τις ΑΠΕ	Χρηματοδοτική στήριξη έργων ούτως ώστε να μειωθεί το έμμεσο κόστος και το κόστος παροχής υπηρεσιών	Δημόσιοι και ιδιωτικοί επιχειρηματικοί φορείς, επενδυτές, παραγωγοί και χρήστες
	Παρακολούθηση των στρατηγικών μέτρων των κρατών μελών και της Κοινότητας και παρακολούθηση της προόδου του σχεδίου δράσης	Κοινοτικά όργανα, αρχές των κρατών μελών και αρμόδιοι λήψης αποφάσεων
	Εφαρμογή του σχεδίου δράσης, ιδίως για να προωθηθεί η συνέργεια με άλλες δράσεις της Κοινότητας και των κρατών μελών	Κοινοτικά όργανα και αρχές των κρατών μελών
	Παρακολούθηση της προόδου των ΑΠΕ στην Κοινότητα και τα κράτη μέλη	Κοινοτικά όργανα, αρχές των κρατών μελών, αρμόδιοι λήψης αποφάσεων, βιομηχανία, επιχειρηματικοί φορείς, παραγωγοί και χρήστες

9.2 Αιτιολόγηση της δράσης

Κόστος

Προκειμένου να επιτευχθεί σημαντική βελτίωση του μεριδίου των ΑΠΕ στην ακαθάριστη εσωτερική κατανάλωση ενέργειας, είναι απαραίτητο να αυξηθούν οι επενδύσεις. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της έκθεσης TERES II, χρειάζονται συμπληρωματικές επενδύσεις ύψους 180 δισεκατ. ECU έως το 2020. Το ενδεχόμενο να προέλθει μία τέτοιου μεγέθους χρηματοδότηση από τους προϋπολογισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών αποκλείεται. Η μόνη δυνατότητα είναι η ανεξάρτητη χρηματοδότηση από όλους τους οικονομικούς παράγοντες που δρουν σε κοινοτικό πλαίσιο. Η Επιτροπή παρεμβαίνει με τη δημιουργία εναρμονισμένων όρων στην αγορά και υποστηρίζοντας δράσεις με αντικειμενικώς αποδεδειγμένα πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα και προστιθέμενη αξία.

Τα προσδοκώμενα αποτελέσματα είναι:

- βελτίωση της ποιότητας των ΑΠΕ στην αγορά·
- αύξηση της εμπιστοσύνης των επιχειρηματικών φορέων και των επενδυτών στις ΑΠΕ·
- αύξηση της εμπιστοσύνης των χρηστών και των καταναλωτών στις ΑΠΕ·
- εξεύρεση κατάλληλων λύσεων για ειδικές συνθήκες και δημιουργία κατάλληλων υποδομών·
- εξασφάλιση κατάλληλης πρόσβασης των ΑΠΕ στην αγορά·
- εκτέλεση έργων ΑΠΕ μεγάλης κλίμακας·
- κατάρτιση και παρακολούθηση αποτελεσματικών στρατηγικών στον τομέα των ΑΠΕ·
- συμπληρωματικότητα των δράσεων.

9.3 Παρακολούθηση και αξιολόγηση της δράσης

Για την παρακολούθηση και τη θέσπιση κριτηρίων επιλογής των έργων, η Επιτροπή επικουρείται από συμβουλευτική επιτροπή απαρτιζόμενη από αντιπροσώπους των κρατών μελών και εθνικούς εμπειρογνώμονες. Για τις δράσεις βάσει του άρθρου 2ε) θα συνεδριάζει ετησίως μία τεχνική ομάδα προερχόμενη από τη συμβουλευτική επιτροπή.

Επιλεγμένοι δείκτες επιδόσεων:

Γενικοί δείκτες:

- η μείωση των εκπομπών CO₂·
- η αύξηση του μεριδίου των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην ακαθάριστη εσωτερική κατανάλωση ενέργειας της Κοινότητας
- η αύξηση της παραγωγικής ικανότητας ενέργειας από ΑΠΕ·
- η πρόοδος στην εφαρμογή της κοινοτικής στρατηγικής και του κοινοτικού σχεδίου δράσης για τις ΑΠΕ στην ΕΚ και τα κράτη μέλη.

Ειδικοί δείκτες:

- ο αριθμός των ανεπτυχθέντων προτύπων (άρθρο 2α)
- ο αριθμός και η επέκταση των χρηματοδοτικών μέσων και των μέσων αγοράς που αυξάνουν την εμπιστοσύνη (άρθρο 2α και β)
- ο αριθμός και η επέκταση των προϊόντων και δραστηριοτήτων διάδοσης που αυξάνουν την εμπιστοσύνη (άρθρο 2γ και δ)
- ο αριθμός και ο τύπος των εν λειτουργία υποδομών (άρθρο 2β) (κατόπιν επιθεώρησης)
- ο αριθμός και η έκταση των τοπικών, περιφερειακών και εθνικών σχεδίων (άρθρο 2β)

- η έκταση και οι ομάδες στόχου των εκστρατειών προώθησης και των δραστηριοτήτων πληροφόρησης (άρθρο 2γ και δ) (κατόπιν επιθεώρησης)
- οι νέες εγκαταστάσεις παραγωγής (άρθρο 2ε) (βλ. πίνακα IV)
- το ποσοστό επιτυχίας των στοχοθετημένων έργων (άρθρο 2ε)
- το ποσοστό ΜΜΕ που συμμετέχουν στα έργα (άρθρο 2ε)
- τα μέτρα που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη (άρθρο 2στ).

Θα δημιουργηθεί σύστημα παρακολούθησης το οποίο θα δείχνει τον τρόπο χρησιμοποίησης των στοιχείων που συλλέγονται με βάση τους ως άνω δείκτες καθώς και τη μέθοδο εξακρίβωσης των αποτελεσμάτων.

- * Οι έμμεσες δαπάνες διαφέρουν ανάλογα με τις τεχνολογίες. Το επίπεδο της κοινοτικής στήριξης για τις επιλέξιμες δαπάνες στο πλαίσιο των στοχοθετημένων δράσεων (άρθρο 2) καθορίζεται ετησίως για κάθε τεχνολογία σύμφωνα με τα άρθρα 3.3 και 4.2.

Μέθοδοι και περιοδικότητα που προτείνονται για την αξιολόγηση.

Η Επιτροπή αξιολογεί συνεχώς την ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στα κράτη μέλη και υποβάλλει, σε τακτά διαστήματα, έκθεση στο Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Επιπλέον, η Επιτροπή υποβάλλει συνεχώς εκθέσεις στη συμβουλευτική επιτροπή ALTENER, η οποία απαρτίζεται από αντιπροσώπους των κρατών μελών και συνεδριάζει 3-4 φορές ετησίως.

Η Επιτροπή έχει προσλάβει μία ομάδα ανεξαρτήτων συμβούλων για να διεκπεραιώσουν αξιολόγηση του προγράμματος ALTENER I. Στο νέο πρόγραμμα ALTENER II έχει συνεκτιμηθεί μεγάλος αριθμός συστάσεων αυτής της ομάδας εμπειρογνομόνων. Η Επιτροπή έχει επίσης εκπονήσει έκθεση σχετικά με τα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν έως το τέλος του τρίτου έτους του προγράμματος ALTENER. Η έκθεση αυτή θα διαβιβασθεί στο Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, σύμφωνα με το άρθρο 8 της απόφασης του Συμβουλίου της 13ης Σεπτεμβρίου 1993 (93/500/ΕΟΚ).

Εντός του δευτέρου έτους εφαρμογής του προγράμματος ALTENER II, θα αρχίσει η αξιολόγησή του έτσι ώστε να είναι δυνατόν να συνταχθεί ενδιάμεση έκθεση πριν προταθεί νέο δημοσιονομικό πλαίσιο.

10. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η δραστήρια κινητοποίηση των αναγκαίων διοικητικών πόρων θα προκύψει από την ετήσια απόφαση της Επιτροπής σχετικά με την κατανομή των πόρων, λαμβανομένου υπόψη του δυναμικού και των πρόσθετων ποσών που θα χορηγηθούν από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή.

10.1 Επιπτώσεις στις ανάγκες προσωπικού

Το πρόγραμμα ALTENER αναπτύσσει την κοινοτική στρατηγική για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και είναι το μόνο κοινοτικό πρόγραμμα που είναι αφιερωμένο στην προώθηση της διείσδυσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην αγορά. Οι διοικητικοί που είναι αρμόδιοι για την τεχνική διαχείριση των

συμβάσεων που αφορούν τα έργα πειραματικής εφαρμογής, τις μελέτες, τα πρότυπα, τη διάδοση των πληροφοριών και την παρακολούθηση των ειδικών δικτύων είναι ταυτόχρονα υπεύθυνοι για την εκπόνηση των ανακοινώσεων της Επιτροπής, των νομοθετικών προτάσεων περί προώθησης της διείσδυσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας καθώς και για την ανάπτυξη, την παρακολούθηση και τον έλεγχο της κοινοτικής στρατηγικής και του σχεδίου δράσης. Οι διαδικασίες και οι συζητήσεις από τις οποίες απορρέουν οι νομοθετικές προτάσεις που απευθύνονται στα άλλα όργανα της Ένωσης θεωρούνται κοπιαστικό και επίπονο έργο στο οποίο αναλώνεται το 30% περίπου του χρόνου του προσωπικού. Το υπόλοιπο 70% αναλώνεται στην τεχνική διαχείριση των έργων που λαμβάνουν υποστήριξη στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του προγράμματος ALTENER (τον Οκτώβριο του 1997, ο αριθμός των τρεχουσών συμβάσεων είναι 190 περίπου). Οι δραστηριότητες ALTENER αφορούν επτά μείζονες ενεργειακούς κλάδους -βιομάζα, υδροηλεκτρική μικρής κλίμακας, αιολική ενέργεια, ηλιακή θερμική, ηλιακή φωτοβολταϊκή, παθητική ηλιακή στα κτίρια και γεωθερμική - καθώς και επτά πτυχές για τα έργα πειραματικής εφαρμογής -τοπικός και περιφερειακός προγραμματισμός, υποδομές πληροφόρησης, εκπαίδευσης και κατάρτισης, νέα χρηματοοικονομικά όργανα της αγοράς και ανάπτυξη εργαλείων σχεδιασμού και παρακολούθησης της αξιολόγησης.

Είναι συνεπώς απαραίτητο, για την ορθή διαχείριση του προγράμματος ALTENER, να υπάρχει τουλάχιστον ένα άτομο υπεύθυνο για κάθε κλάδο ούτως ώστε να καταστεί δυνατή η ορθή ανάπτυξη των κλαδικών στρατηγικών και η παρακολούθηση του συνόλου των δραστηριοτήτων.

Είδη θέσεων		Προσωπικό που θα απασχοληθεί στη διαχείριση της δράσης		από αυτό		διάρκεια
		Μόνιμες θέσεις	Προσωρινές θέσεις	ήδη υπάρχον δυναμικό στην ΓΔ	πρόσθετο προσωπικό ή προσωπικό της ΓΔ	
Μόνιμο ή έκτακτο προσωπικό	A	8,5		6	2,5	
	B	2,5		1,5	1	
	C	3,5		2	1,5	
Άλλο προσωπικό			2 END 2 εμπειρογνώμονες 5 2 προσωρινοί	2 προσωρινοί		5 έτη

10.2 Συνολικές επιπτώσεις του πρόσθετου προσωπικού στον προϋπολογισμό

Το συνολικό πρόσθετο κόστος διαχείρισης του προγράμματος εκτιμάται ως εξής:

Μόνιμοι υπάλληλοι:

5 x 5 έτη x 103.000 ECU x 0.70 (βλ. σημείο 10.1) = 1.802.500 ECU

Εμπειρογνώμονες; (ΑΟ-1178)

2 x 5 έτη x 120.000 ECU 1.200.000 ECU

E.N.D. (Α0 - 1520)

2 x 5 έτη x 40.000 ECU = 400.000 ECU

ΣΥΝΟΛΟ=

3.402.500 ECU

10.3 Άλλες λειτουργικές δαπάνες

Κονδύλιο του προϋπολογισμού (αριθ. και τίτλος)	Ποσά κατ'έτος	Τρόπος υπολογισμού
A-1300 Δαπάνες αποστολών, μετακινήσεων και άλλες δαπάνες	130.000 ECU	συνεδριάσεις αναδόχων για κάθε σκέλος των δράσεων, παρακολούθηση των έργων
A- 2510 Συνεδριάσεις ειδικές για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας στο πλαίσιο της επιτροπής του προγράμματος πλαισίου (τέσσερις φορές ετησίως)	108.000 ECU	900 ECU x 30 άτομα x 4 συνεδριάσεις
ΣΥΝΟΛΟ	238.000 ECU	

Το συνολικό κόστος για όλη τη διάρκεια του προγράμματος ανέρχεται σε: 238.000 x 5 = 1.190.000 ECU.

Τα ποσά προέρχονται από επιχορηγήσεις που είναι ήδη διαθέσιμες στις υπηρεσίες διαχείρισης του προγράμματος.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

ΠΡΟΤΑΣΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

περί θεσπίσεως

ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

(1998-2002)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 130Σ παράγραφος 1,

την πρόταση της Επιτροπής¹,

τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής²,

τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών³.

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 189Γ της Συνθήκης⁴, σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Εκτιμώντας:

ότι το άρθρο 130Ρ της Συνθήκης προβλέπει ότι ένας από τους στόχους της περιβαλλοντικής πολιτικής της Κοινότητας είναι να εξασφαλιστεί η συνεπής και ορθολογική χρησιμοποίηση των φυσικών πόρων.

την απόφαση αριθ. 736/97 του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 1996, περί εγκρίσεως του προγράμματος SAVE II για την προώθηση της ενεργειακής αποδοτικότητας στην Κοινότητα⁵.

ότι στη συνεδρίαση της 29ης Οκτωβρίου 1990 το Συμβούλιο έθεσε στόχο τη σταθεροποίηση των συνολικών εκπομπών CO₂ μέχρι το έτος 2000 στα επίπεδα του 1990 σε ολόκληρη την Κοινότητα· ότι στις συνεδριάσεις Μαρτίου και Ιουνίου 1997 το Συμβούλιο ενέκρινε ως διαπραγματευτική θέση ενόψει της συνάντησης του Κυότο που θα πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο της Σύμβασης της αλλαγής του κλίματος, μείωση των εκπομπών αερίων του φαινομένου του θερμοκηπίου κατά 7,5 % μέχρι το 2005 και κατά 15% μέχρι το 2010 σε σχέση με τα επίπεδα εκπομπών του 1990.

ότι για να επιτευχθεί σημαντική μείωση των εκπομπών CO₂ στην Κοινότητα απαιτούνται επιπλέον προσπάθειες, αν μάλιστα ληφθεί υπόψη ότι οι εκπομπές CO₂ εξαιτίας της κατανάλωσης ενέργειας αναμένεται να αυξηθούν κατά 5% έως 8% μεταξύ 1995 και 2000, με την προϋπόθεση μιας κανονικής οικονομικής ανάπτυξης· ότι είναι συνεπώς απαραίτητο να θεσπιστούν συμπληρωματικά μέτρα.

ότι με την απόφαση 93/389/ΕΟΚ καθιερώνεται μηχανισμός παρακολούθησης των εκπομπών CO₂ και λοιπών αερίων του φαινομένου του θερμοκηπίου⁶.

ότι στην ανακοίνωση της 8ης Φεβρουαρίου 1990 για την ενέργεια και το περιβάλλον, η Επιτροπή παρουσίαζε την ενεργειακή αποδοτικότητα ως ακρογωνιαίο λίθο των

1

2

3

4

⁵ ΕΕ L 335, 24.12.1996

⁶ ΕΕ L 167, 09.7.1993, σ. 31

μελλοντικών πρωτοβουλιών που θα αποβλέπουν σε μείωση των επιπτώσεων της ενέργειας επί του περιβάλλοντος.

ότι επείγει να βελτιωθεί η διαχείριση της ενέργειας ως συμβολή για την προστασία του περιβάλλοντος, για μεγαλύτερη ασφάλεια του εφοδιασμού και για την αειφόρο ανάπτυξη.

ότι με την Πράσινη Βίβλο της 11ης Ιανουαρίου 1995 και τη Λευκή Βίβλο της 13ης Δεκεμβρίου 1995, η Επιτροπή κοινοποιούσε προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τις απόψεις της σχετικά με το μέλλον της ενεργειακής πολιτικής της Κοινότητας καθώς και τον ρόλο της εξοικονόμησης ενέργειας και των μέτρων των σχετικών με την ενεργειακή αποδοτικότητα.

ότι το άρθρο 130Α της Συνθήκης προβλέπει ότι η Κοινότητα χαράσσει και αναπτύσσει τη δράση της με σκοπό την ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής· ότι οφείλει συγκεκριμένα να περιορίσει το χάσμα μεταξύ των διαφόρων περιφερειών ως προς την αναπτυξιακή τους στάθμη και την αναπτυξιακή καθυστέρηση των λιγότερο ευνοημένων περιφερειών· ότι η δράση της πρέπει μεταξύ άλλων να καλύπτει και τον τομέα της ενέργειας.

ότι το Συμβούλιο, με την απόφαση 91/565/ΕΟΚ⁷ ενέκρινε ένα κοινοτικό πρόγραμμα ενεργειακής αποδοτικότητας (SAVE) με σκοπό να ενισχυθεί στην Κοινότητα η υποδομή που ευνοεί την ενεργειακή αποδοτικότητα· ότι το πρόγραμμα SAVE έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 1995.

ότι η Κοινότητα έχει αναγνωρίσει ότι το πρόγραμμα SAVE αποτελούσε σημαντικό στοιχείο της κοινοτικής στρατηγικής για μείωση των εκπομπών CO₂· ότι στην από 8 Μαΐου 1991 ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τις δραστηριότητες ενεργειακού προγραμματισμού της Κοινότητας σε περιφερειακή κλίμακα, στα συμπεράσματα του Συμβουλίου πάνω στην ανακοίνωση και στο από 16 Ιουλίου 1993 ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου αναφέρεται ότι οι δραστηριότητες αυτές πρέπει να συνεχιστούν και να διευρυνθούν, και με τη σειρά τους να στηρίζουν την ενεργειακή στρατηγική της Κοινότητας· ότι αυτή η πρωτοβουλία που αποβλέπει στην ανάπτυξη δραστηριοτήτων σε περιφερειακό επίπεδο πρέπει στο εξής να ενταχθεί σε ένα νέο πρόγραμμα SAVE II.

ότι με την απόφαση 1110/94/ΕΚ⁸ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου θεσπιζόταν ένα τέταρτο πρόγραμμα πλαίσιο για τις δράσεις έρευνας, ανάπτυξης και τεχνολογικής επίδειξης· ότι η πολιτική ενεργειακής αποδοτικότητας αποτελεί ένα σημαντικό μέσο για την αξιοποίηση και προώθηση των νέων τεχνολογιών της ενέργειας που θα αναπτυχθούν δυνάμει του προγράμματος πλαισίου· ότι το πρόγραμμα SAVE II αποτελεί ένα πολιτικό μέσο συμπληρωματικό του προγράμματος.

ότι η Επιτροπή υπέβαλε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο τις προτάσεις της σχετικά με το πέμπτο πρόγραμμα πλαίσιο Ε&ΤΑ⁹.

ότι το πρόγραμμα SAVE II αποβλέπει σε βελτίωση της ενεργειακής έντασης της τελικής κατανάλωσης κατά 1% ετησίως επιπλέον κάθε άλλης βελτίωσης.

ότι το Συμβούλιο, στις συνεδριάσεις της 15ης και 16ης Δεκεμβρίου 1994, δήλωνε ότι ο στόχος για σταθεροποίηση των εκπομπών CO₂ δεν μπορεί να επιτευχθεί παρά με μια δέσμη συντονισμένων μέτρων που θα αποβλέπουν σε βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας και της ορθολογικής χρησιμοποίησης της ενέργειας, με βάση την

⁷ ΕΕ L 307, 08.11.1991, σ. 34

⁸ ΕΕ L 126, 18.5.1994, σ. 1

⁹ COM(97)

προσφορά και τη ζήτηση σε όλα τα επίπεδα παραγωγής, μετατροπής, μεταφοράς και κατανάλωσης ενέργειας, και σε εκμετάλλευση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, και ότι μεταξύ των μέτρων περιλαμβάνονται προγράμματα διαχείρισης της ενέργειας σε τοπικό επίπεδο.

ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στη γνώμη του για την Πράσινη Βίβλο της Επιτροπής σχετικά με την ενεργειακή πολιτική, ζητούσε τον καθορισμό στόχων και την εκπόνηση κοινού προγράμματος για την ενεργειακή αποδοτικότητα και την εξοικονόμηση ενέργειας, σύμφωνα με τους στόχους του Ρίο (1992) και του Βερολίνου (1995) σχετικά με τις εκπομπές αερίων του φαινομένου του θερμοκηπίου· ότι ζητούσε την εκπόνηση ενός προγράμματος SAVE II και καλούσε την Επιτροπή να διευκρινίσει το ρόλο που προτίθεται να διαδραματίσει αναφορικά με την εξοικονόμηση ενέργειας και την ενεργειακή αποδοτικότητα με συγκεκριμένα έργα.

ότι η βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας θα έχει θετική επίδραση τόσο στο περιβάλλον όσο και σε ό,τι αφορά την ασφάλεια του εφοδιασμού σε ενέργεια, προβλήματα που ενδιαφέρουν σε παγκόσμια κλίμακα, και ότι συνεπώς απαιτείται διεύρυνση της συνεργασίας σε διεθνές επίπεδο για την επίτευξη των καλύτερων δυνατών αποτελεσμάτων.

ότι από σήμερα μέχρι το 2000 μπορεί να αποτραπεί η εκπομπή 180 έως 200 εκατομμυρίων CO₂ με βελτίωση της ενεργειακής έντασης της τελικής ζήτησης κατά 5% επιπλέον του κανονικά αναμενόμενου.

ότι το πρόγραμμα SAVE II αποτελεί ένα σημαντικό και αναγκαίο μέσο για την προώθηση μεγαλύτερης ενεργειακής αποδοτικότητας.

ότι, προς αποτροπή αλληλεπικαλύψεων και για να επιτευχθεί συντονισμένη δράση, σκόπιμο είναι να εξασφαλιστεί για την εφαρμογή του προγράμματος στενή συνεργασία με άλλα κοινοτικά προγράμματα, που συνδέονται άμεσα με την προώθηση της ενεργειακής αποδοτικότητας.

ότι είναι πολιτικώς και οικονομικώς εφικτό, το πρόγραμμα SAVE II να είναι ανοικτό και στις συνδεδεμένες χώρες της Κεντροανατολικής Ευρώπης, σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Κοπεγχάγης (Ιούνιος 1994) και με σχετικές υποδείξεις μιας ανακοίνωσης που υποβλήθηκε από την Επιτροπή προς το Συμβούλιο τον Μάιο του 1994, καθώς και στις συνδεδεμένες μεσογειακές χώρες και την Κύπρο.

ότι, ως εγγύηση ότι η κοινοτική βοήθεια χρησιμοποιείται αποτελεσματικά, η Επιτροπή θα μεριμνά ώστε τα έργα να αξιολογούνται σε βάθος εκ των προτέρων και θα εξακολουθήσει να αξιολογεί συστηματικά την εξέλιξη και τα αποτελέσματα των έργων που τυγχάνουν υποστήριξης.

ότι δρομολογείται πολυετές πρόγραμμα πλαίσιο για την ανάληψη δράσεων στον τομέα της ενέργειας,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

1. Εντός του προγράμματος πλαισίου για την ενέργεια, η Κοινότητα δρομολογεί πολυετές ειδικό πρόγραμμα εκπόνησης και εφαρμογής μέτρων και δράσεων που θα αποσκοπούν σε βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας στην Κοινότητα, με ιδιαίτερο μέλημα την αποδοτικότητα από πλευράς κόστους. Γενικοί στόχοι του προγράμματος είναι:

- α) να τονωθούν τα μέτρα που αφορούν την ενεργειακή αποδοτικότητα σε όλους τους τομείς·
- β) να ενθαρρυνθούν οι επενδύσεις της βιομηχανίας καθώς και ιδιωτικών και δημόσιων καταναλωτών για διατήρηση της ενέργειας·
- γ) να δημιουργηθούν οι όροι βελτίωσης της ενεργειακής έντασης της τελικής κατανάλωσης.

2. Οι κοινοτικές επιχορηγήσεις δίδονται στο πλαίσιο του προγράμματος SAVE II για την προώθηση της ενεργειακής αποδοτικότητας στην Κοινότητα, στο εξής καλούμενο πρόγραμμα, για δράσεις ανταποκρινόμενες στους στόχους της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 2

Χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του προγράμματος οι παρακάτω κατηγορίες δράσεων και μέτρων που αφορούν την ενεργειακή αποδοτικότητα:

α) μελέτες και άλλες δράσεις που αποσκοπούν σε εφαρμογή και συμπλήρωση των κοινοτικών μέτρων (π.χ. συμφωνιών που συνάπτονται σε αυτοδεσμευτική βάση, εντολών που δίδονται σε οργανισμούς τυποποίησης, συνεταιριστικών προμηθειών και νομοθετικών μέτρων) τα οποία λαμβάνονται για βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας, μελέτες σχετικές με την επίδραση της τιμής της ενέργειας στην ενεργειακή αποδοτικότητα και μελέτες σχετικές με την καθιέρωση της ενεργειακής αποδοτικότητας ως κριτηρίου των κοινοτικών προγραμμάτων·

β) στοχοθετημένες πιλοτικές δράσεις τομεακού χαρακτήρα για να επιστευσθούν οι επενδύσεις οι σχετικές με την ενεργειακή αποδοτικότητα ή/και να βελτιωθούν οι καταναλωτικές συνήθειες από πλευράς κατανάλωσης ενέργειας, η υλοποίηση των οποίων εναπόκειται σε δημόσιους και ιδιωτικούς οργανισμούς και επιχειρήσεις, σε δίκτυα που ήδη υπάρχουν και καλύπτουν ολόκληρη την Κοινότητα ή σε προσωρινές ενώσεις οργανισμών ή/και επιχειρήσεων σε κοινοτική κλίμακα, που δημιουργούνται για να υλοποιήσουν τα έργα·

γ) μέτρα προτεινόμενα από την Επιτροπή για την ενθάρρυνση ανταλλαγής εμπειριών και με σκοπό να βελτιωθεί ο συντονισμός των δραστηριοτήτων που αναλαμβάνονται σε διεθνές, κοινοτικό, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, χάρη σε κατάλληλα μέτρα διάδοσης των πληροφοριών·

δ) μέτρα όπως τα προβλεπόμενα υπό γ), προτεινόμενα όμως από άλλους πλην της Επιτροπής φορείς·

ε) παρακολούθηση της πορείας της ενεργειακής αποδοτικότητας στην Κοινότητα και σε καθένα από τα κράτη μέλη καθώς και διαρκής αξιολόγηση και παρακολούθηση των δράσεων και των μέτρων που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο του προγράμματος·

στ) ειδικές δράσεις που ευνοούν την ενεργειακή διαχείριση σε περιφερειακό επίπεδο και σε επίπεδο πόλεων και που αποσκοπούν σε μεγαλύτερη συνοχή μεταξύ κρατών μελών και περιφερειών ως προς την ενεργειακή αποδοτικότητα.

Άρθρο 3

1. Όλες οι δαπάνες οι σχετικές με τις δράσεις και τα μέτρα που προβλέπονται στο άρθρο 2 υπό α), γ) και ε) επιβαρύνουν τον γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.
2. Το ποσοστό χρηματοδότησης των δράσεων και μέτρων που προβλέπονται στο άρθρο 2 υπό β), δ) και στ) ανέρχεται το πολύ σε 50% του συνολικού κόστους.
3. Το υπόλοιπο της χρηματοδότησης των δράσεων και μέτρων που προβλέπονται στο άρθρο 2 υπό β), δ) και στ) μπορεί να εξασφαλιστεί είτε από δημόσιους ή ιδιωτικούς πόρους είτε με συνδυασμό και των δύο.

Άρθρο 4

- (1) Η εκτέλεση του προγράμματος αρχίζει την 1η Ιανουαρίου 1998 και λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2002.
- (2) Οι ετήσιες πιστώσεις εγκρίνονται από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή εντός των ορίων των χρηματοδοτικών προοπτικών.

Άρθρο 5

1. Η Επιτροπή επωμίζεται τη χρηματοδοτική πλευρά της εκτέλεσης και εφαρμογής του προγράμματος. Η Επιτροπή μεριμνά επίσης ώστε οι δράσεις που προβλέπονται στο πρόγραμμα να υποβάλλονται σε προκαταρκτική αξιολόγηση, παρακολούθηση και τελική αξιολόγηση, η οποία, με την ολοκλήρωση του έργου, έχει κυρίως ως αντικείμενο να προσδιορίσει τις επιπτώσεις και τον βαθμό υλοποίησης και να διαπιστώσει κατά πόσον επιτεύχθηκαν οι αρχικοί στόχοι.
2. Οι δικαιούχοι που γίνονται δεκτοί υποβάλλουν κάθε έξι μήνες και με την ολοκλήρωση του έργου έκθεση στην Επιτροπή.
3. Οι όροι και οι κατευθυντήριες γραμμές που ακολουθούνται προς υποστήριξη όλων των δράσεων και μέτρων του άρθρου 2 καθορίζονται ετησίως με συνεκτίμηση:
 - των κριτηρίων αποδοτικότητας από πλευράς κόστους, των δυνατοτήτων πραγματοποίησης οικονομιών και των επιπτώσεων επί του περιβάλλοντος, και πιο συγκεκριμένα της μείωσης των εκπομπών CO₂.
 - του πίνακα προτεραιοτήτων του άρθρου 7.
 - της συνοχής των κρατών μελών από πλευράς ενεργειακής αποδοτικότητας.

Η επιτροπή του άρθρου 6 επικουρεί την Επιτροπή στον καθορισμό των ως άνω όρων και κατευθυντηρίων.

Άρθρο 6

Για την εφαρμογή του προγράμματος, η Επιτροπή επικουρείται από την επιτροπή του άρθρου 4 της απόφασης του Συμβουλίου περί θεσπίσεως πολυετούς προγράμματος πλαισίου για την ανάληψη δράσεων στον τομέα της ενέργειας.

Άρθρο 7

Η Επιτροπή καταρτίζει σε ετήσια βάση πίνακα προτεραιοτήτων για τη χορήγηση ενισχύσεων στο πλαίσιο του προγράμματος. Ο πίνακας αυτός λαμβάνει υπόψη τη συμπληρωματικότητα μεταξύ του προγράμματος SAVE II και των εθνικών προγραμμάτων, βάσει των πληροφοριών που κοινοποιούνται κάθε χρόνο σε συνοπτική

μορφή από κάθε κράτος μέλος. Προτεραιότητα δίδεται σε πεδία όπου η εν λόγω συμπληρωματικότητα είναι η ευρύτερη δυνατή.

Η επιτροπή του άρθρου 6 επικουρεί την Επιτροπή στην κατάρτιση του πίνακα προτεραιοτήτων.

Άρθρο 8

1. Με τη συμπλήρωση εκάστου έτους του προγράμματος, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έκθεση δραστηριότητας καθώς και προτάσεις για τροποποίηση των κατευθυντηρίων που χαράσσονται σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 3, τροποποιήσεις που ενδέχεται να κριθούν αναγκαίες αναλόγως των αποτελεσμάτων του προηγούμενου έτους.

2. Με τη λήξη του τρίτου έτους του προγράμματος, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έκθεση περί των ληπτέων μέτρων αναφορικά με την ενεργειακή αποδοτικότητα σε επίπεδο Κοινότητας και σε επίπεδο κρατών μελών, καθώς και έκθεση επί των σημειωθέντων αποτελεσμάτων, και πιο συγκεκριμένα σχετικά με τους στόχους του άρθρου 1. Η έκθεση αυτή συνοδεύεται από προτάσεις για τροποποιήσεις του προγράμματος που θα μπορούσαν να αποδειχτούν αναγκαίες βάσει των αποτελεσμάτων.

3. Με τη λήξη του προγράμματος, η Επιτροπή αξιολογεί τα αποτελέσματα που προκύπτουν από την εφαρμογή της παρούσας απόφασης και τη συνάφεια εθνικών και κοινοτικών δράσεων, και υποβάλλει σχετική έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, όπου κυρίως περιγράφει σε ποιον βαθμό επιτεύχθηκε ο στόχος του άρθρου 1.

Άρθρο 9

Το παρόν πρόγραμμα είναι ανοικτό στη συμμετοχή των συνδεδεμένων χωρών της Κεντροανατολικής Ευρώπης βάσει των όρων, συμπεριλαμβανομένων των χρηματοδοτικών ρυθμίσεων, που έχουν εγκριθεί στα πρόσθετα πρωτόκολλα των συμφωνιών σύνδεσης περί συμμετοχής στα κοινοτικά προγράμματα. Το πρόγραμμα είναι ανοικτό στη συμμετοχή της Κύπρου βάσει συμπληρωματικών πιστώσεων, σύμφωνα με τους ίδιους κανόνες με εκείνους που ισχύουν για τις χώρες ΕΖΕΣ και βάσει διαδικασιών που θα συμφωνηθούν με τις εν λόγω χώρες.

Άρθρο 10

Η παρούσα απόφαση ακυρώνει και αντικαθιστά την απόφαση (ΕΚ) αριθ. 736/97 του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 1997.

Άρθρο 11

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται προς τα κράτη μέλη.

Έγινε στις Βρυξέλλες

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος

ΛΗΜΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΛΕΓΑΤΙΟ

1. ΤΙΤΛΟΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΕΩΣ

Ενεργειακή αποδοτικότητα SAVE - Μια αναγνωμένη προσπάθεια για μεγαλύτερη ενεργειακή αποδοτικότητα στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

2. ΣΧΕΤΙΚΑ ΚΟΝΔΥΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

B4--1031

3. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

Άρθρο 130Σ παράγρ. 1 της Συνθήκης ΕΚ

Απόφαση 91/565/ΕΚ του Συμβουλίου, της 29ης Οκτωβρίου 1991 (ΕΕ αριθ. L 307, 8.11.1991, σ. 34). Πρόγραμμα SAVE I.

Απόφαση 96/737/ΕΚ του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 1996 (ΕΕ αριθ. L 335, 24.12.1996, σ. 50). Πρόγραμμα SAVE II.

Πρόταση απόφασης του Συμβουλίου περί θέσπισης πολυετούς προγράμματος πλαισίου για δράσεις στον τομέα της ενέργειας (1998--2002).

4. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΔΡΑΣΕΩΣ

4.1 Γενικός στόχος

Γενικός στόχος της δράσεως είναι η συμβολή στην ενίσχυση των πρωτοβουλιών των κρατών μελών με αντικείμενο την ενεργειακή αποδοτικότητα, ώστε μέχρι το έτος 2010 να έχει επιτευχθεί τελική εξοικονόμηση ενέργειας 100 εκατομ. TWh ετησίως. Αυτό αντιστοιχεί σε μείωση της τελικής κατανάλωσης ενέργειας κατά 12% και σε περιορισμό των εκπομπών CO₂ κατά πλέον του 15% σε σχέση με το 1990. Δεδομένου ότι δεν έχει θεσπιστεί σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης κατάλληλο φορολογικό μέτρο, το μέρος του προγράμματος πλαισίου που αφορά την ενεργειακή αποδοτικότητα/SAVE παραμένει ένα από τα σπάνια κοινοτικά μέσα που μπορούν ακόμη να συμβάλουν σημαντικά στη μείωση των εκπομπών CO₂. Η συμβολή αυτή θα εξαρτηθεί άμεσα από το σθένος με το οποίο θα υλοποιηθεί το πρόγραμμα. Καθώς άλλωστε οι κανονιστικές πρωτοβουλίες του προγράμματος SAVE θα περιοριστούν στα ουσιώδη, καλό θα είναι να ενισχυθούν οι άλλοι τύποι δράσεων του προγράμματος. Για τους λόγους αυτούς, και δεδομένου ότι θα αυξηθεί μελλοντικά ο αριθμός των κρατών μελών, κρίνεται αναγκαίο να διατεθεί για την υλοποίηση των στόχων του προγράμματος προϋπολογισμός σημαντικά αυξημένος.

Η υλοποίηση των προγραμμάτων SAVE I και II οδήγησε στη διαπίστωση ότι οι δράσεις ήταν τόσο περισσότερο αποτελεσματικές όσο πιο κοντά στον καταναλωτή βρισκόταν η υλοποίησή τους.

4.2 Καλυπτόμενη χρονική περίοδος

Η διάρκεια της δράσεως είναι 5ετής, από 1ης Ιανουαρίου 1998 έως 31 Δεκεμβρίου 2002.

5. ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΛΑΠΑΝΩΝ/ΕΣΟΔΩΝ

Μη υποχρεωτικές δαπάνες/Λιαχωριζόμενες πιστώσεις

6. ΤΥΠΟΣ ΛΑΠΑΝΩΝ/ΕΣΟΔΩΝ

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει έξι τύπους δράσεων:

- α) μελέτες και άλλες δράσεις προς εφαρμογή και συμπλήρωση των κοινοτικών μέτρων (π.χ. συμφωνιών που συνάπτονται σε αυτοδεσμευτική βάση, εντολών που δίδονται σε οργανισμούς τυποποίησης, συνεταιριστικών προμηθειών και νομοθετικών μέτρων) τα οποία λαμβάνονται για βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας, μελέτες σχετικές με την επίδραση της τιμής της ενέργειας στην ενεργειακή αποδοτικότητα και μελέτες σχετικές με την καθιέρωση της ενεργειακής αποδοτικότητας ως κριτηρίου των κοινοτικών προγραμμάτων.
- β) στοχοθετημένες πιλοτικές δράσεις τομεακού χαρακτήρα για να επισπειθούν οι επενδύσεις οι σχετικές με την ενεργειακή αποδοτικότητα ή/και να βελτιωθούν οι καταναλωτικές συνήθειες από πλευράς κατανάλωσης ενέργειας, η υλοποίηση των οποίων εναπόκειται σε δημόσιους και ιδιωτικούς οργανισμούς και επιχειρήσεις, σε δίκτυα που ήδη υπάρχουν και καλύπτουν ολόκληρη την Κοινότητα ή σε προσωρινές ενώσεις οργανισμών ή/και επιχειρήσεων σε κοινοτική κλίμακα, που δημιουργούνται για να υλοποιήσουν τα έργα.
- γ) μέτρα προτεινόμενα από την Επιτροπή για την ενθάρρυνση ανταλλαγής εμπειριών και με σκοπό να βελτιωθεί ο συντονισμός των δραστηριοτήτων που αναλαμβάνονται σε διεθνές, κοινοτικό, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, χάρη σε κατάλληλα μέσα διάδοσης των πληροφοριών.
- δ) μέτρα όπως τα προβλεπόμενα υπό γ), προτεινόμενα όμως από άλλους πλην της Επιτροπής φορείς, όπως π.χ. πανεπιστήμια, δημόσιοι και ιδιωτικοί οργανισμοί, οργανισμοί ενέργειας, γραφεία συμβούλων κ.ά..
- ε) παρακολούθηση της πορείας της ενεργειακής αποδοτικότητας στην Κοινότητα και σε καθένα από τα κράτη μέλη καθώς και διαρκής αξιολόγηση και παρακολούθηση των δράσεων και των μέτρων που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο του προγράμματος.
- στ) ειδικές δράσεις που ευνοούν τη διαχείριση της ενέργειας σε περιφερειακό επίπεδο και σε επίπεδο πόλεων και που αποσκοπούν σε μεγαλύτερη συνοχή μεταξύ κρατών μελών και περιφερειών ως προς την ενεργειακή αποδοτικότητα.

Οι επιχορηγήσεις για την κάλυψη των δαπανών των δράσεων που περιγράφονται υπό α), γ) και ε) ανέρχονται σε 100%.

Για τις δράσεις που περιγράφονται υπό β), δ) και στ) προβλέπεται συγχρηματοδότηση, ενώ η κοινοτική συμμετοχή θα κυμαίνεται από 30% έως 50%.

Οι δράσεις που γίνονται δεκτές εντάσσονται στο πλαίσιο ενός ενδεικτικού πολυετούς προγράμματος, του οποίου καθορίζονται σε ετήσια βάση οι προτεραιότητες και τα προγράμματα δράσης.

Τα προγράμματα υποβάλλονται για γνωμοδότηση σε συμβουλευτική επιτροπή, η οποία αποτελείται από αντιπροσώπους των κρατών μελών.

Για κάθε χρηματοδότηση υπογράφεται σύμβαση μεταξύ της Επιτροπής και του αρμοδίου ή του συντονιστή της χρηματοδοτούμενης δράσης.

7. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Τα προτεινόμενα ποσά υπόκεινται στους περιορισμούς των δημοσιονομικών προοπτικών που ισχύουν σήμερα. Με τον καθορισμό των νέων δημοσιονομικών προοπτικών, η χρηματοδότηση των δράσεων προτεραιότητας για την προώθηση της ενεργειακής αποδοτικότητας θα μπορούσε να επανεξεταστεί.

Ο προτεινόμενος προϋπολογισμός ανέρχεται ενδεικτικά σε 68,4 MECU.

7.1 Τρόπος υπολογισμού του κόστους της δράσεως

Η αλλαγή του κλίματος της γης είναι για όλους μας μια πρόκληση μείζονος σημασίας. Ενόψει της 3ης διάσκεψης των μερών της σύμβασης πλαισίου των Ηνωμένων Εθνών για την αλλαγή του κλίματος, που θα πραγματοποιηθεί στο Κυνότο τον Δεκέμβριο του 1997, το Συμβούλιο ενέκρινε μια διαπραγματευτική θέση για τις βιομηχανικές χώρες, να προτείνουν δηλαδή μείωση των εκπομπών των κυριότερων αερίων του φαινομένου του θερμοκηπίου κατά 15% μέχρι το έτος 2010 και κατά τουλάχιστον 7,5% μέχρι το έτος 2005, σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990. Οι σημερινές τάσεις, με βάση την τακτική και τα μέτρα που εφαρμόζονται σήμερα, δείχνουν αύξηση των εκπομπών CO₂ κατά 8% περίπου μέχρι το 2010, πράγμα που σημαίνει ότι μπορεί κάλλιστα να απαιτηθεί μείωση κατά 23% σε πραγματικούς όρους. Εντονότερες προσπάθειες θα χρειαστεί να καταβληθούν στο πλαίσιο αρκετών πτυχών της ενεργειακής πολιτικής, και πιο συγκεκριμένα σε ό,τι αφορά την παραγωγή και χρήση ενέργειας, σύμφωνα με τις γενικές γραμμές που σκιαγραφούνται σε πρόσφατη ανακοίνωση της Επιτροπής για την αλλαγή του κλίματος «Η θέση της ΕΕ για το Κυνότο». Το πρόγραμμα SAVE II καλύπτει ειδικές δράσεις για υψηλή ενεργειακή αποδοτικότητα. Το πρόγραμμα αυτό εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 16 Δεκεμβρίου 1996 (96/737/ΕΟΚ) ως ένα από τα τρία κύρια προγράμματα προώθησης της ενεργειακής αποδοτικότητας σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα δύο άλλα προγράμματα, JOULE και THERMIE, έχουν τεχνολογική κατεύθυνση, και καλύπτουν το φάσμα από την έρευνα μέχρι και την επίδειξη και διάδοση των τεχνολογιών της ενέργειας, εκ των οποίων οι σχετικές με την ενεργειακή αποδοτικότητα αποτελούν μία μόνο περιοχή των τεχνολογιών που προωθούνται. Το πρόγραμμα SAVE είναι το μοναδικό κοινοτικό πρόγραμμα με αποκλειστικό περιεχόμενο τη βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας.

7.1.1 Μελέτες και άλλες συναφείς δράσεις προς εφαρμογή και συμπλήρωση των κοινοτικών μέτρων (π.χ. συμφωνιών που συνάπτονται σε αυτοδεσμευτική βάση, εντολών που δίδονται σε οργανισμούς τυποποίησης, συνεταιριστικών προμηθειών και νομοθετικών μέτρων) τα οποία λαμβάνονται για βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας, μελέτες σχετικές με την επίδραση της τιμής της ενέργειας στην ενεργειακή αποδοτικότητα και μελέτες σχετικές με την καθιέρωση της ενεργειακής αποδοτικότητας ως κριτηρίου των κοινοτικών προγραμμάτων.

Οι μελέτες ζητούνται απαραίτητως για την κατάρτιση των τεχνικών φακέλων που είναι αναγκαίοι ώστε να αναπτυχθούν ουσιαστικά πρότυπα ενεργειακής αποδοτικότητας και, αν χρειαστεί, νομοθετική δραστηριότητα. Υπάρχει ήδη κάποια δραστηριότητα σε ό,τι αφορά τα πρότυπα επισημάνσης και εξοπλισμού, η προσπάθεια όμως θα πρέπει να συνεχιστεί. Η οδηγία μόνο για τους καυστήρες (92/42/ΕΟΚ) έχει προοπτικές να αποφέρει κέρδος ενός δισεκατομ. ECU ετησίως (με ετήσια εξοικονόμηση ενέργειας πλέον των 11 εκατομ. TΠΠ μέχρι το έτος 2010 και για τα 12 κράτη μέλη). Τα ποσά που εμφανίζονται στον πίνακα που ακολουθεί αποτελούν εκτιμήσεις με βάση την πείρα των τελευταίων ετών. Εκτιμάται ότι χρειάζονται 50 μελέτες μέσου κόστους 200.000 ECU ανά μελέτη για να συνεχιστούν οι δραστηριότητες του SAVE στα παρακάτω πεδία:

- Κτίρια, μεταφορές, διαχείριση της ζήτησης
- Συνδυασμός θερμικής και ηλεκτρικής ενέργειας

- Επισήμανση συσχειών και κοινοτικά πρότυπα αποδοτικότητας για την τελική κατανάλωση της ενέργειας
- Αυτοδεσμευτικές συμφωνίες
- Διεθνή πρότυπα αποδοτικότητας για την τελική κατανάλωση της ενέργειας
- Μελέτες που οδηγούν σε άλλες νομοθετικές δράσεις
- Λράσεις που αποβλέπουν στην καθιέρωση της ενεργειακής αποδοτικότητας ως κριτηρίου στο πλαίσιο των ήδη υπαρχόντων στρατηγικών προγραμμάτων της ΕΕ.

Πρόκειται για μια δραστηριότητα που εξελίσσεται παράλληλα με τα κοινοτικά προγράμματα. Προγράμματα όπως το VALOREN (που εντάχθηκε ωστόσο στο INTERREG) το οποίο εχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης περιλαμβάνουν τεράστιο δυναμικό ενεργειακής αποδοτικότητας ως εργαλεία περιφερειακής ανάπτυξης. Η θετικότητα αυτή εμπειρία θα πρέπει να υποστηριχτεί.

7.1.2 Στοχοθετημένες πιλοτικές δράσεις του τομέα

Μέχρι το τέλος του 1997, το SAVE έχει υποστηρίξει περί τις 350 τομεακές πιλοτικές δράσεις. Οι δράσεις αυτές αφορούσαν κυρίως τις εξής περιοχές: εκπαίδευση και κατάρτιση, πληροφόρηση, προγραμματισμό πόρων, μεταφορές, κτίρια, συμπαράγωγή, παρακολούθηση και στοχοθέτηση. Η δραστηριότητα αυτή θα συμπεριλάβει περισσότερα διεθνή έργα, όπου θα συμμετέχουν αρκετά κράτη μέλη. Επειδή ο ετήσιος προϋπολογισμός του SAVE είναι περιορισμένος, η πείρα δείχνει ότι, παρά την ικανοποιητική τους ποιότητα, μόνο 20% των προτάσεων θα εγκρίνονται κάθε χρόνο. Το μέσο κόστος ενός πιλοτικού έργου, με βάση την πείρα των τελευταίων έξι ετών, ανέρχεται σε 100.000 ECU. Για στοχοθετημένες δράσεις στις οποίες συμμετέχουν περισσότερα του ενός κράτη μέλη, το κόστος αυτό θα αυξηθεί και προβλέπεται να ανέλθει σε 200.000 ECU κατά μέσον όρο ανά έργο. Με συνολικό προϋπολογισμό 28 MECU για μια πενταετία, θα υποστηριχθούν 140 έργα σε όλα τα κράτη μέλη ή 9 πιλοτικά έργα ανά κράτος μέλος.

7.1.3 Διάδοση των πληροφοριών

Η ενημέρωση του καταναλωτή είναι σημαντικός παράγοντας συνειδητοποίησης ώστε να αρχίσει να υιοθετεί βελτιωμένα καταναλωτικά πρότυπα από πλευράς ενέργειας. Παρά το γεγονός ότι τα περισσότερα από τα έργα του SAVE περιέχονται στη βάση δεδομένων CORDIS, η οποία είναι ανοικτή στο ευρύ κοινό μέσω του WWW, θα πρέπει να αναληφθούν και άλλες ενημερωτικές δραστηριότητες, δωρεάν για το ευρύ κοινό, για την καλύτερη διάδοση των αποτελεσμάτων των προγραμμάτων και για την ευαισθητοποίηση των κρατών μελών σε θέματα σχετικά με την ενεργειακή αποδοτικότητα. Η δραστηριοποίηση αυτή θα πρέπει να συνδεθεί στενά με τα αποτελέσματα που προκύπτουν από όλες τις πρωτοβουλίες που αναπτύσσονται στο πλαίσιο του προγράμματος SAVE. Με βάση την πείρα των τελευταίων ετών και την ανάγκη διάδοσης των πληροφοριών σε όλα τα κράτη μέλη, προτείνεται προϋπολογισμός 9,1 MECU από τα οποία γύρω στο 45% για δραστηριότητες που θα προτείνει η Επιτροπή (συσκέψεις, τοποθεσίες WWW, βάσεις δεδομένων, συναντήσεις αναδόχων, δημοσιεύσεις κ.λπ.) και 55% για ενημερωτικές δραστηριότητες που θα προταθούν και θα συγχρηματοδοτηθούν από τρίτους, όπως εθνικοί οργανισμοί ενέργειας, σύμβουλοι, πανεπιστήμια κ.ά.

7.1.4 Παρακολούθηση της πορείας της ενεργειακής αποδοτικότητας σε εθνικό επίπεδο και σε επίπεδο ΕΕ και διαρκής αξιολόγηση και παρακολούθηση των δράσεων και μέτρων που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο του προγράμματος

Στο πλαίσιο του SAVE έχει αναπτυχθεί ικανός αριθμός σημαντικών εργαλείων ανάλυσης. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνεται η ανάπτυξη ενεργειακών δεικτών που προσφέρονται για τη σύγκριση της ενεργειακής αποδοτικότητας μεταξύ κρατών μελών σε διαφόρους τομείς κατανάλωσης της ενέργειας, η επέκταση του μοντέλου MURE II σε δράσεις σχετικές με την ενεργειακή αποδοτικότητα, μια βάση δεδομένων για τις πρωτοβουλίες SAVE και τις πρωτοβουλίες των κρατών μελών και η ανάπτυξη μιας οικείας για τον χρήστη μεθόδου διαχωρισμού των πληροφοριών των σχετικών με την ενεργειακή ένταση κατά τρόπον ώστε να προβάλλεται η πρόοδος ή οφειλόμενη στην ενεργειακή αποδοτικότητα μόνο. Όλες αυτές οι δραστηριότητες θα πρέπει να συνεχιστούν και να επεκταθούν στις χώρες της Κεντροανατολικής Ευρώπης και στην Κύπρο ώστε να παρακολουθείται η πρόοδος της ενεργειακής αποδοτικότητας στην Ευρώπη, πράγμα πολύ σημαντικό στο πλαίσιο των δεσμεύσεων που αναλαμβάνει η ΕΕ επί θεμάτων περιβάλλοντος. Η αξιολόγηση των πιλοτικών έργων του SAVE και του προγράμματος στο σύνολό του θα είναι προτεραιότητα κατά τα προσεχή έτη, για την εκπλήρωση απαιτήσεων άλλων οργάνων της ΕΕ. Περαιτέρω ανάπτυξη και εκσυγχρονισμός των ως άνω εργαλείων θα κοστίζουν περί τις 200.000 ECU ετησίως. Θα πρέπει να συνυπολογιστεί και η παρακολούθηση της προόδου της ενεργειακής αποδοτικότητας στις υποψήφιες για προσχώρηση τρίτες χώρες. Εκτιμάται ότι κατά την προσεχή πενταετία η παρακολούθηση της προόδου της ενεργειακής αποδοτικότητας μαζί με την αξιολόγηση όλων των δραστηριοτήτων SAVE θα στοιχίσουν 2,5 MECU.

- 7.1.5 Ειδικές δράσεις για τη διαχείριση της ενέργειας σε περιφερειακό επίπεδο και σε επίπεδο πόλεων και ειδικές δράσεις για μεγαλύτερη συνοχή μεταξύ κρατών μελών και περιφερειών από πλευράς ενεργειακής αποδοτικότητας

Προβλέπεται εδώ η παροχή βοήθειας προς τις τοπικές αρχές περιφερειών, νήσων και πόλεων για τη δημιουργία οργανισμών διαχείρισης της ενέργειας, που θα έχουν ως κύριο ρόλο την επίτευξη των στόχων για βέλτιστη χρήση της ενέργειας σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Το πρόγραμμα συμβάλλει έτσι στην ενσωμάτωση της ενέργειας στα τοπικά προγράμματα για την αειφόρο ανάπτυξη, καθώς και στην ανάληψη προσπάθειών σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο για την προστασία του περιβάλλοντος. Η δημιουργία τοπικών οργανισμών ενέργειας και η βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ τοπικών, περιφερειακών και εθνικών αρχών επί ενεργειακών θεμάτων θα πρέπει να συνεχιστούν ώστε να ευαισθητοποιηθούν οι τοπικές αρχές και να βελτιώσουν τη σύνδεση ενεργειακής αποδοτικότητας και προστασίας του περιβάλλοντος. Με βάση την πείρα των τελευταίων ετών, ένας τοπικός οργανισμός ενέργειας υποστηρίζεται επί τρία έτη με 175.000 ECU, πράγμα που σημαίνει ότι με 22,8 MECU μπορούν να δημιουργηθούν 130 νέοι τοπικοί οργανισμοί ή κατά μέσον όρο 9 τοπικοί οργανισμοί ανά κράτος μέλος. Το δυναμικό των τοπικών οργανισμών διαχείρισης της ενέργειας στην Ένωση ανέρχεται σε 1600 διοικητικές μονάδες πλέον των 100.000 κατοίκων. Μέχρι σήμερα η Επιτροπή έχει συμβάλει στη δημιουργία 140. Η παρούσα φάση θα πρέπει να θεωρείται ως πιλοτική, και καθώς αρχίζουν να γίνονται ορατά τα οφέλη για τις τοπικές αρχές, γίνεται ήδη αντιληπτό ότι ολοένα και περισσότερες τοπικές αρχές ενδιαφέρονται ζωηρά να δημιουργήσουν τον δικό τους τοπικό οργανισμό διαχείρισης της ενέργειας.

7.2 Κατανομή ανά συνιστώσα της δράσεως (σε ΜΕCΥ)

Το ύψος του ποσού καθορίζεται ετησίως από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή.

	Δραστηριότητες άρθρου 2	1998	1999	2000	2001	2002	
1	μελέτες και λοιπές δράσεις που αποβλέπουν σε υλοποίηση και συμπλήρωση των κοινοτικών μέτρων που λαμβάνονται για να βελτιωθεί η αποδοτικότητα	1,0	1,0	1,4	1,3	1,3	6,0
2	στοχοθετημένες πιλοτικές δράσεις του τομέα	5,0	5,0	5,5	6,2	6,3	28,0
3	διάδοση των πληροφοριών (προτείνονται από την Επιτροπή)	1,0	1,0	1,0	0,6	0,5	4,1
4	διάδοση των πληροφοριών (προτείνονται υπό τρίτων)	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	5,0
5	παρακολούθηση της προόδου της ενεργειακής αποδοτικότητας στην Κοινότητα και σε καθένα από τα κράτη μέλη και αξιολόγηση και διαρκής παρακολούθηση των δράσεων και των μέτρων που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο του προγράμματος	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	2,5
6	ειδικές δράσεις για τη διαχείριση της ενέργειας σε περιφερειακό επίπεδο και σε επίπεδο πόλεων, που αποβλέπουν σε μεγαλύτερη συνοχή μεταξύ κρατών μελών και περιφερειών από πλευράς ενεργειακής αποδοτικότητας	4,0	4,3	4,5	5	5	22,8
7	Σύνολο	12	12,8	13,9	14,6	14,6	68,4

7.3. Δαπάνες εκμετάλλευσης για μελέτες, εμπειρογνώμονες, συνεδριάσεις κ.λπ. του μέρους Β

σε MECU	
Κατανομή	Προϋπολογισμός
- Μελέτες (άρθρο 2 υπό α)*	0,050
- Συνεδριάσεις εμπειρογνομένων και εκτιμητών (για όλες τις δράσεις του άρθρου 2)	0,025
- Συσκέψεις και συνέδρια	0,025
(δράσεις χαρακτηριζόμενες ως	0,150
- Ενημέρωση και δημοσιεύσεις	
ΣΥΝΟΛΟ	0,250

7.4. Χρονοδιάγραμμα των πιστώσεων υποχρεώσεων

σε MECU

1998	1999	2000	2001	20002	ΣΥΝΟΛΟ
12,5	12,8	13,9	14,6	14,6	68,4

8. ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΤΗΣ (ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥΣ)

Τα χρήματα των συμβάσεων καταβάλλονται βάσει των πραγματικών δαπανών και κατόπιν ελέγχου (εκτός από τις δαπάνες μελετών, οι οποίες καταβάλλονται εφάπαξ βάσει των αποτελεσμάτων που γίνονται δεκτά).

9. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΚΟΣΤΟΥΣ-ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

9.1 Ειδικοί στόχοι της προς υλοποίηση δράσεως στο πλαίσιο του προγράμματος πλαισίου "Ενέργεια" (1998-2002). Ενεργειακή αποδοτικότητα SAVE.

Το πρόγραμμα SAVE αποσκοπεί σε βελτίωση της ενεργειακής έντασης της τελικής κατανάλωσης στην ΕΕ κατά 1% ετησίως επιπλέον κάθε άλλης βελτίωσης

Αποδέκτες

Δημόσιοι και ιδιωτικοί οργανισμοί· πανεπιστήμια· εθνικοί και περιφερειακοί φορείς προώθησης της ενεργειακής αποδοτικότητας· όλοι οι κλάδοι που εμπλέκονται στην προώθηση της ενεργειακής αποδοτικότητας (π.χ. κατασκευαστές οικιακών ηλεκτρικών συσκευών, τεχνικοί θέρμανσης κ.ά.) και κατ'επέκταση όλος ο πληθυσμός.

9.2 Αιτιολόγηση της δράσεως

Λαπάνες

Για να επιτευχθεί σε σταθερή βάση ετήσια εξοικονόμηση ενέργειας ενός ΤΠΠ, απαιτείται επένδυση 1000 ECU κατά μέσον όρο. Ο στόχος για εξοικονόμηση ενέργειας 100 εκατομ. ΤΠΠ ετησίως αντιστοιχεί συνεπώς σε επένδυση της τάξεως των 100 MEUCU. Χρηματοδότηση τέτοιας τάξεως από τους προϋπολογισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών αποκλείεται. Η μοναδική δυνατότητα είναι να συγχρηματοδοτήσουν όλοι οι οικονομικοί παράγοντες που ενεργούν σε κοινοτικό πλαίσιο. Η Επιτροπή τότε μόνο συγχρηματοδοτεί όταν πρόκειται για δράσεις αποδεδειγμένα συμπληρωματικού χαρακτήρα.

Αποτελέσματα

Τα έργα που υποστηρίζονται μέσω του SAVE ανταποκρίνονται στα ακόλουθα κριτήρια:

- συμβάλλουν σε μείωση της ενεργειακής έντασης·
- συμβάλλουν σημαντικά στην προστασία του περιβάλλοντος και στον έλεγχο του φαινομένου του θερμοκηπίου·
- έχουν σταθεροποιητικό αποτέλεσμα επί των τιμών της ενέργειας σε παγκόσμιο επίπεδο·
- βελτιώνουν το ισοζύγιο πληρωμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
- ενισχύουν την ανταγωνιστική θέση της ευρωπαϊκής βιομηχανίας στην παγκόσμια αγορά·
- βελτιώνουν την ασφάλεια του εφοδιασμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία και καθίσταται έτσι λιγότερο ευάλωτη σε αναστατώσεις της αγοράς της ενέργειας·
- ενισχύουν την εσωτερική αγορά και την οικονομική και κοινωνική συνοχή.

Επιπλέον, η διαθεσιμότητα τεχνολογιών υψηλής ενεργειακής αποδοτικότητας επιτρέπει τη μεταφορά τεχνολογίας προς τρίτες χώρες και συμβάλλει έτσι σε ορθότερη διαχείριση των πόρων και προστασία του περιβάλλοντος σε παγκόσμια κλίμακα.

Η προσέγγιση διά της κανονιστικής οδού παράγει το υψηλότερο δυνατό πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα. Είναι εξίσου υψηλό και σε ό,τι αφορά πρότυπα επιδόσεων. Σε περιπτώσεις άλλων συγχρηματοδοτούμενων δράσεων, ο πολλαπλασιαστικός συντελεστής είναι τουλάχιστον 2 ή 3.

9.3 Παρακολούθηση και αξιολόγηση της δράσεως

Επιλεγέντες δείκτες επιδόσεων

μείωση των εκπομπών CO₂,

βελτίωση της ενεργειακής έντασης στην Κοινότητα,

αριθμός μέτρων που προτείνονται, γίνονται δεκτά και μεταφράζονται σε εθνικά μέτρα,

αριθμός ανθρωποημερών κατ' έτος για δράσεις κατάρτισης,

αριθμός λογισμικών και βάσεων δεδομένων που τίθενται σε κοινή χρήση,

αριθμός συσκέψεων, σεμιναρίων, ειδησεογραφικών δελτίων και λοιπών δημοσιεύσεων.

Ρυθμίσεις και συχνότητα της αξιολόγησης

Η Επιτροπή παρακολουθεί σε μόνιμη βάση την εξέλιξη της ενεργειακής έντασης στα κράτη μέλη και υποβάλλει έκθεση στο Συμβούλιο σε τακτική βάση.

Επιπλέον, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση σε μόνιμη βάση στη συμβουλευτική επιτροπή SAVE, αποτελούμενη από αντιπροσώπους των κρατών μελών οι οποίοι συνέρχονται 4 φορές ετησίως.

Η Επιτροπή αναθέτει αξιολόγηση της δράσης σε ομάδα εξωτερικών εμπειρογνομόνων. Η σχετική έκθεση διαβιβάζεται στο Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, σύμφωνα με το άρθρο 7 της συνημμένης πρότασης για απόφαση του Συμβουλίου.

Στο πλαίσιο της αξιολόγησης πρέπει επίσης να εξετάζονται:

οι παλαιότερες και οι τωρινές κατευθύνσεις του προγράμματος ώστε να αναζητούνται τρόποι βελτίωσης·

οι σχέσεις μεταξύ των μέσων που χρησιμοποιούνται και των αποτελεσμάτων που προκύπτουν·

ο συμπληρωματικός χαρακτήρας, σε πραγματική και δυνητική βάση, μεταξύ του προγράμματος και των άλλων μέσων που υπάρχουν.

10. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΛΑΗΛΑΝΕΣ

Η ουσιαστική κινητοποίηση των αναγκαίων διοικητικών πόρων θα είναι αποτέλεσμα της ετήσιας απόφασης της Επιτροπής σχετικά με τη χορήγηση των πόρων, αφού ληφθεί κυρίως υπόψη το ανθρώπινο δυναμικό και τα επιπλέον ποσά που θα εγκριθούν από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή.

10.1 Επίδραση στον αριθμό των θέσεων απασχόλησης

Το πρόγραμμα SAVE είναι ένα πρόγραμμα που έχει ως αντικείμενο τη στρατηγική της ΕΕ για την ενεργειακή αποδοτικότητα, αφού είναι το μοναδικό κοινοτικό πρόγραμμα που αφορά αποκλειστικά τη βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας. Οι ανώτεροι υπάλληλοι που ασχολούνται με συμβάσεις πιλοτικών έργων ή μελετών συντάσσουν παράλληλα ανακοινώσεις και νομοθετικές προτάσεις σχετικές με την ενεργειακή απόδοση οικιακών συσκευών και καυστήρων, ολοκληρωμένο προγραμματισμό πόρων, συνδυασμό θερμικής και ηλεκτρικής ενέργειας κ.λπ. Οι διαδικασίες και η συζήτηση των νομοθετικών προτάσεων σε όλα τα θεσμικά όργανα της ΕΕ απαιτούν χρόνο, εκτιμάται δε ότι 30% του χρόνου καταναλώνεται στον σχεδιασμό και την παρακολούθηση των παραπάνω μέτρων. Το 70% του χρόνου καταναλώνεται για τη διαχείριση συμβάσεων SAVE (162 συμβάσεις βρισκόνταν σε εξέλιξη τον Οκτώβριο του 1997).

Οι δραστηριότητες του SAVE καλύπτουν δέκα τομείς : κτίρια, μεταφορές, βιομηχανία, ενημέρωση και κατάρτιση, διαχείριση της ζήτησης και χρηματοδότηση τρίτων, οικιακές συσκευές, συνδυασμός θερμικής και ηλεκτρικής ενέργειας και ενεργειακή αποδοτικότητα. Στα πλαίσια του SAVE είναι ανάγκη να υπάρχει

κάποιος αρμόδιος για κάθε τομέα από πλευράς ενεργειακής αποδοτικότητας και παρακολούθησης των σχετικών δραστηριοτήτων.

Κατηγορία θέσεων	Προσωπικό για τη διαχείριση της δράσεως		εκ των οποίων		διάρκεια
	<u>θέσεις μόνιμων</u>	<u>θέσεις εκτάκτων</u>	προσωπικό που ήδη εργάζεται στη ΓΔ ή στην αρμόδια υπηρεσία	επιπλέον προσωπικό	
Μόνιμο προσωπικό A	8		6,5	1,5	5 έτη
ή έκτακτοι B	3		2	1	
υπάλληλοι Γ	4		3	1	
Λοιπό προσωπικό		3 END	3 END	2 εμπειρογνώμονες	5 έτη
		2 εμπειρογνώμονες 3 προσωρινοί	1,5 προσωρινοί	1,5 προσωρινοί	

10.2 Συνολική επίπτωση των επιπλέον ανθρώπινων πόρων στον προϋπολογισμό

Το συνολικό συμπληρωματικό κόστος διαχείρισης του προγράμματος μπορεί λοιπόν να εκτιμηθεί ότι ανέρχεται σε:

Μόνιμοι υπάλληλοι:

$$3,5 \times 5 \text{ έτη} \times 103.000 \text{ ECU} \times 0,70 \text{ (βλ. υπό 10.1)} = 1.261.750 \text{ ECU}$$

Εμπειρογνώμονες (A0-1178):

$$2 \times 5 \text{ έτη} \times 120.000 \text{ ECU} = 1.200.000 \text{ ECU}$$

Προσωρινοί (A0-1175):

$$1,5 \times 5 \text{ έτη} \times 80.000 \text{ ECU} = 600.000 \text{ ECU}$$

Σύνολο

3.061.750 ECU

10.3 Άλλες δαπάνες λειτουργίας που απορρέουν από τη δράση

Κονδύλιο του προϋπολογισμού (αριθ. και τίτλος)	Ποσά κατ' έτος	Τρόπος υπολογισμού
A-1300 Έξοδα αποστολών, μετακινήσεων και λοιπών πρόσθετων δαπανών	0,100 MECU	Παρακολούθηση των συμβάσεων*, τοπικοί οργανισμοί**, συνεδριάσεις αναδόχων, συμμετοχή σε ενημερωτικές δραστηριότητες που οργανώνονται από το SAVE κ.λπ.***
A-2510 Ειδικές συνεδριάσεις "ενεργειακή αποδοτικότητα" (τετράκις ετησίως) και της επιτροπής "επισήμανση" (τετράκις ετησίως) στο πλαίσιο της επιτροπής του προγράμματος πλαισίου	0,216 MECU	900 ECU/κατ' άτομο X 30 άτομα X 8 συνεδριάσεις
Σύνολο	0,316 MECU	

* τον Οκτώβριο του 1997 βρίσκονταν σε εξέλιξη 162 συμβάσεις SAVE

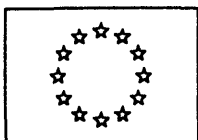
** μέχρι τον Οκτώβριο του 1997 είχαν επιχορηγηθεί μέσω του SAVE 140 τοπικοί οργανισμοί

*** το SAVE οφείλει να ενημερώνει τους ενδιαφερόμενους κύκλους επί των νομοθετικών μέτρων που εγκρίνονται σχετικά με την ενεργειακή αποδοτικότητα (οδηγίες για την επισήμανση, την ενεργειακή απόδοση των οικιακών συσκευών, τη νέα στρατηγική συνδυασμένης παραγωγής θερμικής και ηλεκτρικής ενέργειας κ.λπ.)

Το συνολικό κόστος για όλη τη διάρκεια του προγράμματος θα είναι:

$$0,316 \times 5 \text{ έτη} = 1,58 \text{ MECU}$$

Τα αναφερόμενα ποσά προέρχονται από τις επιχορηγήσεις που έχουν ήδη στη διάθεσή τους οι υπηρεσίες διαχείρισης του προγράμματος.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

ΠΡΟΤΑΣΗ
ΛΠΟΦΛΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
περί θεσπίσεως

**ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΑΝΤΙΡΡΥΠΑΝΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΤΙΚΗΣ
ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΣΤΕΡΕΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ**

(1998 - 2002)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 235,

την πρόταση της Επιτροπής¹,

τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου²,

τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής,

τη γνώμη της Συμβουλευτικής Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα,

τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών,

τη Λευκή Βίβλο για την Ενέργεια όπου επισημαίνονται οι στόχοι της ενεργειακής πολιτικής (οικονομική ανταγωνιστικότητα, έλεγχος του περιβάλλοντος, ασφάλεια του εφοδιασμού και διατήρηση της απασχόλησης).

Εκτιμώντας:

ότι στην Κοινότητα υπάρχουν διαθέσιμα στερεά καύσιμα και ότι οι πλούσιες και ποικίλες πηγές άνθρακα που διακινείται σε ολόκληρο τον κόσμο αποτελούν εγγύηση μιας χαμηλού κόστους πηγής ενέργειας η οποία θα εξακολουθήσει να υπάρχει.

ότι η προώθηση αντιρρυπαντικών και αποδοτικών τεχνολογιών στερεών καυσίμων συμβάλλει στη διαφοροποίηση των πόρων πρωτογενούς ενέργειας και σε εξισορρόπηση των στόχων της ενεργειακής πολιτικής της Κοινότητας.

ότι καθώς τα στερεά καύσιμα θα χρησιμοποιούνται ολοένα και περισσότερο τόσο σε ανεπτυγμένες όσο και σε αναπτυσσόμενες περιοχές του κόσμου, συμβάλλοντας έτσι στις εκπομπές ρύπων και CO₂, πρέπει να καταβληθεί κάθε προσπάθεια βελτίωσης των ρύπων αυτών με την προώθηση αντιρρυπαντικών και αποδοτικών τεχνολογιών και την εφαρμογή των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνολογιών σε παλαιότερες και νέες εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούν στερεά καύσιμα.

ότι η παραγωγή και ο εφοδιασμός εξοπλισμού αντιρρυπαντικής χρησιμοποίησης άνθρακα, λιγνίτη και άλλων στερεών καυσίμων, για χρήση τόσο εντός όσο και εκτός της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, μπορούν να συμβάλουν στη διατήρηση της απασχόλησης.

ότι, δυνάμει του άρθρου 130P της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, η Κοινότητα πρέπει να αναλάβει δράση για τη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος και να μεριμνά για τη συνετή και ορθολογική εκμετάλλευση των φυσικών πόρων, στόχοι που εξυπηρετούνται με την εφαρμογή αντιρρυπαντικών τεχνολογιών του άνθρακα.

¹ ΕΕ αριθ.

² ΕΕ αριθ.

ότι η προώθηση αποδοτικότερων αντιρρυπαντικών τεχνολογιών στερεών καυσίμων μπορεί να συμβάλει σημαντικά σε μείωση των ρύπων που εκπέμπονται εξαιτίας της παραδοσιακής χρήσης των ορυκτών καυσίμων σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης· ότι η χρήση αντιρρυπαντικών τεχνολογιών συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων της κοινοτικής στρατηγικής για καταπολέμηση της όξινης βροχής³.

ότι η προώθηση αποδοτικότερων αντιρρυπαντικών τεχνολογιών στερεών καυσίμων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και διεθνώς θα συμβάλει σε μείωση των αερίων του φαινομένου του θερμοκηπίου και σε περιορισμό του κινδύνου αλλαγής του κλίματος της Γης· οπότε, για να προκύψουν σημαντικά αποτελέσματα, καλό είναι να υπάρξει συνεργασία ευρείας κλίμακας.

ότι, επειδή η συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας δεν προβλέπει άλλες αρμοδιότητες για την κάλυψη των ενεργειακών πλευρών του προγράμματος για το οποίο γίνεται λόγος στο άρθρο 2 παρακάτω, πρέπει να γίνει επίκληση του άρθρου 235.

ότι το Συμβούλιο ενέκρινε τη Λευκή Βίβλο όπου χαράσσονται σε αδρές γραμμές οι νέοι στόχοι της ενεργειακής πολιτικής της Κοινότητας προς εξασφάλιση συνοχής και σύγκλισης των πολιτικών των κρατών μελών· ότι στην εν λόγω Λευκή Βίβλο επισημαίνεται ότι με τη συμβολή νέων αντιρρυπαντικών τεχνολογιών του άνθρακα μπορεί να αυξηθεί η χρήση ευρέος φάσματος καυσίμων, ώστε να εξακολουθήσουν να διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στο συνολικό ενεργειακό ισοζύγιο, με βελτιωμένη όμως οικολογική εικόνα.

ότι η προώθηση και εκμετάλλευση αντιρρυπαντικών τεχνολογιών στερεών καυσίμων προσφέρει οικονομικά πλεονεκτήματα από πλευράς ευκαιριών απασχόλησης σε εταιρείες της Ένωσης οι οποίες δραστηριοποιούνται σε ολόκληρο τον κόσμο.

ότι, για τη διατήρηση ενός καθαρότερου περιβάλλοντος, πρέπει να αναπτυχθούν ακόμη περισσότεροι οι αντιρρυπαντικές τεχνολογίες στερεών καυσίμων ώστε οι βέλτιστες διαθέσιμες τεχνολογίες να γίνουν πιο προσιτές από πλευράς κόστους.

ότι ορισμένες χώρες που αναμένεται να γίνουν μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά τα προσεχή έτη εξαρτώνται σε πολύ μεγάλο βαθμό από την παραγωγή και χρήση στερεών καυσίμων για την ικανοποίηση των ενεργειακών αναγκών τους· ότι οι χώρες αυτές θα χρειαστεί να εκσυγχρονίσουν και να βελτιώσουν τις ενεργειακές τεχνολογίες που διαθέτουν ώστε να συμμορφωθούν με τη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την προστασία του περιβάλλοντος.

ότι ορισμένα κράτη μέλη διαθέτουν δικά τους προγράμματα αντιρρυπαντικών τεχνολογιών στερεών καυσίμων· ότι πρέπει να βρεθεί ευκαιρία να γίνει συντονισμός των προγραμμάτων αυτών τόσο μεταξύ τους όσο και με άλλα συναφή προγράμματα στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

ότι έχει επίσης σημασία να προωθείται η υιοθέτηση τεχνολογιών που αναπτύσσονται με χρηματοδότηση από το ειδικό πρόγραμμα E&TA για μορφές ενέργειας άλλες πλιν της πυρηνικής.

³ COM(97) 88 τελικό, 12.3.1997

ότι έχει καθιερωθεί πολυετές πρόγραμμα πλαίσιο για την ανάληψη δράσεων στον τομέα της ενέργειας·

ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και η βιομηχανία της ΕΕ έχουν εκφραστεί υπέρ του να συνεχιστεί η ανάπτυξη αντιρρυπαντικών τεχνολογιών στερεών καυσίμων προς χρήση στην Ευρωπαϊκή Ένωση και σε άλλα μέρη του κόσμου·

ότι στο Συμβούλιο του Άμστερνταμ τονίστηκε η σημασία της έρευνας και ανάπτυξης με αντικείμενο τα στερεά καύσιμα, και ζητήθηκε να συνεχιστεί η σχετική έρευνα που υποστηρίζεται σήμερα στο πλαίσιο της συνθήκης ΕΚΑΧ και μετά τη λήξη ισχύος αυτής το 2002·

ότι είναι ανάγκη να μεταφέρονται στη βιομηχανία τα αποτελέσματα της έρευνας που χρηματοδοτείται στο πλαίσιο της ΕΚΑΧ, έρευνας της οποίας η συνέχιση κρίθηκε απαραίτητη από το Συμβούλιο του Άμστερνταμ·

ότι η προώθηση, επίδειξη και εκμετάλλευση αντιρρυπαντικών τεχνολογιών του άνθρακα σε ολόκληρη την Κοινότητα μπορούν να ενδυναμώσουν την οικονομική και κοινωνική συνοχή αυτής, ζητούμενο του άρθρου 130 Α της Συνθήκης·

ότι προς τούτο είναι σκόπιμο να ληφθούν υπόψη οι ενδεικτικοί στόχοι της Κοινότητας και να προβλεφθούν πόροι ώστε να εξυπηρετηθεί η επίτευξη των στόχων αυτών με συνεκτίμηση των ιδιαίτερων συνθηκών σε κάθε κράτος μέλος·

ότι πρέπει να προβλεφθεί ένα πενταετές πρόγραμμα,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Τα κράτη μέλη καταβάλλουν προσπάθειες για να συμβάλουν μέσω της ενεργειακής τους πολιτικής στην προώθηση αντιρρυπαντικών τεχνολογιών στερεών καυσίμων, κατά περίπτωση, ώστε να εξασφαλιστεί ότι οι βέλτιστες διαθέσιμες τεχνολογίες χρησιμοποιούνται για να περιορίζονται οι εκπομπές ρύπων εξαιτίας της χρήσης στερεών καυσίμων, συμπεριλαμβανομένων των εκπομπών CO₂. Οι ενδεικτικοί στόχοι της Κοινότητας σχετικά με τις αντιρρυπαντικές τεχνολογίες του άνθρακα συνεκτιμώνται. Οι στόχοι αυτοί επανεξετάζονται σε ετήσια βάση από κοινού με την επιτροπή ενέργειας του άρθρου 7.

Άρθρο 2

Εντός του προγράμματος πλαισίου για την ενέργεια, η Κοινότητα στηρίζει μια σειρά δράσεων για την προώθηση της εκμετάλλευσης αντιρρυπαντικών τεχνολογιών στερεών καυσίμων στο πλαίσιο του ειδικού προγράμματος CARNOT (δράσεις που ευνοούν τη διείσδυση και εκμετάλλευση αντιρρυπαντικών τεχνολογιών στερεών καυσίμων), στο εξής καλούμενο "πρόγραμμα".

Η διάρκεια του προγράμματος είναι πενταετής· αρχίζει την 1η Ιανουαρίου 1998 και λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2002.

Οι ετήσιες πιστώσεις εγκρίνονται από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή εντός των ορίων των δημοσιονομικών προοπτικών.

Άρθρο 3

Στο πλαίσιο του προγράμματος χρηματοδοτούνται δύο κατηγορίες δράσεων σχετικών με αντιρρυπαντικές τεχνολογίες του άνθρακα, οι εξής:

α) Μέτρα ενθάρρυνσης για τη δημιουργία ενός δικτύου ενημέρωσης με σκοπό την ανάπτυξη κατάλληλων μέσων ανταλλαγής πληροφοριών εμπορικού και τεχνικού χαρακτήρα μεταξύ εθνικών, κοινοτικών και διεθνών δραστηριοτήτων, ως συμβολή για την άρση των φραγμών και προς αξιολόγηση των συνεπειών των διαφόρων δράσεων που προβλέπονται στο παρόν άρθρο.

β) Μέτρα ενθάρρυνσης της βιομηχανικής στρατηγικής συνεργασίας, όπως επιχειρηματικά εργαστήρια και σεμινάρια, επισκέψεις σε βιομηχανίες, μελέτες, αξιολογήσεις και ομάδες συνεννόησης, με σκοπό την προώθηση της βιομηχανικής εκμετάλλευσης αντιρρυπαντικών τεχνολογιών του άνθρακα για ενεργειακούς σκοπούς, κυρίως δε για την παραγωγή θερμικής και ηλεκτρικής ενέργειας. Μεταξύ των μέτρων αυτών περιλαμβάνεται η προώθηση των εξαγωγών ευρωπαϊκής αντιρρυπαντικής τεχνολογίας στερεών καυσίμων.

Άρθρο 4

Όλες οι δαπάνες που αφορούν τις δράσεις του άρθρου 3 υπό α) αναλαμβάνονται από την Κοινότητα.

Το ύψος της χρηματοδότησης για τις δράσεις του άρθρου 3 υπό β) κυμαίνεται μεταξύ 30% και 50% του συνολικού κόστους.

Το υπόλοιπο της χρηματοδότησης των δράσεων του άρθρου 3 υπό β), γ) και δ) μπορεί να καλύπτεται από δημόσιες ή ιδιωτικές πηγές ή και τα δύο.

Άρθρο 5

Η Επιτροπή χαράσσει σε ετήσια βάση κατευθυντήριες γραμμές για τα μέτρα υποστήριξης του άρθρου 3 υπό β), από κοινού με την επιτροπή του άρθρου 7.

Οι προτεινόμενες πρωτοβουλίες του άρθρου 3 και ο κατάλογος των φορέων που θα αναλάβουν την υλοποίησή τους υποβάλλονται κάθε χρόνο από τα κράτη μέλη στην Επιτροπή, η οποία αποφασίζει για το ύψος και τους όρους της κοινοτικής χρηματοδότησης σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 7. Η Επιτροπή υπογράφει με τους φορείς αυτούς συμβάσεις με αντικείμενο τα μέτρα στήριξης.

Άρθρο 6

Η ευθύνη υλοποίησης του προγράμματος ανήκει στην Επιτροπή.

Για την υλοποίηση των δράσεων του άρθρου 3 υπό α) και β), η Επιτροπή εφαρμόζει τη διαδικασία του άρθρου 7.

Άρθρο 7

Η Επιτροπή επικουρείται από την επιτροπή του άρθρου 4 της απόφασης του Συμβουλίου περί θεσπίσεως πολυετούς προγράμματος πλαισίου στον τομέα της ενέργειας.

Άρθρο 8

1. Κατά το τρίτο έτος του προγράμματος, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έκθεση των αποτελεσμάτων. Η έκθεση συνοδεύεται ενδεχομένως από προτάσεις για τροποποιήσεις που κρίνονται αναγκαίες βάσει των αποτελεσμάτων.

2 Με τη λήξη του προγράμματος, η Επιτροπή αξιολογεί τα αποτελέσματα, την εφαρμογή της παρούσας απόφασης και τη συνάφεια εθνικών και κοινοτικών δράσεων, και υποβάλλει σχετική έκθεση στο Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών.

Άρθρο 9

Το πρόγραμμα είναι ανοικτό στις συνδεδεμένες χώρες της Κεντροανατολικής Ευρώπης βάσει των όρων, συμπεριλαμβανομένων των χρηματοδοτικών ρυθμίσεων, που έχουν εγκριθεί στα πρόσθετα πρωτόκολλα των συμφωνιών σύνδεσης περί συμμετοχής στα κοινοτικά προγράμματα. Το πρόγραμμα είναι ανοικτό στην Κύπρο βάσει συμπληρωματικών πιστώσεων και σύμφωνα με τους ίδιους κανόνες με εκείνους που ισχύουν για τις χώρες ΕΖΕΣ, κατόπιν διαδικασιών που θα συμφωνηθούν από κοινού με τις ενδιαφερόμενες χώρες.

Άρθρο 10

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται προς τα κράτη μέλη.

Έγινε στις Βρυξέλλες

ΛΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΛΕΓΤΙΟ

1. Τίτλος της δράσεως

Πρόγραμμα τεχνολογικών δράσεων για την προώθηση της αντιρρυπαντικής χρησιμοποίησης των στερεών καυσίμων⁴.

2. Σχετικά κονδύλια του προϋπολογισμού

B4--1004

3. Νομική βάση

Πρόταση απόφασης του Συμβουλίου περί θέσπισης πολυετούς προγράμματος πλαισίου για δράσεις στον τομέα της ενέργειας (1998--2002).

4. Περιγραφή της δράσεως

4.1 Γενικός στόχος

Οι δράσεις που προωθούν τη βιομηχανική διείσδυση των αντιρρυπαντικών και αποδοτικών τεχνολογιών χρησιμοποίησης του άνθρακα είναι τα μέσα διά των οποίων ο άνθρακας μπορεί να συμβάλει σημαντικά στην επίτευξη των στόχων της ενεργειακής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τους εξής τρόπους:

- συμβάλλοντας στην ασφάλεια του εφοδιασμού και στην ευρωπαϊκή ανταγωνιστικότητα μιας πρωτογενούς πηγής ενέργειας, η οποία συμμετέχει κατά 30% στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, και στη διαφοροποίηση των πόρων σε τιμές μειωμένες και σταθερές.
- με βελτίωση της αποδοτικότητας, αφού έχει διαπιστωθεί δυναμικό μείωσης των εκπομπών CO₂ των προερχομένων από εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας κατά 25%.
- συμβάλλοντας στην κοινοτική στρατηγική καταπολέμησης της όξινης βροχής και λοιπών ρύπων.

Παράλληλα θα αναπτύσσεται μια κοινοτική δράση υπέρ της προώθησης του αντιρρυπαντικού άνθρακα, η οποία θα διευκολύνει την προσαρμογή των υποψήφιων για ένταξη χωρών της Κεντροανατολικής Ευρώπης στις περιβαλλοντικές προδιαγραφές της Ένωσης.

Η δράση αυτή θα επιτρέψει επιπλέον να μεταφέρονται στη βιομηχανία τα αποτελέσματα της Ε&ΤΑ που υποστηρίζεται μέσω του προγράμματος τεχνικής έρευνας της ΕΚΑΧ) καθώς και μέσω εθνικών προγραμμάτων Ε&ΤΑ. Το νέο πρόγραμμα δεν προβλέπει καθαντό

⁴ Ως στερεά καύσιμα νοούνται ο ανθρακίτης, ο άνθρακας, οι λιγνίτες, η τύρφη, τα γαλακτώματα και τα βαρέα κλάσματα των προϊόντων του πετρελαίου.

Ε&ΤΑ δράσεις, αφού αυτές καλύπτονται ήδη από τα προαναφερόμενα προγράμματα.

4.2 Καλυπτόμενη χρονική περίοδος

5 έτη, από 1ης Ιανουαρίου 1998 έως 31 Δεκεμβρίου 2002.

5. **Ταξινόμηση των δαπανών**

Μη υποχρεωτικές δαπάνες/διαχωριζόμενες πιστώσεις

6. **Τύπος δαπανών/εσόδων**

Το πρόγραμμα θα περιλαμβάνει δύο κατηγορίες δράσεων:

- α) Μέτρα που οδηγούν στη δημιουργία ενός δικτύου πληροφοριών με στόχους την προώθηση των εμπορικών ευκαιριών και των τεχνικού χαρακτήρα πληροφοριών μεταξύ εθνικών, κοινοτικών και διεθνών δραστηριοτήτων.
- β) Μέτρα ενθάρρυνσης της στρατηγικής συνεργασίας στη βιομηχανία, όπως "επιχειρηματικά εργαστήρια" και σεμινάρια, βιομηχανικές αποστολές, μελέτες, αξιολογήσεις και ομάδες συνεργασίας, με στόχο την προώθηση της βιομηχανικής εκμετάλλευσης των τεχνολογιών αντιρρυπαντικού άνθρακα, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της κοινοτικής τεχνολογίας σε διεθνές επίπεδο.

Για τις δράσεις που περιγράφονται υπό α) προβλέπονται επιχορηγήσεις 100%.

Για τις δράσεις που περιγράφονται υπό β) προβλέπεται συγχρηματοδότηση μέχρι 50%.

7. **Δημοσιονομικές επιπτώσεις**

7.1 **Τρόπος υπολογισμού του κόστους της δράσεως**

Το ύψος του ποσού καθορίζεται ετησίως από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή.

Το προτεινόμενο ποσό ανέρχεται σε 4,10 MECU για όλη τη διάρκεια του προγράμματος και κατανέμεται ως εξής:

Οριζόντιες δράσεις

- Μέτρα για την τροφοδότηση της δημιουργίας ενός δικτύου πληροφοριών με σκοπό την πληρέστερη ενημέρωση γύρω από την αγορά και τις τεχνικές της ενέργειας. Οι απαραίτητες πληροφορίες θα μπορούν να εισάγονται σε βάσεις δεδομένων που θα είναι διαθέσιμες π.χ. στο Internet. Κάθε κράτος μέλος θα είναι μέλος του δικτύου, ενώ παράλληλα θα έχει ρόλο εξυπηρετητή του δικτύου και θα διαδίδει τις πληροφορίες. Το δίκτυο θα συντονίζεται με άλλα υπάρχοντα δίκτυα, όπως τα κέντρα αναμετάδοσης και οι οργανισμοί προώθησης των 1,54 MECU

ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (ΟΡΕΤ).

- Μέτρα όπως οργάνωση εργαστηρίων, συσκέψεων για τη χρηματοδότηση της ανάπτυξης τεχνολογιών αντιρρυπαντικού άνθρακα και συσκέψεων που θα αποβλέπουν σε διάδοση των πληροφοριών των σχετικών με τις εν λόγω τεχνολογίες. Προβλέπονται 10 μελέτες αγοράς για τις εξής τεχνολογίες: GICC, υπερ-υπερκρίσιμη, NO_x , συστήματα NO_x , συστήματα SO_x , ρευστοποιημένη κλίνη σε κυκλοφορία υπό ατμοσφαιρική πίεση, ρευστοποιημένη κλίνη σε κυκλοφορία υπό πίεση, ρευστοποιημένη κλίνη στάσιμη υπό πίεση, χαμηλού κόστους κονιοποιημένος άνθρακας) και 8 "επιχειρηματικά εργαστήρια" τεχνικοοικονομικού και χρηματοοικονομικού χαρακτήρα για ευκολότερη χρήση των τεχνολογιών. Εξακολουθούν επίσης να υποστηρίζονται 2,56 MECU
- δράσεις προώθησης των εξαγωγών τεχνολογιών αντιρρυπαντικής καύσης του άνθρακα. Οι δράσεις αυτές θα μπορούν να καλύπτουν δραστηριότητες σαν και αυτές που περιγράφονται παραπάνω
- καθώς επίσης, για παράδειγμα, "εργαστήρια", σκοπός των οποίων θα είναι να εντοπίζουν ευκαιρίες διεθνών συνεργασιών και ενδεχόμενα εμπόδια σε επενδύσεις προηγμένων τεχνολογιών, τόσο σε επίπεδο ενεργειακής αποδοτικότητας όσο και σε επίπεδο ελέγχου των ρύπων που εκπέμπονται στο περιβάλλον. Προβλέπονται 4 και 7 βιομηχανικές αποστολές σε τρίτες χώρες και στην ΕΕ αντιστοίχως. Στο πλαίσιο καθεμιάς από τις αποστολές αυτές, θα έλθουν σε επαφή τριάντα περίπου βιομήχανοι και θα επισκεφτούν υπάρχουσες εγκαταστάσεις, εξυπηρετώντας έτσι τις επαγγελματικές σχέσεις και τη λήψη των αποφάσεων από τους προς τούτο αρμοδίους. Οι δράσεις για τις οποίες γίνεται λόγος εδώ θα καλύπτουν όλες τις δαπάνες συντονισμού και, για περιπτώσεις αποστολών τρίτων χωρών στην ΕΕ, μέρος των εξόδων για τις μετακινήσεις μέσα στην κοινοτική επικράτεια.

7.2 Κατανομή ανά συνιστώσα της δράσεως (σε MECU)

	1998	1999	2000	2001	2002	Σύνολο
Μέτρα που οδηγούν στη δημιουργία ενός δικτύου πληροφοριών	0,3	0,31	0,31	0,31	0,31	1,54
Δράσεις προώθησης	0,50	0,51	0,51	0,52	0,53	2,56
ΣΥΝΟΛΟ	0,80	0,82	0,82	0,83	0,84	4,10

8. Μέτρα για την καταπολέμηση της απάτης (και αποτελέσματα της εφαρμογής τους)

Στο πλαίσιο των συμβάσεων, τα χρήματα καταβάλλονται βάσει πραγματικών δαπανών και κατόπιν ελέγχου (εξαιρούνται τα έξοδα για μελέτες, τα οποία καταβάλλονται εφάπαξ βάσει των αποτελεσμάτων που γίνονται δεκτά).

9. Στοιχεία ανάλυσης κόστους - αποτελεσματικότητας

9.1 Ειδικοί στόχοι του προγράμματος πλαισίου "Ενέργεια" (1998-2002)

Να συμπληρωθεί η δράση των κρατών μελών και της βιομηχανίας, ως συμβολή στην επίτευξη του κοινοτικού στόχου για μείωση των εκπομπών αερίων του φαινομένου του θερμοκηπίου κατά 15% το 2010 σε σχέση με το 1990, καθώς και στην καταπολέμηση της όξινης βροχής. Συμβολή στη μείωση των εκπομπών CO₂ σε παγκόσμια κλίμακα διά της μεταφοράς τεχνολογίας.

Αποδέκτες

- Ευρωπαϊκοί οργανισμοί σε εθνικό επίπεδο, περιφερειακό επίπεδο και επίπεδο πόλεων για την προώθηση αντιρρυπαντικών και αποδοτικών τεχνολογιών.
- Βιομηχανία ηλεκτροπαραγωγής και βιομηχανία κατασκευής εξοπλισμού καύσεως άνθρακα στην Ευρωπαϊκή Ένωση.
- Οργανισμοί, κυβερνήσεις και βιομηχανία τρίτων χωρών, και κυρίως Κίνας, Ινδίας, Λατίας γενικότερα και άλλων περιοχών όπου αναμένεται ότι θα αυξηθεί σημαντικά η κατανάλωση άνθρακα.

9.2 Αιτιολόγηση της δράσεως

Δαπάνες

Με βάση μελέτες που διατίθενται στις υπηρεσίες της Επιτροπής, και για την περίοδο εκτέλεσης του προγράμματος, προσδιορίστηκε ότι οι νέες εγκαταστάσεις αντιρρυπαντικού άνθρακα στην Ευρωπαϊκή Ένωση περιλαμβάνουν επενδυτικό δυναμικό 15 800 MECU. Το ποσό

αυτό προορίζεται κατά κύριο λόγο για την αναβάθμιση του γηγενούς άνθρακα και λιγνίτη, που παράγονται με ικανοποιητικούς οικονομικούς όρους. Από τη στιγμή που προβλέπεται ότι η εξάρτηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης από τις εισαγωγές ενέργειας θα ανέλθει σε 70% το 2020, καταφαίνεται η οπουδαιότητα της οικονομικής αξιοποίησης των κοινοτικών πόρων.

Η εξάλειψη ενός τόννου SO₂ στοιχίζει 500 ECU. Εάν ληφθεί υπόψη ότι η κοινοτική στρατηγική καταπολέμησης της όξινης βροχής αποσκοπεί σε ετήσια μείωση των εκπομπών SO₂ των προερχομένων από εγκαταστάσεις καύσεως κατά 9 εκατομ. τόννους (μεταξύ 1990 και 2010), το εκτιμώμενο όφελος εκ της εφαρμογής αντιρρυπαντικών τεχνολογιών του άνθρακα ανέρχεται σε 4 500 MECU ετησίως, από τη μείωση μόνο του SO₂. Εάν συνεκτιμηθεί και η μείωση των NO_x, το όφελος θα είναι ακόμη μεγαλύτερο.

Σε σχέση με το CO₂, βελτίωση κατά 5% της απόδοσης της ηλεκτροπαραγωγής με βάση τον άνθρακα στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα σήμαινε μείωση των εκπομπών CO₂ κατά 100 μεγατόννους ετησίως.

Αποτελέσματα

Οι δράσεις που υποστηρίζονται στο πλαίσιο του προγράμματος ανταποκρίνονται στα ακόλουθα κριτήρια:

- συμβάλλουν σημαντικά στην προστασία του περιβάλλοντος και στον έλεγχο του φαινομένου του θερμοκηπίου·
- έχουν σταθεροποιητικό αποτέλεσμα επί των τιμών της ενέργειας σε παγκόσμιο επίπεδο·
- βελτιώνουν το ισοζύγιο πληρωμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
- ενισχύουν την ανταγωνιστική θέση της ευρωπαϊκής βιομηχανίας στην παγκόσμια αγορά·
- βελτιώνουν την ασφάλεια του εφοδιασμού στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία και καθίσταται έτσι λιγότερο ευάλωτη σε αναστατώσεις της αγοράς της ενέργειας·
- ενισχύουν την εσωτερική αγορά και την οικονομική και κοινωνική συνοχή.

Επιπλέον, η διαθεσιμότητα τεχνολογιών υψηλής ενεργειακής αποδοτικότητας επιτρέπει τη μεταφορά τεχνολογίας προς τρίτες χώρες και συμβάλλει έτσι σε ορθότερη διαχείριση των πόρων και προστασία του περιβάλλοντος σε παγκόσμια κλίμακα.

9.3 Παρακολούθηση και αξιολόγηση της δράσης

Επιλεγέντες δείκτες επιδόσεων

μείωση των εκπομπών CO₂,

αριθμός πρωτοβουλιών που προτείνονται, γίνονται δεκτές και εγκρίνονται από τη βιομηχανία,

κινητοποιούμενες ιδιωτικές επενδύσεις,

αριθμός συσκέψεων, σεμιναρίων, ειδησεογραφικών δελτίων και λοιπών δημοσιεύσεων,

βαθμός χρησιμοποίησης του δημιουργηθέντος δικτύου πληροφοριών.

Ρυθμίσεις και συχνότητα της αξιολόγησης

Η Επιτροπή υποβάλλει εκθέσεις στην επιτροπή προγράμματος, αποτελούμενη από αντιπροσώπους των κρατών μελών οι οποίοι συνέρχονται σύμφωνα με την προβλεπόμενη διαδικασία.

Οι εκθέσεις αυτές διαβιβάζονται στο Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, σύμφωνα με το άρθρο 7 της συνημμένης πρότασης για απόφαση του Συμβουλίου.

Στο πλαίσιο της αξιολόγησης πρέπει επίσης να εξετάζονται:

οι παλαιότερες και οι τωρινές κατευθύνσεις του προγράμματος, ώστε να αναζητούνται τρόποι βελτίωσης·

οι σχέσεις μεταξύ των μέσων που χρησιμοποιούνται και των αποτελεσμάτων που προκύπτουν·

ο συμπληρωματικός χαρακτήρας, σε πραγματική και δυνητική βάση, μεταξύ των προγραμμάτων και των άλλων μέσων που υπάρχουν.

10. Διοικητικές δαπάνες

Οι αναγκαίοι πόροι προέρχονται από επιχορηγήσεις που ήδη διαθέτουν οι υπηρεσίες διαχείρισης του προγράμματος.

Πίνακας των δημοσιονομικών προβλέψεων

Λραστηριότητες άρθρου 3	Προϋπολογισμός (MECU)							
	αριθ. δράσεων	μικρο κόστος ανά μονάδα	1998	1999	2000	2001	2002	Σύνολο
α) Μέτρα για τη δημιουργία ενός δικτύου πληροφοριών γύρω από την αγορά και τις τεχνικές της ενέργειας								
- κόστος συνδεδεμένο με το υλισμικό του δικτύου	1	0,20	-	-	-	-	-	0,20
- κόστος των εξυπηρετητών (ιδιωτικών ή δημόσιων)	15 ⁵	0,02	-	0,21	0,21	0,21	0,21	0,84
- κόστος εκμετάλλευσης του δικτύου και δημιουργίας βάσης δεδομένων	-	-	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,50
ΜΕΡΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	-	-	0,30	0,31	0,31	0,31	0,31	1,54
α) - Μάρκετινγκ, μελέτες σκοπιμότητας και λοιπά μέτρα που προτρέπουν σε επενδύσεις								
- Μελέτες αγοράς	1	0,20	0,20	-	-	-	-	0,20
- "Επιχειρηματικά εργαστήρια"	10	0,10	0,10	0,20	0,21	0,22	0,23	0,96
γ) - Προώθηση των εξαγωγών τεχνολογιών αντιρρυπαντικού άνθρακα προς τρίτες χώρες								
- Βιομηχανικές αποστολές της ευρωπαϊκής βιομηχανίας προς τρίτες χώρες	2	0,30	-	0,30	-	0,30	-	0,60
- Βιομηχανικές αποστολές τρίτων χωρών προς την ΕΕ		0,30	0,20	-	0,30	-	0,30	0,80
ΜΕΡΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	-	-	0,50	0,50	0,51	0,52	0,53	2,56
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	-	-	0,8	0,81	0,82	0,83	0,84	4,10

⁵ Αριθμός εξυπηρετητών

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII

Καθέτρωση

**ΠΟΛΥΕΤΩΝ ΑΡΑΣΕΩΝ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ
ΤΗΣ ΠΥΡΗΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΤΗΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΡΑΔΙΟΕΝΕΡΓΩΝ ΥΛΩΝ**

(1998 - 2002)

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΛΕΛΤΙΟ

1. Ονομασία των δράσεων :

- α. Βιομηχανική συνεργασία στον πυρηνικό τομέα και μεταφορά ραδιενεργών υλών
- Μεταφορά ραδιενεργών υλών: προβλήματα ασφάλειας, προστασίας της υγείας και τεχνολογιών πυρηνικής ασφάλειας.
 - Βιομηχανική συνεργασία στον μη στρατιωτικό πυρηνικό τομέα με τις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης (ΧΚΛΕ), τη Ρωσία και την Ουκρανία.
- β. Επαγγελματική κατάρτιση εμπειρογνομόνων των ΧΚΛΕ και των Νέων Ανεξάρτητων Κρατών (ΝΛΚ) στον τομέα του ελέγχου διασφαλίσεων - εφαρμογή συστήματος λογιστικής παρακολούθησης και ελέγχου σχάσιμων υλών στη Ρωσία.

2. Σχετικά κονδύλια του προϋπολογισμού

- α. Β4-1020 του γενικού προϋπολογισμού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (βιομηχανική συνεργασία στον πυρηνικό τομέα και μεταφορά ραδιενεργών υλών)
- β. Β7-535 του γενικού προϋπολογισμού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (επαγγελματική κατάρτιση και εφαρμογή διασφαλίσεων).

3. Νομική βάση

Αντίστοιχα, κεφάλαια ΙΙΙ και Χ της ΕΚΛΕ (Συνθήκη Ευρατόμ) στα οποία προστίθενται:

- α. Άρθρο 75 της συνθήκης ΕΚ (κοινή πολιτική μεταφορών) και Ψήφισμα του Συμβουλίου της 22ας Ιουλίου 1996 σχετικά με τα τεχνολογικά προβλήματα που συνδέονται με την πυρηνική ασφάλεια (ΕΕ C 185 της 14ης Αυγούστου 1996, σ. 1).

Ψήφισμα του Συμβουλίου της 22ας Ιουλίου 1996 σχετικά με τα τεχνολογικά προβλήματα που συνδέονται με την πυρηνική ασφάλεια (ΕΕ C 185 της 14ης Αυγούστου 1996, σ. 1) και ψήφισμα 16 έγγραφο ΕΚ 217.774/τελικό της 11ης Ιουλίου 1996 "Δραστηριότητες συνεργασίας Ανατολής-Δύσης στον τομέα της ενέργειας και της πυρηνικής ασφάλειας".

- β. Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 9ης Απριλίου 1992 με αντικείμενο την πυρηνική ασφάλεια στις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης και στα Νέα Ανεξάρτητα Κράτη (ΕΕ C 125 της 18ης Μαΐου 1992, σ. 244) και ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 29ης Σεπτεμβρίου 1994 (ΕΚ-Β4-00621) με αντικείμενο την παράνομη διακίνηση πυρηνικών υλών) και Ανακοίνωση της Επιτροπής της 19ης Απριλίου 1996 με αντικείμενο την παράνομη διακίνηση πυρηνικών υλών και ραδιενεργών ουσιών (COM(96) 171 τελικό).

4. Περιγραφή της δράσης

4.1. Γενικός στόχος της δράσης

Οι στόχοι του προγράμματος δράσης αποβλέπουν στην ενίσχυση της πυρηνικής ασφάλειας και των πυρηνικών διασφαλίσεων.

- α. Εν γίνει ενίσχυση της πυρηνικής ασφάλειας, ιδίως επιζητώντας να βελτιωθούν:
- οι συνθήκες μεταφοράς ραδιενεργών υλών στους εξής τομείς:
 - να διευκολυνθεί η λειτουργία της εσωτερικής αγοράς προσδιορίζοντας τα μέτρα εναρμόνισης που δικαιολογούνται
 - να υπάρξει συμβολή στη μετέπειτα εξέλιξη της νομοθεσίας με την ανάπτυξη των πειραματικών εφαρμογών και των γνώσεων
 - να αξιολογηθούν τα γεγονότα που σημειώθηκαν στη διάρκεια της μεταφοράς και να αντληθούν μαθήματα για το μέλλον
 - να ενισχυθεί η ομοφωνία των διατάξεων ανάγκης και της κατάρτισης των μεσολαβούντων παραγόντων
 - να υπάρξει συνεργασία με τις ΧΚΑΙΕ και τα ΝΑΚ με σκοπό να υποβοηθηθούν για βελτίωση της ασφάλειας της μεταφοράς των πυρηνικών υλών στις εν λόγω χώρες
 - να βελτιωθεί η πληροφόρηση, η κατανόηση και η αντίληψη του κοινού για τον υπόψη τομέα.
 - μακροχρονίως, η ασφάλεια προσφυγής στην πυρηνική ενέργεια στην Ανατολική Ευρώπη, στη Ρωσία και στην Ουκρανία. Οι χώρες αυτές είναι αποφασισμένες να εξακολουθήσουν να προσφεύγουν στην πυρηνική ενέργεια θεωρώντας την ως σοβαρή πηγή. Πέραν των βραχυπρόθεσμων δράσεων, που αναπτύσσονται μέσω προγραμμάτων αρωγής και αποβλέπουν στην επίλυση σημειακών προβλημάτων, είναι ανάγκη να συνδράμουμε τις εν λόγω χώρες να αναπτύξουν μια αντίληψη ποιότητας/ασφάλειας σε κάθε επίπεδο της πυρηνικής βιομηχανικής αλυσίδας. Μια τέτοια εξέλιξη μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο μακροχρονίως, μέσω στενών συνεργασιών μεταξύ βιομηχανικών κύκλων της Ένωσης και της Ανατολής. Προκειμένου να διευκολυνθεί η συγκρότηση συνεργασιών, θα πρέπει η Επιτροπή να δώσει στήριξη στην ανάλυση των πολλαπλής εφαρμογής εμποδίων (βιομηχανικών, χρηματοδοτικών και νομικών) και να διευκολύνει με τον κατάλληλο τρόπο πιλοτικές περιπτώσεις.
- β. Να συντείνει, στα ΝΑΚ και στις ΧΚΑΙΕ, στην καθιέρωση επαρκούς και αξιόπιστου συστήματος διασφαλίσεων μέσω ιδίως δράσεων συνεργασίας στους εξής τομείς:
- Επαγγελματική κατάρτιση και ανακύκλωση εμπειρογνομόνων σε θέματα ελέγχου πυρηνικών διασφαλίσεων
 - Εφαρμογή συστήματος λογιστικής παρακολούθησης και ελέγχου σχάσιμων υλών στη Ρωσία
 - Εγκατάσταση οργάνων ελέγχου στο πλαίσιο του σημείου β).

4.2. Χρονική περίοδος που καλύπτει η δράση

Πενταετής. Αναμένεται να ξεκινήσει το 1998 και να συνεχιστεί έως το 2002.

5. Ταξινόμηση της δαπάνης

Μη υποχρεωτικές δαπάνες (ΜΥΛ)

6. Είδος της δαπάνης

- α. Επιχορηγήσεις για συγχρηματοδότηση μαζί με άλλες πηγές του δημόσιου ή/και ιδιωτικού τομέα. Η χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας μπορεί να φθάσει σε ποσοστό 100% για ορισμένες προτάσεις που η Επιτροπή θεωρεί ότι παρουσιάζουν πολύ μεγάλο ενδιαφέρον και δεν μπορούν να συγχρηματοδοτηθούν από άλλη πηγή (π.χ.: συνεργασία με τις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης).
- β. Χρηματοδοτικές επιχορηγήσεις/συνεισφορές για:
 - τη διοργάνωση κύκλων μαθημάτων και πρακτικής εξάσκησης για επαγγελματική κατάρτιση που δίνονται στην Ευρωπαϊκή Ένωση ή/και στα ΝΑΚ και στις ΧΚΑΓ, για εμπειρογνώμονες σε θέματα ελέγχου διασφαλίσεων, στα οποία συμπεριλαμβάνονται τα έξοδα διαμονής τους (έξοδα κίνησης, ημερήσια αποζημίωση, κλπ.)
 - τη διοργάνωση σεμιναρίων για εμπειρογνώμονες στην Ευρωπαϊκή Ένωση ή/και στα ΝΑΚ
 - επισκέψεις εμπειρογνομόνων στις πυρηνικές εγκαταστάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή/και της ΚΑΚ
 - συναφή προς τα ανωτέρω υλική, επιμελητειακή και μηχανογραφική στήριξη
 - δαπάνες μετάφρασης και διερμηνείας
 - δαπάνες αποστολών του προσωπικού της διεύθυνσης ελέγχου διασφαλίσεων και εμπειρογνομόνων της ΕΕ που έχουν επιλεγεί στο πλαίσιο των προαναφερθεισών δραστηριοτήτων
 - λήψη, μεταφορά και ανάλυση δειγμάτων, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που συλλέγονται στο πλαίσιο της παράνομης διακίνησης πυρηνικών υλών.

7. Δημοσιονομικές επιπτώσεις

7.1. Τρόπος υπολογισμού του συνολικού κόστους της δράσης (σύνδεση μεταξύ μοναδιαίου και συνολικού κόστους)

Οι δημοσιονομικές προβλέψεις για την κάλυψη των στόχων του παρόντος πολυετούς προγράμματος θα πρέπει να είναι οι εξής:

- α. B4-1020 Εφαρμογή του προγράμματος για τη χρονική περίοδο 1998-2002.

- περίπου 0,5 εκατομ. ECU ετησίως στον τομέα της μεταφοράς ραδιενεργών υλών. Οι χρηματοδοτικές ανάγκες εκτιμήθηκαν σε 2 εκατομ. ECU ανά έτος (πέραν των σημερινών δημοσιονομικών προοπτικών) από τη μόνιμη ομάδα εργασίας για τη μεταφορά πυρηνικών υλών, κατά τη συνεδρίαση της 23.09.1997 στις Βρυξέλλες, με γνώμονα τις εργασίες που ήδη επιτελέστηκαν επί του προϋπολογισμού των ετών 1996 και 1997 και των πάσης φύσεως δράσεων προς επιτέλεση κατά το 1998 και 1999.
- περίπου 0,1 εκατομ. ECU ανά έτος, από το 2000 και μετά, για τη βιομηχανική συνεργασία με τις ανατολικές χώρες στον πυρηνικό τομέα. Οι ανάγκες αυτές είχαν εκτιμηθεί σε 0,5 εκατομ. ECU ανά έτος, με γνώμονα τα αποτελέσματα εκπονούμενης τώρα μελέτης με αντικείμενο τη βιομηχανική συνεργασία με τη Ρωσία.

β. B7-535 Εφαρμογή του προγράμματος για τη χρονική περίοδο 1998-2002.

- Το κόστος της δράσης έχει εκτιμηθεί σε 2,5 εκατομ. ECU ανά έτος, με γνώμονα τη μέχρι στιγμής προσφυγή στην παροχή αρωγής σε θέματα διασφάλισεων στις ΧΚΑΕ και στα ΝΑΚ, καθώς και τους στόχους που παραμένουν προς επίτευξη. Το συνολικό κόστος αναμένεται τοιούτοτρόπως να φθάσει τα 12,5 εκατομ. ECU.

7.2. Ανάλυση των στοιχείων της δράσης

α. Βιομηχανική συνεργασία στον πυρηνικό τομέα και μεταφορά ραδιενεργών υλών (B4-1020)

Πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων σε εκατομ. ECU (τρέχουσες τιμές)

Ανάλυση	1998	1999	2000	2001	2002
Μεταφορά ραδιενεργών υλών					
Λειτουργία της ενιαίας αγοράς και εναρμόνιση	0.2	0.2	0.2	0.1	0.1
Μελέτες σχετικά με τα επεισόδια/ατυχήματα κατά τη διάρκεια των μέτρων έκτακτης ανάγκης	0.2	0.2	0.1	0.1	0.1
Αρωγή προς τις ΧΚΑΕ και τα ΝΑΚ	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
Ευαισθητοποίηση του κοινού	0.0	0.0	0.0	0.1	0.1
Επιμέρους σύνολο	0.5	0.5	0.4	0.4	0.4
Βιομηχανική συνεργασία					
Αξιολόγηση της επικρατούσας κατάστασης στα ΝΑΚ	p.m.	0.01	0.02	0.03	0.04
Προσέγγιση μεταξύ βιομηχανικών κύκλων	p.m.	p.m.	0.1	0.1	0.1
Επιμέρους σύνολο	p.m.	0.01	0.12	0.13	0.14
ΣΥΝΟΛΟ	0.5	0.51	0.52	0.53	0.54

β. Κατάρτιση εμπειρογνομόνων και εφαρμογή διασφαλίσεων (ΧΚΑΕ και ΝΑΚ) (B7-535)

Πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων σε εκατομ. ECU (τρέχουσες τιμές)

Ανάλυση	1998	1999	2000	2001	2002
---------	------	------	------	------	------

Κατάρτιση στις διασφαλίσεις	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75
Προσέγγιση στο σύστημα ΕΥΡΑΤΟΜ	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75
Παράνομη διακίνηση	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50
Βελτίωση της νομοθεσίας	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50
ΣΥΝΟΛΟ	2.5	2.5	2.5	2.5	2.5

7.3. Επιχειρησιακές δαπάνες για εκπόνηση μελετών, συνεδριάσεις εμπειρογνομόνων κλπ. εντασσόμενες στο μέρος Β του προϋπολογισμού

- α. Βιομηχανική συνεργασία στον πυρηνικό τομέα και μεταφορά ραδιενεργών υλών (Β4-1020)

Πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων σε εκατομ. ECU (τρέχουσες τιμές)

	1998	1999	2000	2001	2002
- Μελέτες-πειράματα	0.4	0.41	0.32	0.33	0.34
- Στήριξη για πιλοτικές περιπτώσεις	-	0.0	0.1	0.1	0.1
- Συνεδρίαση εμπειρογνομόνων	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
Σύνολο	0.5	0.51	0.52	0.53	0.54

- β. Κατάρτιση εμπειρογνομόνων και εφαρμογή διασφαλίσεων (Β7-535)

Πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων σε εκατομ. ECU (τρέχουσες τιμές)

	1998	1999	2000	2001	2002
- Διοργάνωση εξειδικευμένων κύκλων μαθημάτων και πρακτικής εξάσκησης εμπειρογνομόνων	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75
- Σεμινάρια	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50
- Επίσκεψη εμπειρογνομόνων σε πυρηνικές εγκαταστάσεις της ΙΕΕ	0.15	0.15	0.15	0.15	0.15
- Υλική, επιμελητειακή και μηχανογραφική στήριξη	0.8	0.8	0.8	0.8	0.8
- Δαπάνες αποστολής υπαλλήλων επιτόπου (συμπεριλαμβανομένης της συνδρομής προς τους φορείς εκμετάλλευσης στη δική τους εγκατάσταση)	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2
Σύνολο	2.5	2.5	2.5	2.5	2.5

7.4. Χρονοδιάγραμμα: αναλήψεις υποχρεώσεων και πληρωμές σε ECU

- α. Βιομηχανική συνεργασία στον πυρηνικό τομέα και μεταφορά ραδιενεργών υλών (Β4-1020)

Πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων σε εκατομ. ECU (τρέχουσες τιμές)

	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων	0.5	0.51	0.52	0.53	0.54	
Πιστώσεις πληρωμών						
1998	0.8	0.15				
1999		0.36	0.15			
2000			0.37	0.15		

2001				0.38	0.15	
2002					0.39	0.15
2003						
	0.8	0.51	0.52	0.53	0.54	0.15

- β. Κατάρτιση εμπειρογνομόνων και εφαρμογή διασφαλίσεων (ΧΚΛΕ και ΝΑΚ)
(B7-535)

Πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων σε εκατομ. ECU (τρέχουσες τιμές)

	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων	2.0	2.0	2.0	2.0	2.0	2.0
Πιστώσεις πληρωμών						
1998	1.5					
1999		2.5				
2000			2.5			
2001				2.5		
2002					2.5	1.0
2003						
	1.5	2.5	2.5	2.5	2.5	1.0

8. Προβλεπόμενες διατάξεις καταπολέμησης της απάτης (και αποτελέσματα από την εφαρμογή τους)

- α. Έκδοση προκήρυξης υποβολής προτάσεων ανά έτος κατά την περίοδο 1998-2002. Αξιολόγηση και επιλογή προτάσεων από επιτροπή εμπειρογνομόνων της Επιτροπής στον υπόψη τομέα:

- με βάση την επιστημονική-τεχνική τους αξία
- κατόπιν αναλύσεως των χρηματοοικονομικών δεδομένων που αφορούν κάθε υποψήφιο.

- β. Μετά την υπογραφή της σύμβασης:

- εξέταση των καταστάσεων δαπανών πριν από την πληρωμή, σε πολλά επίπεδα (χρηματοοικονομικός διαχειριστής, επιστημονικός υπεύθυνος).
- εσωτερικός έλεγχος από τον δημοσιονομικό ελεγκτή.
- επιτόπου έλεγχος που επιτρέπει, εξετάζοντας τα δικαιολογητικά, να εντοπιστούν σφάλματα ή άλλες ανωμαλίες.

- γ. Επαλήθευση των τιμολογίων με βάση τις πράγματι πραγματοποιηθείσες δαπάνες και τον οδηγό αποστολών όσον αφορά τα έξοδα για τις αποστολές υπαλλήλων και εμπειρογνομόνων, δαπάνες συνεδριάσεων και συνεδρίων.

9. Στοιχεία ανάλυσης κόστους- απόδοσης

9.1. Ειδικοί και ποσοτικοποιημένοι στόχοι, στοχευόμενος πληθυσμός.

9.1.1. Ειδικοί και ποσοτικοποιημένοι στόχοι

- α. Βιομηχανική συνεργασία στον πυρηνικό τομέα και μεταφορά ραδιενεργών υλών
Μεταφορά ραδιενεργών υλών

- Διευκόλυνση της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς προσδιορίζοντας τα μέτρα εναρμόνισης που δικαιολογούνται:
- εναρμόνιση των μεθόδων αξιολόγησης της ασφάλειας της συσκευασίας σύμφωνα με τις κανονιστικές διατάξεις.
- εναρμόνιση των κανόνων που διέπουν τη συσκευασία και του επιπέδου εγγενούς ασφάλειας των υλών.
- Συμβολή στη μεταγενέστερη εξέλιξη της νομοθεσίας με την ανάπτυξη πειραματικών εφαρμογών και γνώσεων
- Αξιολόγηση των σημειωθέντων γεγονότων στη διάρκεια της μεταφοράς και άντληση μαθημάτων για το μέλλον
- Ενίσχυση της αντιστοιχίας των μέτρων έκτακτης ανάγκης προς την κατάρτιση των παρεμβαίνοντων φορέων
- Συνεργασία με τις ΧΚΛΕ και ΝΑΚ με σκοπό να υποβοηθηθούν για να βελτιώσουν την ασφάλεια της μεταφοράς ραδιενεργών υλών στις ανωτέρω χώρες (ορισμένες από αυτές θα διαπραγματευθούν την προσχώρησή τους στην Κοινότητα)
- Βελτίωση της πληροφόρησης, της κατανόησης και της αντίληψης του κοινού για τον εν λόγω κλάδο.

Βιομηχανική συνεργασία στον πυρηνικό τομέα

- Επακριβής προσδιορισμός, στο πλαίσιο των υφιστάμενων βιομηχανικών, χρηματοοικονομικών και νομικών δομών και υπό το πρίσμα της καθιέρωσης φιλοσοφίας της αγοράς στις ανατολικές χώρες, των φραγμών που παρακωλύουν τη συνεργασία μεταξύ βιομηχανικών κύκλων· πρόταση λύσεων κατά τρόπο διευκολύνοντα τις συμπράξεις.
- Εγκατάσταση δικτύου πληροφόρησης/επαφών μεταξύ βιομηχανικών κύκλων της ΕΕ και των ανατολικών χωρών.

β. Κατάρτιση εμπειρογνομόνων και εφαρμογή διασφαλίσεων (ΧΚΑΕ και ΝΑΚ)

Συνεπεία της πολιτικής διαλύσεως του ανατολικού συνασπισμού και ενόψει περιπτώσεων παράνομης διακίνησης πυρηνικών και ραδιενεργών υλών από τις ανατολικές χώρες, είναι απαραίτητο να προβλεφθεί και να συνεχιστεί, σύμφωνα με τα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και την πολιτική που ασκούν το Συμβούλιο και η Επιτροπή, η κατάρτιση τοπικών υπαλλήλων επιφορτισμένων με τον έλεγχο πυρηνικών υλών στις εγκαταστάσεις των ανωτέρω χωρών. Πρέπει εξάλλου να εγκατασταθεί στην πράξη σύστημα ελέγχου και λογιστικής παρακολούθησης πυρηνικών υλών.

Στόχος του προγράμματος, το οποίο ξεκίνησε ήδη στο διάστημα μεταξύ 1993 και 1996 (κονδύλιο B4-2001), θα είναι να συνεχιστούν και να αναπτυχθούν δράσεις επί του πεδίου, σε στενή συνεργασία με τις εκτελεστικές αρχές. Οι προβλεπόμενες δράσεις αφορούν τους τομείς της λογιστικής παρακολούθησης πυρηνικών υλών, της κατάρτισης φυσικών απογραφών, της μηχανοργανωμένης παρακολούθησης υλών σε επίπεδο εγκατάστασης και κεντρικού οργανισμού ελέγχου, της διοργάνωσης ανεξάρτητης επιθεώρησης για τον έλεγχο και την εγκατάσταση συστημάτων επιτήρησης και μετρήσεων.

Η Επιτροπή κρίνει ότι το μέγεθος του προβλήματος δικαιολογεί παράταση της δράσης. Οι μέχρι τώρα δρομολογηθείσες απέδωσαν ενθαρρυντικά αποτελέσματα.

9.1.2. Στοχευόμενος πληθυσμός

Όλοι οι πολίτες της ΕΕ, των ΧΚΛΕ και των ΝΑΚ.

Οι μεταφορείς του τομέα των ραδιενεργών υλών.

Οι βιομηχανικοί κύκλοι του πυρηνικού κλάδου.

Οι εθνικές αρχές ασφάλειας και διασφαλίσεων.

Οι εμπειρογνώμονες σε θέματα ελέγχου της πυρηνικής ασφάλειας, που προέρχονται από τα κράτη της ΚΑΚ, καθώς και οι πυρηνικές εγκαταστάσεις των εν λόγω χωρών.

Οι διεθνείς οργανισμοί στους τομείς της πυρηνικής ασφάλειας και των πυρηνικών διασφαλίσεων.

9.2 Αιτιολόγηση της δράσης

9.2.1. Αιτιολόγηση της κοινοτικής παρέμβασης

α. Βιομηχανική συνεργασία στον πυρηνικό τομέα και μεταφορά ραδιενεργών υλών

Μεταφορά ραδιενεργών υλών

Προκειμένου να στηρίξει τις επίμαχες δραστηριότητες, η Επιτροπή κατόπιν αιτήματος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου¹ συνέστησε το 1982 μόνιμη ομάδα εργασίας (ΜΟΕ) των εθνικών εμπειρογνομόνων, με τεχνική αρμοδιότητα στον τομέα της ασφάλειας της μεταφοράς ραδιενεργών υλών. Η ΜΟΕ διοργανώνει την ανταλλαγή πληροφοριών για την εφαρμογή των κανονισμών σχετικά με τη διεθνή μεταφορά ραδιενεργών υλών (ΜΡΥ) μεταξύ των κρατών μελών, καθώς και εντός και εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η ΜΟΕ προτείνει κατευθύνσεις για πρόγραμμα δράσης το οποίο θα καταρτίσει η Επιτροπή στον τομέα της ΜΡΥ με σκοπό να προσφέρει τις βασικές γνώσεις που απαιτούνται για να συντελέσει στην εξέλιξη των διεθνών κανονισμών.

Εξάλλου, η Επιτροπή εκλήθη να ενημερώνει τακτικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τις νέες εξελίξεις που σημειώνονται στον τομέα της μεταφοράς ραδιενεργών υλών και να τους διαβιβάζει τις συστάσεις που επεξεργάζεται η ΜΟΕ.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αποκατέστησε το 1996 το κονδύλιο του προϋπολογισμού² που αφορά τη μεταφορά ραδιενεργών υλών. Το κονδύλιο αυτό τροφοδοτήθηκε με 2 εκατομ. ECU σε πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων για το έτος 1996, και με 0,7 εκατομ. ECU για το 1997, κατόπιν εσωτερικής μεταφοράς

¹ Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που δημοσιεύθηκε στην ΕΕ C 40/43 της 15.02.1982.

² Γενικός προϋπολογισμός των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για το 1996-κονδύλιο αριθ. Β4-1020.

κονδυλίων που απεφάσισε η ΓΛ XVII σε συμφωνία με την ΓΛ XIX. Το σύνολο των πιστώσεων αναλήψεων υποχρεώσεων για το διάστημα 1996-97 ανήλθε σε 2 661 971 ECU (ποσοστό 98,59% των διαθέσιμων μέσων).

Η ΜΟΕ κατά την τελευταία συνεδρίασή της στις Βρυξέλλες, στις 23 Σεπτεμβρίου 1997, επαναδιακήρυξε τη σημασία που αποδίδει στην υλοποίηση πολυετούς προγράμματος (πενταετούς) στον ευαίσθητο αυτό τομέα για τον οποίο έχουν διατεθεί σοβαρά κονδύλια (2 εκατομ. ECU ανά έτος).

Βιομηχανική συνεργασία στον πυρηνικό τομέα

Μέχρι στιγμής, η Επιτροπή επικεντρώθηκε στα μέτρα βραχυπρόθεσμης βελτίωσης των προβλημάτων της πυρηνικής ασφάλειας στις ανατολικές χώρες. Η δράση αφορούσε κυρίως τους εν λειτουργία πυρηνικούς σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής, από πλευράς είτε ανάλυσης ασφάλειας, είτε παροχής υποστήριξης στην εκμετάλλευση (επιχειρησιακή ασφάλεια), είτε προμήθειας τεχνικού εξοπλισμού από τη Δύση. Είναι ανάγκη, επειδή οι εμπλεκόμενες χώρες έχουν την πρόθεση να εξακολουθήσουν να προσφεύγουν μακροχρόνια στην πυρηνική ενέργεια, να βελτιωθούν οι διαδικασίες τοπικής κατασκευής τεμαχίων και στοιχείων τεχνικού εξοπλισμού, ώστε να κατοχυρωθεί η ασφάλεια με την ποιότητα των δομοστοιχείων. Ένας τρόπος για να επιτευχθεί αυτό είναι να ενισχυθούν οι συνεργασίες μεταξύ βιομηχανικών κύκλων της Ένωσης και αντίστοιχων των ανατολικών χωρών, εξαλείφοντας τους φραγμούς στη συνεργασία. Η Επιτροπή μπορεί να διαδραματίσει ενδεικτικώς ρόλο διενέργειας αναλύσεων πολλαπλής εφαρμογής, καλλιέργειας επαφών και πληροφόρησης, και μάλιστα υποστήριξης σε πιλοτικές περιπτώσεις.

β. Κατάρτιση εμπειρογνομόνων και εφαρμογή διασφαλίσεων (ΧΚΑΕ και ΝΑΚ)

Η δράση αυτή αποτελεί στοιχείο καίριας σημασίας που θα επιτρέψει να επιτευχθούν οι στόχοι τους οποίους έταξε το Συμβούλιο του Έσπεν σε συμφωνία με το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και με την ανακοίνωση της Επιτροπής. Αφετέρου, η δράση αυτή εγγράφεται τέλεια στους συνολικούς στόχους της Ένωσης με σκοπό να δοθεί εγγύηση για τη βελτίωση των όρων εκμετάλλευσης των πυρηνικών εγκαταστάσεων στις ανατολικές χώρες.

Πρέπει εξάλλου να επισημανθεί ότι το πρόβλημα της βελτίωσης του ελέγχου των πυρηνικών υλών και το συναφές με αυτό της μείωσης της παράνομης διακίνησης των αντίστοιχων υλών απετέλεσαν αντικείμενο βαρυσήμαντης δήλωσης σε επίπεδο των 8 βιομηχανικών χωρών κατά τη διάσκεψη της Μόσχας τον Απρίλιο του 1996.

Εξάλλου, καθιερώθηκαν άτυποι μηχανισμοί για την κατοχύρωση συμπληρωματικότητας των δράσεων αυτών με εκείνες που διοργανώνουν τρίτα κράτη (ΗΠΑ, Ιαπωνία), κράτη μέλη (ΠΒ, Γαλλία, Σουηδία, Φινλανδία) και ο ΔΟΑΕ, καθώς και με εκείνες που διοργανώνονται μέσω των προγραμμάτων PHARE και TACIS.

Έχει σημασία να επισημανθεί ότι αντίθετα προς τα έργα PHARE και TACIS, η κατάρτιση εμπειρογνομόνων και η εκτέλεση έργων κατά βάση εξασφαλίζονται από τους επιθεωρητές της Ευρατόμ που διαθέτουν την απαιτούμενη πείρα. Η αποδοτική μεταπαρακολούθηση απαιτεί συχνές μετακινήσεις στους τόπους των

πυρηνικών μονάδων, τη διακίνηση υλικού, καθώς και ικανότητα ταχείας προσαρμογής στις ανάγκες της στιγμής. Βασικής σημασίας είναι η ταχύτητα εκτέλεσης και η μεγάλη ευελιξία.

9.2.2. Επιλογή των τρόπων παρέμβασης

Η χρηματοδότηση της ανωτέρω δράσης θα διενεργηθεί μέσω χρηματικών επιχορηγήσεων/συνεισφορών.

9.3. Παρακολούθηση και αξιολόγηση της δράσης

α. Βιομηχανική συνεργασία στον πυρηνικό τομέα και μεταφορά ραδιενεργών υλών

Μεταφορά ραδιενεργών υλών

Η δράση θα επιτρέψει να εξακριβωθεί κατά πόσο οι υφιστάμενες κανονιστικές διατάξεις εφαρμόζονται ορθώς, να αξιολογηθεί η ανάγκη βελτίωσής τους και να υπάρξει συμβολή στην υλοποίηση της εσωτερικής αγοράς. Ενδεχομένως η δράση να καταλήξει σε νέες πρωτοβουλίες της Επιτροπής σε θέματα εναρμόνισης των νομοθεσιών ή των πρακτικών που αφορούν τη μεταφορά ραδιενεργών υλών στην ΕΕ.

Να προσφερθεί αρωγή προς τις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης και την ΚΑΚ, και κυρίως σε εκείνες που θα κληθούν να ενταχθούν στην Κοινότητα ή να αναπτύξουν δραστηριότητα στο έδαφός της.

Παραμένει στόχος προς επίτευξη η καλύτερη πληροφόρηση του κοινού στον τομέα της μεταφοράς ραδιενεργών υλών.

Βιομηχανική συνεργασία στον πυρηνικό τομέα

Μια καλύτερη κατανόηση των τοπικών βιομηχανικών προβλημάτων και η παροχή στήριξης σε θεώρηση οικονομίας της αγοράς θα πρέπει να συμβάλουν συνολικώς σε βελτίωση των οικονομικών εξελίξεων των ανατολικών χωρών, πράγμα που συμφέρει επίσης την Ένωση.

β. Κατάρτιση εμπειρογνομόνων και εφαρμογή διασφαλίσεων (ΧΚΑΕ και ΝΑΚ)

Δείκτες επιδόσεων:

Η επιτυχία της ανωτέρω δράσης θα συμβάλει στο να κατοχυρωθεί ότι στις ανατολικές χώρες οι πυρηνικές ύλες υποβάλλονται σε αυστηρότερο έλεγχο, επιπέδου αντίστοιχου προς εκείνο που ισχύει για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο καλύτερος δείκτης επιτυχίας θα είναι η χρησιμοποίηση της πυρηνικής ενέργειας αποκλειστικώς για ειρηνικούς σκοπούς.

Μέτρο των αναπτυσσόμενων δραστηριοτήτων:

Ενδεικτικώς το έτος 1995 για τον έλεγχο διασφαλίσεων πραγματοποιήθηκαν 27 δράσεις, από τις οποίες οι 10 σε ρωσικό έδαφος. 17 δράσεις διοργανώθηκαν στο έδαφος της ΕΕ, κυρίως στο Λουξεμβούργο, 103 δε εμπειρογνώμονες των ανατολικών χωρών συμμετέσχον σε μια ή περισσότερες από αυτές, που

αντιπροσωπεύει συνολική εργασία άνω των 850 ανθρωποημερών. Σε αυτό πρέπει να προστεθεί ο αριθμός των ημερών εργασίας του προσωπικού της Ευρατόμ στη διάρκεια των διαφόρων αυτών δράσεων.

10. Διοικητικές δαπάνες

- α. Βιομηχανική συνεργασία στον πυρηνικό τομέα και μεταφορά ραδιενεργών υλών
Οι προτεινόμενες ανά έτος πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων είναι κατώτερες από το επίπεδο εκείνων του 1996. Οι διατεθέντες για το 1996 και 1997 ανθρωπίνι πόροι αντιστοιχούν σε 1,5 υπαλλήλους κατηγορίας Β και 0,25 υπαλλήλου κατηγορίας Α. Δεν θα χρειάζεται άρα κανένας συμπληρωματικός πόρος.
- β. Κατάρτιση εμπειρογνομόνων και εφαρμογή διασφαλίσεων (ΧΚΛΕ και ΝΑΚ)
Στο διάστημα μεταξύ 1993 και 1996, η Επιτροπή επέτυχε να διαχειριστεί και απορροφήσει τις διοργανωθείσες δράσεις στο πλαίσιο του κονδυλίου Β4-2001 χωρίς πρόσθετο προσωπικό και παρά το φόρτο εργασίας που προέκυψε από τις υποχρεώσεις οι οποίες εκπηγάζουν από το κεφάλαιο 7 της συνθήκης Ευρατόμ. Στο σημερινό στάδιο, δεν ζητείται κανείς συμπληρωματικός πόρος.

ISSN 0254-1483

COM(97) 550 τελικό

ΕΓΓΡΑΦΑ

GR

12 01

Αριθ. καταλόγου : CB-CO-97-643-GR-C

ISBN 92-78-28179-4

Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

L-2985 Λουξεμβούργο